МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи МФК-61
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Присяжнюк Альона Олександрівна

Керівник – доктор економічних наук, професор
Мамонтова Наталія Анатоліївна
Рецензент – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту _____ **(проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)**
(підпис)

Протокол № ____ від « ___ » _____ 2020 р.

Острог – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП……..3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА…….....6
1.1. Сутність фінансового стану та його роль в діяльності підприємств…….....6
1.2. Інформаційне та нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану підприємства……..……..…13
1.3. Методи та прийоми аналізу фінансового стану підприємства……17
1.4. Система показників оцінки фінансового стану підприємства…….21
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «МОНФАРМ», ТОВ «ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», ПрАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА «ДАРНИЦЯ» ЗА 2017-2019 РР……32
2.1. Оцінка фінансово-майнового стану підприємств……..…...32
2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємств……...45
2.3. Аналіз показників фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємств……..…….……50
2.4. Дослідження ймовірності банкрутства підприємств……..…....72
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ……..…….....77
3.1. Оптимізація джерел формування фінансових ресурсів підприємств.....77
3.2. Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємств…….….86
3.3. Механізм функціонування підприємств в умовах фінансової кризи..….90
ВИСНОВКИ……..……..…….96
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..…100
ДОДАТКИ……...……....108

ВСТУП

Сучасні умови розвитку економічних відносин, що характеризуються значною нестабільністю та проявом кризових явищ, вимагають від суб'єктів господарювання все більш оперативного реагування на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищах. Так, як підприємства є одним з джерел наповнення державного бюджету, їх ефективне та стабільне функціонування відіграє важливу роль для соціально-економічного розвитку країни.

На сьогодні існує ряд обставин, які негативно впливають на діяльність суб'єктів підприємництва, що не лише погіршують його виробничі та фінансові можливості, а й в кінцевому результаті приводять до банкрутства підприємства та навіть його закриття. Основними факторами, що ускладнюють діяльність підприємств є наявність політичної та економічної нестабільності в країні, а також прояви кризових явищ в світовій фінансовій сфері, що як наслідок веде до погіршення функціонування суб'єктів господарювання.

В свою чергу, успіх підприємницької діяльності, на противагу кризовим ситуаціям, залежить від завчасно проаналізованого фінансового стану підприємства, який дає змогу чітко оцінити його фінансове положення. Адже, фінансовий стан господарюючого суб'єкта - це характеристика його фінансової конкурентоздатності, використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою й іншими господарюючими суб'єктами. Фінансовий стан підприємства відображає всі сторони його виробничо-торговельної діяльності. При цьому оцінка фінансового стану сприяє підвищенню ефективності господарювання та розширенню можливостей розвитку.

Для того, щоб провести оцінку фінансового стану суб'єкта господарювання необхідно чітко розуміти його сутність, мету та безпосередньо методи його аналізу. Проте на теперішній час досі немає єдиного повного визначення сутності поняття «фінансовий стан підприємства». Тому уточнення суті фінансового стану, а також удосконалення методів його аналізу є важливими

етапом для покращення не тільки його оцінки, а й діяльності підприємства загалом.

Актуальність вивчення фінансового стану обумовлена також низкою вже наявних робіт. Серед вітчизняних та зарубіжних вчених, які зверталися до даної проблематики, варто виділити таких як: Бланк І. О., Поддєрьогін А.М., Абрютіна М.С., Алексєєв І.В., Войнаренко М.П., Рясних Є.Г., Баканова М.І., Шеремета А.Д., Сайфуліна Р.С., Бандурка А.М., Градова А.П., Іванов Г.П., Забродський В.А., Кізіма Н.Д., Калина А.В., Ковальов В.В., Дем'яненко М.Я., Терещенко О.О. та ін..

Не дивлячись на це, в сучасних умовах соціально-економічного розвитку і тих викликів, які стоять перед стабільним функціонуванням підприємств, стає все більше необхідним чітке розуміння фінансового стану, а також побудова єдиної методології його оцінювання. Адже розгалуженість трактування призводить до використання значного різноманіття показників, частіш за все без певної систематизації, а також чіткого алгоритму здійснення розрахунків, що ускладнюють здійснення оцінки фінансового стану у практичній діяльності підприємств.

Мета дослідження полягає у визначенні шляхів удосконалення фінансового стану підприємств на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Досягнення мети передбачає формування та вирішення наступних завдань:

- визначити сутність поняття «фінансовий стан», обґрунтувати його роль в діяльності підприємства;
- охарактеризувати інформаційне та нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану підприємств;
- дослідити методи та прийоми аналізу фінансового стану підприємств;
- визначити систему показників оцінки фінансового стану підприємств;
- здійснити оцінку фінансово-майнового стану підприємств;
- проаналізувати ліквідність та платоспроможність підприємств;

- охарактеризувати показники фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємств;

- дослідити ймовірність банкрутства підприємств;

- визначити шляхи оптимізації джерел формування фінансових ресурсів підприємств;

- розробити методичні рекомендації та пропозиції щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємств;

- охарактеризувати механізм функціонування підприємств в умовах фінансової кризи.

Об'єктом дослідження є фінансові ресурси ПАТ «Монфарм», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», ПрАТ «Фармацевтична компанія «Дарниця». Предметом дослідження – фінансовий стан підприємств та можливі шляхи його покращення.

Для вирішення поставлених у роботі завдань використовувалися наступні методи: діалектичний метод пізнання, наукової абстракції, індукції та дедукції, системний аналіз – для вивчення фінансового стану підприємства; вертикальний, горизонтальний, коефіцієнтний аналіз, методи порівняння, аналогії, спостереження, групування, узагальнення та прогнозування – як основа оцінки даних, виявлення закономірностей, факторів впливу на розвиток досліджуваного об'єкта.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансового стану та його роль в діяльності підприємства

Фінанси підприємств є базовою ланкою фінансової системи країни, оскільки саме тут створюються валовий внутрішній продукт і національний дохід - основні джерела фінансових ресурсів. На даному етапі розвитку ринкових відносин спостерігається поглиблення економічно-політичної кризи та значний її вплив на економіку країни. Тому суб'єктам господарювання стає необхідною розробка швидких та злагоджених дій, ефективних механізмів та інструментів при формуванні та використанні фінансових ресурсів, що можливе при добре проаналізованому фінансовому стані підприємства. Адже фінансовий стан в першу чергу відображає сукупність економічних параметрів, що характеризують наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. Також на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємства можна виявити можливості збільшення прибутку (доходу) компанії, а також запобігти виникненню банкрутства.

На противагу значній кількості наукових праць щодо досліджень фінансового стану, єдиного визначення його сутності досі немає. Більшість трактувань, які наведено в нормативно-правових документах та науковій літературі не розкривають значення, або характеризують його не повністю, тому повне висвітлення терміну «фінансовий стан підприємства» можливе лише після глибокого дослідження основних підходів до тлумачення даного поняття.

Відповідно до Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, «фінансовий стан підприємства - це сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні й потенційні фінансові

можливості підприємства» [53]. В даному нормативному акті сутність фінансового стану тісно пов'язана з фінансовим аналізом діяльності суб'єкта господарювання, який характеризує дослідження фінансового стану з метою оцінки досягнутих фінансових результатів за даними фінансової звітності підприємства.

В Методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій трактування фінансового стану спів вставляється з визначенням фінансової стійкості підприємства. Тобто, фінансовий стан можна охарактеризувати як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами, при якій суб'єкт господарювання може визначити ступінь раціональності їх розміщення, а також забезпечити безперервний процес виробничо-торгівельної діяльності, затрати на його розширення і оновлення.

Маркар'ян Е.А, Г.П. Герасименко Г.П., Маркар'ян С.Е. розглядають фінансовий стан як сукупність показників, які характеризують його здатність погасити боргові зобов'язання [35]. На думку науковців, фінансовий стан є центром взаємодії підприємства з іншими суб'єктами фінансових відносин. Таке трактування не розкриває сутності поняття повністю, а вказує тільки на один з елементів фінансового стану – платоспроможність.

Фінансовий словник Загороднього А.Г., Вознюка Г.Л. містить таке визначення фінансового стану: «це стан суб'єкта економічних відносин, що відображає наявність в нього фінансових ресурсів, рівень забезпеченості коштами, необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами» [18]. Дане визначення хоча є більш широке, але теж не повною мірою визначає сутність поняття «фінансовий стан підприємства».

А.М. Поддєрьогін формулює суть фінансового стану як комплексного поняття, яке є результатом взаємодії усіх складових системи фінансових відносин суб'єкта господарювання, визначається сукупністю виробничо-господарських чинників і характеризується систематичністю показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [52].

Вчений чітко розмежовує сутність даного поняття з іншими економічними категоріями, виходячи із того, що фінансовий стан є результатом не лише аналізу сукупності показників, а і системою виробничо-господарських факторів.

За визначенням Н. В. Колчіної: «фінансовий стан підприємства характеризує кінцеві результати його діяльності» [23]. Білик М. Д. розглядає фінансовий стан підприємства як «реальну (фіксовану на момент часу) і потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами й державою. Кількісно фінансовий стан можна виміряти системою показників, на підставі яких здійснюється його аналіз» [5].

На думку Ониська С.М. та Марич П.М. фінансовий стан підприємства характеризується забезпеченістю його фінансовими ресурсами, які необхідні для стабільного проведення його діяльності, доцільністю розміщення та ефективністю використання ресурсів, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними і фізичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю [45].

Бланк І.О для висвітлення сутності фінансового стану підприємства пропонує поєднання його з поняттям «фінансова позиція». Вчений вказує, що фінансова позиція відображає стан обсягу та структури активів, капіталу, а також основних фінансових результатів діяльності підприємства на певну дату. Фінансова позиція є предметом аналізу та оцінки з метою виявлення реального фінансового стану підприємства. Тобто, фінансовий стан характеризує рівень збалансованості окремих структурних елементів активів та капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання [6].

Відповідно до позиції, в науковій літературі, фінансовий стан розмежовують на два види: задовільний, який характеризується ефективним використанням фінансових ресурсів, можливістю повністю і у визначений термін розрахуватися за своїми зобов’язаннями, достатністю власних джерел формування ресурсів, а також перспективи отримання прибутку; та незадовільний - стан, за якого існує велика ймовірність настання банкрутства.

Проте дана класифікація є загальною і не розкриває всі особливості функціонування суб’єкта господарювання.

Варто також виділити дослідження фінансового стану Валерієм та Віктором Ковальовими, які характеризуючи фінансовий стан підприємства, використовують поняття економічного потенціалу, який складається з двох пов’язаних елементів: майнового і фінансового потенціалу. Майновий потенціал, на їхню думку, відображає інвестиційно-фінансовий аспект діяльності підприємства: майно та джерела його фінансування, а фінансовий потенціал характеризує економічну доцільність, результативність й ефективність використання майнового потенціалу [21]. Тобто науковці стверджують, що фінансовий стан – це критерій результативності господарської діяльності підприємства, ефективності використання його ресурсів, що відображає реальні та потенційні можливості розвитку суб’єкта господарювання шляхом визначення раціонального розміщення коштів, а також забезпечення джерелами їх формування.

Одне з найповніших визначень поняття «фінансового стану підприємства» наведено у фінансовому словнику-довіднику за редакцією М.Я. Дем'яненка, де серед його характеристик на перший план виступає якісна сторона діяльності підприємства, а саме: «Фінансовий стан - це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він формує систему показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу» [64].

З вище наведених трактувань сутності фінансового стану підприємства можна визначити, що дана економічна категорія є однією з найважливіших характеристик виробничо-фінансової діяльності суб’єкта господарювання. Він характеризується ступенем прибутковості та оборотності капіталу підприємства,

фінансової стійкості та динаміки структури джерел фінансування, здатності розраховуватися за борговими зобов'язаннями та інше.

Проаналізувавши різні погляди вчених-економістів щодо поняття «фінансовий стан підприємства», можна виділити основні характеристики визначення його сутності, які наведено на рис.1.1.

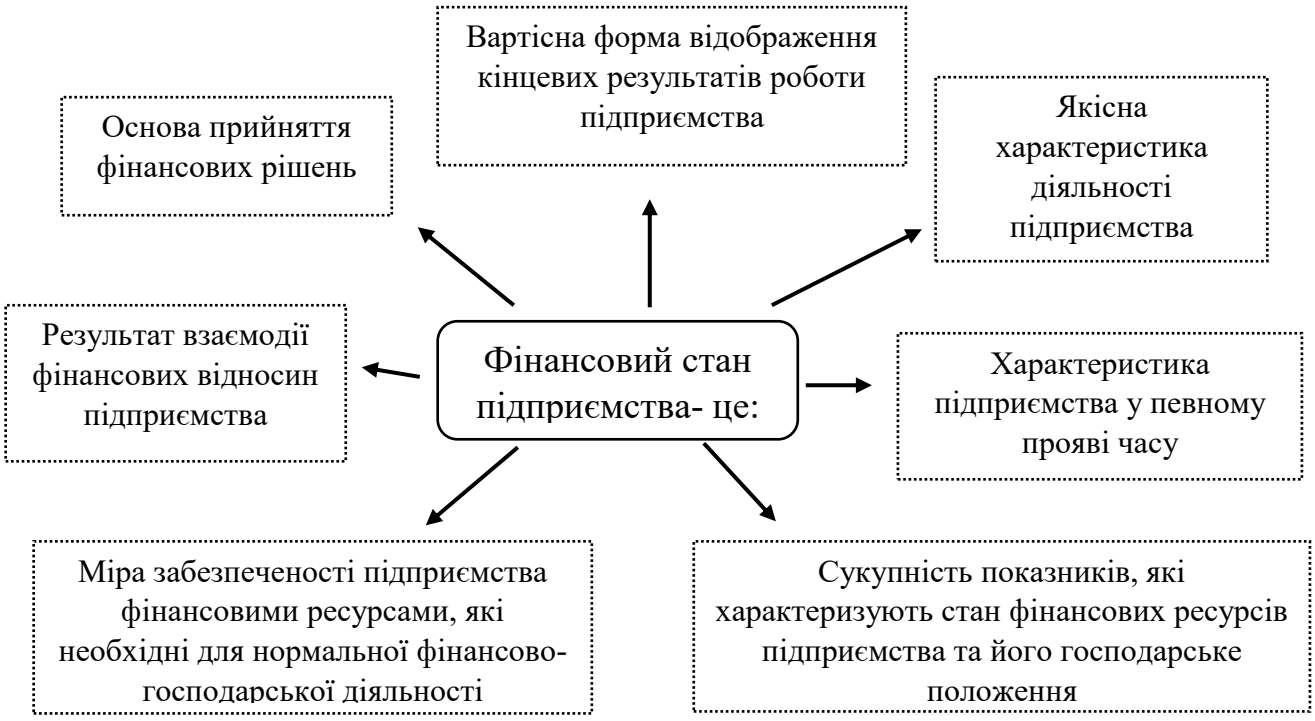

Рис. 1.1. Основні положення сутності поняття «фінансовий стан підприємства»

Джерело: побудовано автором на основі узагальнення літературних джерел [36-39,47]

Відповідно до ключових ознак фінансового стану підприємства, можна дати власне його визначення: фінансовий стан підприємства є сутнісною характеристикою, а також результатом взаємодії фінансових відносин підприємства в певний період, що визначається сукупністю виробничо-господарських факторів, характеризується системою показників, що в кінцевому результаті відображає реальну та потенційну можливість суб'єкта господарювання отримання прибутку, забезпечуючи при цьому достатній рівень фінансування фінансово-виробничої діяльності та здатність ефективно здійснювати її в майбутньому.

Крім того, варто зазначити, що кожне підприємство намагається досягти стабільного фінансового стану, тобто створити достатній обсяг фінансових

ресурсів, що є гарантом своєчасності розрахунків з постачальниками, бюджетом та іншими ланками фінансової системи, подальшого економічного та соціального розвитку підприємства. При цьому фінансова діяльність підприємства повинна бути спрямована на забезпечення систематичного надходження та ефективного використання фінансових ресурсів, досягнення оптимального співвідношення власних, позичених і залучених фінансових ресурсів. Тому важливим етапом при дослідженні фінансового стану є проведення його ефективного аналізу.

Метою аналізу фінансового стану підприємства є отримання ключових (найбільш інформативних) параметрів, які дають об’єктивну та точну картину фінансового стану підприємства, його прибутків та збитків, змін в структурі активів і пасивів, в розрахунках з дебіторами та кредиторами.

В науковій літературі зазначається, що аналіз фінансового стану підприємства сприяє пошуку резервів підвищення рентабельності виробництва, зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільного функціонування підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банками та іншими установами [38].

Розглядаючи фінансовий стан як систему, можна виокремити окремі його складові, аналіз яких, по суті, і є аналізом фінансового стану підприємства. На погляд економістів, до основних елементів, які характеризують фінансовий стан, слід віднести: ліквідність та платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, рентабельність та ймовірність настання банкрутства. Одночасно зазначені елементи фінансового стану за своєю суттю є окремими економічними поняттями, що характеризують окремі аспекти діяльності суб'єкта господарювання. Ці складові фінансового стану, кожна окремо, мають свою методологічну базу, систему фінансових показників та факторів, які на них впливають. Водночас не можна стверджувати, що кожний елемент функціонує окремо і не пов'язаний зі зміною іншого, адже вказані елементи перебувають в певній залежності один від одного.

Ліквідність підприємства — це здатність швидко продати активи й одержати гроші для оплати своїх зобов'язань. Вона характеризується співвідношенням величини його високоліквідних активів (грошові кошти, ринкові цінні папери, дебіторська заборгованість) і короткострокової заборгованості.

Платоспроможність - це можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання. Коли підприємство має стабільний фінансовий стан, воно платоспроможне.

Фінансова стійкість – це стан майна підприємства, що гарантує йому платоспроможність. Фінансова стійкість підприємства передбачає, що ресурси, вкладені в підприємницьку діяльність, повинні окупитись за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечувати самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів. При цьому фінансова стійкість є однією з найважливіших характеристик аналізу фінансового стану, оскільки вона дає змогу оцінити стабільність діяльності підприємства в майбутньому.

Ділова активність — це комплексна характеристика, яка втілює різні аспекти діяльності підприємства, а тому визначається системою таких критеріїв, як місце підприємства на ринку конкретних товарів, географія ділових відносин, репутація підприємства як партнера, активність інноваційно-інвестиційної діяльності, конкурентоспроможність.

Рентабельність – це відносна характеристика фінансового результату діяльності підприємства, що комплексно відображає ефективність використання ним матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

З метою передбачення неплатоспроможності, зокрема забезпечення стабільного фінансового стану, підприємствам необхідно проводити оцінку ймовірності настання банкрутства. Даний метод допомагає спрогнозувати вплив несприятливих зовнішніх й внутрішніх чинників на функціонування суб’єкта господарювання та забезпечити безперебійний виробничий процес.

Відповідно до сукупностей показників вище наведених складових аналізу фінансового стану можна оцінити реальне фінансове становище суб'єкта господарювання та визначити негативні фактори, які вплинули на діяльність підприємства.

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий стан є одним з найважливіших характеристик функціонування будь-якого підприємства. Він є сутнісною характеристикою, а також результатом взаємодії фінансових відносин підприємства в певний період, що визначається сукупністю виробничо-господарських факторів, характеризується системою показників, що в кінцевому результаті відображає реальну та потенційну можливість суб'єкта господарювання отримання прибутку, забезпечуючи при цьому достатній рівень фінансування фінансово-виробничої діяльності та здатність ефективно здійснювати її в майбутньому.

Важливим етапом при дослідженні фінансового стану є проведення його ефективного аналізу, який дає об'єктивну та точну картину діяльності підприємства та здійснюється на основі оцінки ключових складових фінансового стану: ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та ймовірності настання банкрутства.

1.2. Інформаційне та нормативно-правове забезпечення аналізу фінансового стану підприємства

Аналіз фінансового стану підприємства є одним із важливих елементів системи управління та прийняття різних господарських рішень. Він становить інтерес для інвесторів, кредиторів, постачальників матеріально-технічних ресурсів, замовників, державних установ та керівників виробництва. Роль своєчасного та якісного аналізу зростає з кожним роком все більше, оскільки фактичні дані про результати фінансово-господарської діяльності є реалістичними, і за допомогою їх оцінки можна визначити ситуацію на підприємстві та прийняти найкраще рішення для її покращення.

Інформацію, що використовується для аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання, можна поділити на відкриту та закриту (таємну). Особливість відкритої інформації в тому, що дані, що містяться у бухгалтерській та статистичній звітності, виходять за межі підприємства і є загально-доступними для інших суб'єктів фінансових відносин. При цьому планові та прогнозні показники, норми, нормативи, тарифи та ліміти, маркетингові дослідження, систематична оцінка та регулювання фінансової діяльності становить комерційну таємницю. Адже відповідно до чинного законодавства України підприємство має право тримати таку інформацію в секреті. Перелік сукупності показників, що підлягають аналізу лише всередині підприємства, визначає безпосередньо сам керівник підприємства.

Залежно від змісту та цілей аналізу фінансового стану використовуються такі основні джерела інформації: фінансова звітність; статистична звітність; внутрішні економічні (управлінські) дані бухгалтерського обліку; дані первинної облікової документації (вибіркові дані); експертні оцінки.

Організація, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємствами регульовані Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Мета, склад і принципи складання фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів визначені Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Також з початку 2019 року в Україні почали діяти нові засади ведення бухгалтерського обліку — відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, де містяться загальні правила оцінки і представлення інформації у фінансових звітах, розкриття організації облікової політики на підприємстві.

Варто також зазначити, що ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, зокрема заповнення первинної документації, визначається Інструкцією «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій». Даний документ призначений для узагальнення методом подвійного запису

інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємства.

Фінансова звітність – це сукупність форм бухгалтерської звітності, яка містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки підприємства за звітний період. Варто виділити такі форми фінансової звітності, які слугують основою аналізу фінансового стану підприємства, як:

- Форма 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) - документ, що відображає динаміку та склад активу та пасиву на встановлену дату;
- Форма 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід)- документ, в якому містяться дані про доходи, витрати, фінансовий результат до оподаткування, а також чистий фінансовий результат діяльності підприємства за звітний та попередній період;
- Форма 3 «Звіт про рух грошових коштів» - звіт, в якому наводяться показники щодо руху грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності за допомогою двох методів;
- Форма 4 «Звіт про власний капітал»- звіт, що характеризує стан власного капіталу підприємства, зміни його складових протягом звітного періоду;
- Примітки до річної фінансової звітності- інформація, не наведена у фінансових звітах, але є обов’язкова відповідно до основних положень ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, і яка містить показники та пояснення, забезпечуючи деталізацію та обґрунтованість основних даних статей звітності [19].

За допомогою даних фінансової звітності можна визначити особливості формування та використання фінансових ресурсів, оцінити їх структуру та джерела, дослідити ліквідність та платоспроможність підприємства, охарактеризувати перспективи отримання прибутку, що в кінцевому результаті дає загальний аналіз фінансового стану суб’єкта господарювання. Також звітність забезпечує основні інформаційні потреби широкого кола користувачів, які покладаються на неї як на ключове джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень.

Таким чином, для усіх суб'єктів, що мають фінансово-господарські зв'язки з підприємством, важливу роль відіграє фінансова звітність, зокрема аналіз фінансового стану підприємства. Адже на основі даної інформації вони можуть вирішувати основні питання щодо суб'єкта господарювання та здійснити оцінку його діяльності. Ключові користувачі фінансової інформації, а також потреби їх при аналізі фінансового стану охарактеризовано на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Потреби ключових користувачів фінансової інформації при аналізі фінансового стану підприємства

Джерело: побудовано автором на основі узагальнення літературних джерел [3,6,19]

Як видно з рис. 1.2, фінансова інформація використовується як самими керівниками підприємствами, так і інвесторами, кредиторами, постачальниками, замовниками, працівниками, а також державними органами. Основними потребами при аналізі фінансового стану для кожного з них є оцінка та контроль виконання договірних зобов'язань, стан господарської діяльності підприємства, а також прогноз основних показників для прийняття рішень на майбутнє.

Отже, як висновок, варто зазначити, що базою аналізу фінансового стану підприємства є фінансова звітність: Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки до річної фінансової звітності, а також статистична звітність та оперативні дані. За допомогою даних, наведених в звітності можна визначити особливості формування та використання фінансових ресурсів, оцінити їх структуру та джерела, дослідити ліквідність та платоспроможність підприємства, охарактеризувати перспективи отримання прибутку, що в кінцевому результаті дає загальний аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання.

1.3. Методи та прийоми аналізу фінансового стану підприємства

Ефективне функціонування підприємств в умовах зростання конкуренції, кількості загроз, кризових явищ в економіці та політичної кризи певною мірою залежить від позитивного фінансового результату їх діяльності. Можливість критично оцінити фінансові результати суб'єкта господарювання як у статиці за певний період, так і в динаміці - за ряд періодів, визначити негативні тенденції у фінансовій діяльності та шляхи продуктивного формування фінансових ресурсів, їх раціонального розподілу є важливим етапом в діяльності підприємства. Адже неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції, до невиконання плану прибутку, зниження рентабельності підприємства. Для того, щоб виявити причини фінансових ускладнень, можливостей поліпшення використання фінансових ресурсів, прискорення обороту засобів і зміцнення фінансового становища, необхідним є проведення аналізу фінансового стану підприємства.

При цьому аналіз фінансового стану слід оцінювати систематично й всебічно з використанням різних методів, прийомів та методик.

Методи аналізу фінансового стану підприємства - сукупність науково-методологічних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства [21]. Існує шість основних методів, або як вважають деякі науковці прийомів аналізу фінансового стану: горизонтальний (часовий) аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний, факторний аналіз.

Визначення у відсотках структури досліджуваного об’єкта, наприклад структури активів, пасивів, прибутку від звичайної діяльності, операційних витрат тощо, лежить в основі проведення вертикального аналізу. Він допомагає порівняти відносні показники за іншими підприємствами, що істотно різняться за абсолютними показниками обсягів виробництва і залучених фінансових ресурсів. Горизонтальний аналіз показує зміну показників у часі з розрахунками абсолютних і відносних відхилень (темпів). На практиці горизонтальний та вертикальний аналізи доповнюють один одного, зокрема при побудові аналітичних таблиць.

Трендовий аналіз характеризується порівнянням кожного звітного елемента з певними попередніми періодами та визначенням тренду, тобто основної тенденції динаміки показника, без випадкових ефектів та індивідуальних характеристик окремих періодів. Під час даного аналізу вивчаються відносні темпи зростання та приросту показників за кілька періодів до базового року для визначення екстраполяції найважливіших фінансових показників на подальший період, тобто здійснюється перспективний та прогнозний аналіз фінансового стану.

Що стосується аналізу відносних показників, або як його ще називають аналізу коефіцієнтів, то на сьогодні існує понад 200 відносних аналітичних показників, які можна розраховувати на основі фінансової звітності. Необхідність кожного конкретного коефіцієнта суворо визначається метою аналізу. Тому до здійснення аналізу необхідно з’ясувати, з погляду якого користувача він виконується, його мету та регламентовані або рекомендовані кількісні значення показників. Часто він застосовуються інвесторами та

фінансовими аналітиками, оскільки показники легко визначити на підставі даних фінансових звітів підприємств, що є загально-доступним джерелом інформації. Найбільш популярними групами коефіцієнтного аналізу є:

- коефіцієнти ліквідності;
- коефіцієнти фінансової стійкості;
- коефіцієнти ділової активності;
- коефіцієнти прибутковості[26].

Застосування аналітичних коефіцієнтів допомагає порівняти показники в часі та просторі, оскільки може використовуватися підприємствами однієї галузі, а також і різними. Даний метод легкий у розрахунках і може здійснюватися за допомогою комп'ютерних програм. Для визначення щодо ефективної діяльності підприємства існують нормативні значення коефіцієнтів, межі яких характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання.

Порівняльний аналіз поєднує внутрішньогосподарський аналіз звітності за окремими показниками підприємства та його дочірніми компаніями і міжгосподарський аналіз, який порівнюється з показниками конкурентів або із середньогалузевими та середніми показниками. Тобто при застосуванні даного методу зіставляються значення окремих груп аналогічних показників між собою при розрахунку розміру абсолютних і відносних відхилень порівнюваних даних.

Ще одним методом аналізу фінансового стану є факторний аналіз, який містить визначення впливу окремих факторів (причин) на продуктивність детермінованих (розділених за часом) або стохастичних (без певного порядку) методик дослідження. При цьому факторний аналіз може бути прямим (власне аналізом), коли результативний показник поділяється на окремі компоненти, та зворотним (синтезом), коли його окремі елементи поєднуються в загальний результативний показник [38].

Варто також зазначити, що в науковій літературі виділяють два види аналізу фінансового стану підприємства: внутрішній та зовнішній. Зовнішній аналіз характеризується спрямованістю на публічну, зовнішню звітність підприємства,

відкритістю результатів аналізу для загальної кількості користувачів. До основних методів зовнішнього аналізу фінансового стану слід віднести:

- аналіз абсолютних показників прибутку;
- аналіз показників рентабельності;
- аналіз показників ліквідності та платоспроможності;
- аналіз ефективності використання залученого капіталу;
- економічна діагностика фінансового стану підприємства [38].

Даний аналіз здійснюється зацікавленими організаціями – державними органами, банками, страховими компаніями, а також аудиторськими фірмами, іншими структурами з метою визначення правильності відображення фінансових результатів діяльності підприємства, його фінансової стійкості і кредитоспроможності.

Внутрішній аналіз, або традиційний, застосовуються на підприємстві і є комерційною таємницею. Він використовуються для планування, контролю і прогнозування фінансового стану суб'єкта господарювання. Можна виділити такі ключові напрямки внутрішнього аналізу фінансового стану:

- аналіз майна підприємства, його джерел формування;
- аналіз власних фінансових ресурсів;
- аналіз ліквідності і платоспроможності;
- оцінка фінансової стійкості та стабільності підприємства;
- аналіз самоокупності підприємства;
- виявлення причин утворення дебіторської і кредиторської заборгованості;
- оцінка грошового потоку та інше [38].

Суб'єктами внутрішнього аналізу є безпосередньо керівництво підприємства і залучені ними аудитори і консультанти. Особливістю проведення аналізу є те, що на основі оцінки показників керівник може спрогнозувати можливі фінансові результати, економічну рентабельність, виходячи з реальних умов господарської діяльності, наявності власних і залучених ресурсів.

Дослідивши ключові методи аналізу фінансового стану підприємства, можна сказати, що реальне фінансове становище суб'єкта господарювання

можна оцінити на основі використання певного набору показників, а не лише за одним напрямком. Вибір оптимальної групи показників з урахуванням впливу різних факторів залежать в першу чергу від мети та завдань аналізу. Тому, якщо необхідно дізнатися загальний фінансовий стан підприємства, ключовими показниками мають бути як дані внутрішнього, так і зовнішнього аналізу.

Таким чином, аналіз фінансового стану проводиться за допомогою різних методів, прийомів та методик. До основних методів аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання належать: горизонтальний (часовий) аналіз, вертикальний (структурний) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний, факторний аналіз. Також виділяють внутрішній та зовнішній аналізи фінансового стану, які містять окремо власну методологію оцінки показників підприємства.

1.4. Система показників оцінки фінансового стану підприємства

Стійкий фінансовий стан підприємства формується в процесі всієї його господарської діяльності. Тому оцінку фінансового стану можна об'єктивно здійснити не через один, навіть найважливіший, показник, а тільки за допомогою комплексу, системи показників, що детально і всебічно характеризують господарське становище підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства мають бути такими, щоб усі ті, хто пов'язаний із підприємством економічними відносинами, могли одержати відповідь на запитання, наскільки надійне підприємство як партнер у фінансовому відношенні, а отже, прийняти рішення про економічну доцільність продовження або встановлення таких відносин з підприємством.

Відповідно до основних складових фінансового стану виділяють такі групи показників:

- оцінювання майнового стану підприємства;
- ліквідності та платоспроможності;
- фінансової стійкості та стабільності підприємства;

• рентабельності підприємства;

• ділової активності;

• діагностика банкрутства.

Майновий стан – це одна з характеристик фінансового стану підприємства, за допомогою якої оцінюється склад, структура та динаміка майна і джерел формування капіталу. Оцінка майна підприємства характеризується використанням засобів (активів) і джерелами їх формування (пасивів). Джерелом інформації для оцінки майнового стану є баланс підприємства. В процесі аналізу активу й пасиву балансу визначаються показники структури, динаміки балансу, структурної динаміки балансу, а саме:

- абсолютні величини по статтям активу і пасиву балансу на початок і кінець періоду та зміни абсолютних величин;

- питома вага окремих статей у валюті балансу на початок і кінець періоду та зміни у питомій вазі;

- зміни статей балансу на кінець періоду у порівнянні із відповідними значеннями на початок періоду (абсолютні прирости і темпи росту).

Розраховані показники порівнюються із аналогічними за попередні звітні періоди, на основі чого робляться висновки про динаміку показників.

Аналіз статей активу й пасиву балансу дозволяє відповісти на питання, за рахунок яких джерел мав місце приріст нових засобів і напрямки їх вкладення, позитивні і негативні тенденції таких змін.

Для оцінки майнового стану розглядаються також показники, що характеризують виробничий потенціал підприємства, які представлені в таблиці нижче .

Таблиця 1.1

Показники оцінки майнового стану підприємства

Показник	Формула розрахунку	Зміст
Сума господарських коштів які є в розпорядженні підприємства	підсумок балансу	Показує загальну вартісну оцінку активів, які знаходяться на балансі підприємства. Збільшення цього показника свідчить про зростання майнового потенціалу підприємства
Коефіцієнт зносу основних засобів	Знос / Первинна вартість основних засобів	Показує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості Позитивним є скорочення значення показника.
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Балансова вартість основних засобів які надійшли за аналізований період / Балансова вартість основних засобів на кінець періоду, що аналізується.	Характеризує, яку частину від наявних на кінець звітного періоду становлять нові основні засоби.
Коефіцієнт вибуття основних засобів	Балансова вартість основних засобів які вибули за аналізований період / Балансова вартість основних засобів на початок періоду, що аналізується	Характеризує, яка частина основних засобів вибула за звітний період.
Частка основних засобів в активах	відношення залишкової вартості основних засобів до загальної суми активів	Динаміка зменшення показника протягом певного періоду є позитивною в умовах стабільного або зростаючого обсягу виробництва.
Коефіцієнт мобільності активів	співвідношення оборотних та необоротних активів підприємства	Показує рівень мобільності активів підприємства, його підвищення є позитивним чинником

Джерело: складено автором на основі [14]

Кожен показник аналізу майна відіграє важливу роль в діяльності підприємства, оскільки характеризує не просто стан оборотних та необоротних активів, але й дає змогу передбачити можливі негативні тенденції у їх використанні.

Аналізуючи ліквідність та платоспроможність, за даними балансу розраховують поточні суми ліквідних активів і прогнозують фінансові можливості підприємства у певний період його діяльності. Це характеризує кредитоспроможність підприємства, що є комплексним поняттям і означає його спроможність погашати заборгованість не тільки в даний момент, а й у майбутньому. Високий рівень кредитоспроможності свідчить про те, що підприємство вчасно і в повному обсязі розраховувалось за усіма отриманими

позиками, має стійкий фінансовий стан, високий рівень платоспроможності і ліквідності, а також позитивний прогноз щодо погашення заборгованості у майбутньому. Показники ліквідності підприємства наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Показники ліквідності підприємства

Показники	Норм значення	Формула розрахунку	Зміст
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	Грошові кошти / Поточні зообов'язання	Характеризує, яка частина боргів може бути сплачена негайно
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	Грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції та деб. заборг /Поточні зобов’язання	Показує платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов’язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами.
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0-2,0	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	Характеризує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов’язань
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	Запаси/Поточні зобов’язання	Показує достатність запасів з погашення короткострокових боргів

Джерело: складено автором на основі [13]

Як видно з таблиці, розрахунок ліквідності підприємства здійснюється на підставі порівняння обсягу поточних зобов'язань із наявністю ліквідних коштів. Результати даних порівнюються з нормативними значеннями, що в цілому дає загальну оцінку фінансового стану суб’єкта господарювання.

Фінансова стійкість підприємства тісно пов'язана із його платоспроможністю, оскільки її аналіз дає змогу визначити фінансові можливості підприємства на відповідну перспективу. Оцінка фінансової стійкості підприємства має на меті об'єктивний аналіз величини та структури активів і пасивів підприємства і визначення на цій основі міри його фінансової стабільності й незалежності, а також відповідності фінансово-господарської діяльності підприємства цілям його статутної діяльності.

У складі абсолютних показників фінансової стійкості виділяють групу показників наявності джерел формування запасів та групу показників забезпеченості запасів джерелами їх формування.

До першої групи належать показники, що відображають різний рівень охоплення окремих видів джерел формування запасів:

- власні джерела формування запасів (Дв) - різниця між величиною власного капіталу підприємства і величиною його необоротних активів:

$$Дв=ВК-НА, \quad (1.1)$$

де ВК - власний капітал підприємства (підсумок розділу I пасиву балансу "Власний капітал"); НА - необоротні активи (підсумок розділу I активу балансу "Необоротні активи");

- власні і довгострокові позикові джерела формування запасів (Двп) -сума власних джерел формування запасів та величини довгострокових зобов'язань і забезпечень:

$$Двп = Дв+ДЗ = (ВК + ДЗ)- НА, \quad (1.2)$$

де ДЗ - довгострокові зобов'язання (підсумок розділу II пасиву балансу "Довгострокові зобов'язання і забезпечення");

- загальна величина основних джерел формування запасів (Дз) дорівнює сумі попереднього показника і величини короткострокових кредитів банків і позик:

$$Дз = Двп + КК = (ВК + ДЗ + КК) - НА, \quad (1.3)$$

де КК- короткострокові кредити банків і позики, що залучаються для формування запасів (сума ряд. 1600–1610 пасиву балансу).

Названим показникам наявності джерел формування запасів відповідають три показники другої групи - показники забезпеченості запасів джерелами їх формування:

- надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів ($Е_1$):

$$Е_1=Дв-З \quad (1.4)$$

де З - запаси підприємства (р. 1100 розділу II активу балансу "Оборотні активи");

- надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів ($Е_2$):

$$Е_2 = Двп -З \quad (1.5)$$

- надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів ($Е_З$):

$$Е_З=Дз-З \quad (1.6)$$

Відповідно до наявних вище показників забезпечення запасів і витрат власними та позиченими коштами виділяють такі типи фінансової стійкості підприємства:

1) абсолютна фінансова стійкість (в практиці буває доволі рідко) - коли власні оборотні кошти повністю покривають запаси й витрати;

2) нормально стійкий фінансовий стан - коли запаси й витрати забезпечуються сумою не лише власних оборотних коштів, а й за допомогою довгострокових позикових джерел;

3) нестійкий фінансовий стан - коли запаси й витрати покриваються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат;

4) кризовий фінансовий стан - коли запаси й витрати не забезпечуються джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства [26].

Фінансове стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних коштів спроможне забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями.

Для оцінки фінансової стійкості підприємства використовується також велика кількість відносних показників фінансової стійкості, які доповнюють оцінку абсолютних показників фінансової стійкості.

Варто зазначити, що вибір необхідного показника фінансової стійкості залежить від інтересів суб’єктів фінансових відносин. Проте, щоб оцінити фінансовий стан підприємства загалом потрібне використання усіх. Адже за допомогою аналізу коефіцієнтів фінансової стійкості можна виявити сильні й слабкі позиції підприємства.

Таблиця 1.3

Показники фінансової стійкості підприємства

Показники	Норм значення	Формула розрахунку	Зміст
Коефіцієнт автономії	≥0,5	Власний капітал/ Активи	Вказує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	Зобов'язання /Активи	Визначає питому вагу зобов'язань у структурі джерел фінансування
Коефіцієнт фінансової залежності	1<Кфз< 2	Активи/ Власний капітал	Характеризує скільки активів припадає на 1 грн власного капіталу
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	(Власний капітал+Дов. зобов'язання)/ Активи	Визначає, яку частку активів підприємство здатне фінансувати за рахунок власного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі і свідчить про його здатність залишатися платоспроможним в довгостроковій перспективі
Коефіцієнт фінансування ризику	<1	Зобов'язання/ Власний капітал	Характеризує обсяг залучених коштів, що припадає на кожну гривню власних, вкладених в активи підприємства коштів, і характеризує рівень залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	Власний оборотний капітал/Власний капітал	Визначає, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто у тій формі, яка дає змогу вільно маневрувати цими коштами, а яка капіталізована.
Коефіцієнт забезпечення запасами	0,5-0,8	Власний оборотний капітал/ Запаси	Характеризує яка частка запасів сформована за рахунок власного оборотного капіталу
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	>0,1	Власний оборотний капітал/ Оборотні активи	Визначає рівень фінансування оборотних активів за рахунок довгострокових джерел фінансових ресурсів

Джерело: складено автором на основі [26]

Як видно з таблиці 1.3, до основних відносних показників фінансової стійкості слід віднести такі, як: коефіцієнт автономії, за допомогою якого можна визначити частку власних джерел у фінансуванні засобів, задіяних у діяльність підприємства; коефіцієнт фінансової стійкості, який характеризує рівень здатності забезпечення активів власними фінансовими ресурсами та довгостроковими зобов'язаннями; та інші коефіцієнти, наведені в таблиці.

Що стосується оцінки ділової активності, то вона здійснюється за двома напрямами:

1) ступінь виконання плану за основними показниками, забезпечення заданих темпів їх зростання;

2) рівень ефективності використання ресурсів підприємства.

Найзагальнішими абсолютними показниками, за якими можна зробити достатньо інформативні висновки щодо загальних тенденцій розвитку суб'єкта господарювання, його ділової активності, є обсяг капіталу, інвестованого в діяльність підприємства (обсяг активів), обсяг доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та прибуток. Тому в процесі аналітичного дослідження ділової активності підприємства найчастіше зіставляють темпи зміни цих показників за декілька періодів. Чим вищі темпи зростання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і прибутку, тим перспективнішим є вкладання додаткового капіталу в діяльність підприємства. Оптимальним вважають таке співвідношення темпів зростання названих вище показників:

$$T_р^{ЧП} > T_Р^{ЧД} > T_Р^{К} > 100\%, \qquad (1.7)$$

Це співвідношення ще називають "золотим правилом економіки підприємства", або економічною нормаллю, і трактують як найбільш бажане співвідношення між темповими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності.

Також істотно відображають рівень ділової активності підприємства показники оборотності, що показують скільки отримано чистої виручки на одиницю фінансових ресурсів або активів. Нормативних значень для показників ділової активності не встановлено. Загально прийнятим є постулат: чим меншими є строки обертання окремих видів активів, тим швидше вивільняються кошти і розширюються можливості підприємства щодо їх подальшого використання [8]. Основні показники для аналізу ділової активності наведено нижче.

Таблиця 1.4

Показники ділової активності підприємства

Показники	Формула розрахунку	Зміст
Коефіцієнт оборотності активів	Чистий дохід/ Середньорічна вартість активів	Визначає ефективність використання підприємством усіх фінансових ресурсів незалежно від джерел їх залучення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Чистий дохід/ Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	Характеризує, скільки разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки, тобто скільки разів ця заборгованість утворюється та погашається протягом року
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Чистий дохід/ Середньорічна вартість кредиторської заборгованості	Визначає швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству
Строк погашення дебіторської заборгованості	відношення тривалості звітного періоду (360 днів) до коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості	Характеризує середній період погашення дебіторської заборгованостей.
Строк погашення кредиторської заборгованості	відношення тривалості звітного періоду (360 днів) до коефіцієнта оборотності кредиторської заборгованості	Визначає середній період погашення кредиторської заборгованостей.
Коефіцієнт оборотності запасів	Чистий дохід/ Середньорічна вартість запасів	Характеризує, як часто обертаються запаси для забезпечення поточного обсягу продажу
Фондовіддача	Чистий дохід/ Середньорічна вартість основних засобів	Показує ефективність використання основних засобів і показує скільки отримано виручки на одиницю вкладених основних засобів.
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід/ Середньорічна вартість власного капіталу	Показує ефективність використання власного капіталу підприємства.

Джерело: складено автором на основі [20]

Що стосується показників рентабельності, то вони характеризують відносну прибутковість, чи прибутковість, що вимірюється у відсотках до витрат чи ресурсів. Вони відображають ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності (виробничої, підприємницької, інвестиційної), окупність витрат і т. д. Найбільш повно, порівняно з прибутком, рентабельність характеризують остаточні результати господарювання, тому її величина показує співвідношення ефекту з наявними або спожитими ресурсами.

Їх використовують для оцінки діяльності підприємства і як інструмент в інвестиційній політиці і ціноутворенні.

Перевагою показників рентабельності порівняно з показниками прибутку є більш широкі можливості порівняння. Позитивним для підприємства є зростання цих показників, що надає можливості подальшого його успішного розвитку. Показники рентабельності підприємства представлено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Показники рентабельності підприємства

Показники	Формула розрахунку	Зміст
Рентабельність продажу	$Р_{ЧП} = \frac{ЧП}{ЧД} \cdot 100\%$	Показник, який показує, скільки прибутку припадає на одиницю реалізованої продукції.
Рентабельність Капіталу	$Р_{ВК} = \frac{ЧП}{\overline{ВК}} \cdot 100\%$	Свідчить про ефективність використання всього майна підприємства.
Рентабельність реалізованої продукції	$Р_{СВ} = \frac{ВП}{СВ} \cdot 100\%$	Показує ефективність виробництва і реалізації продукції підприємства
Валова рентабельність продукції	$Р_{ПР} = \frac{ВП}{ЧД} \cdot 100\%$	Показує який прибуток одержує підприємство з кожної гривні чистого доходу від реалізації продукції
Рентабельність продукції за витратами на її виробництво і збут	$Р_{ВВЗ} = \frac{ВП}{(СВ + АВ + ВЗ)} \cdot 100\%$	Показує частку прибутку від основного виду діяльності, що припадає на одну гривню витрат

Джерело: складено автором на основі [20]

Варто зазначити, що показники рентабельності є відносною характеристикою фінансових результатів та ефективності функціонування підприємства, і тому їх аналіз доцільно проводити в динаміці, в процесі якого враховується галузева сфера суб'єкта господарювання, його життєвий цикл, а також масштаби діяльності.

Останнім, але одним із основних груп аналізу фінансового стану, є дослідження ймовірності настання банкрутства. Банкрутство характеризується фінансовою неспроможністю підприємства виплатити боргові зобов'язання, а в такому разі неспроможністю забезпечити ефективну діяльність [26]. Тому

передбачити його виникнення є важливим етапом в аналізі фінансового стану підприємства.

Найпоширенішими моделями дослідження ймовірності настання банкрутства є такі, як: двохфакторна модель оцінки ймовірності банкрутства, оцінка ймовірності банкрутства на основі Z-рахунку Альтмана, модель Конана і Гольдера, модель Спрінгейта, модель Таффлера і Тішоу, модель Фулмера. В Україні використовується модель О. Терещенка. Дана модель існує у двох варіантах. Перший – це універсальна модель, що включає 6 показників і побудована на основі даних 850 підприємств різних галузей. Друга модель містить 10 показників і враховує диференціацію підприємств за галузями.

Кожна модель має свої переваги та недоліки, тому підприємству потрібно застосовувати їх комплексно й завчасно (навіть якщо підприємство функціонує добре і є рентабельним), завдяки цьому можна попередити проблеми й уникнути їх.

Варто підкреслити, що всі показники фінансового стану підприємства знаходяться у взаємозв'язку і взаємообумовлені. Тому оцінити реальний фінансовий стан підприємства можна лише на підставі використання визначеного комплексу показників з урахуванням впливу різних факторів на відповідні показники.

Таким чином, для аналізу фінансового стану підприємства необхідно використовувати такі основні групи показників: показники оцінки майнового стану підприємства, показники ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та стабільності підприємства, рентабельності, ділової активності та проведення оцінки ймовірності настання банкрутства. Проаналізувавши динаміку даних показників можна передбачити появу негативних тенденцій в діяльності підприємства, своєчасно відреагувати на них, в тому числі впровадивши комплекс заходів направлених на мінімізацію фінансових ризиків та стабілізацію фінансового стану підприємства.

РОЗДІЛ 2
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «МОНФАРМ», ТОВ «ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ'Я», ПрАТ «ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА «ДАРНИЦЯ» ЗА 2017-2019 РР

2.1. Оцінка фінансово-майнового стану підприємств

Кожне підприємство при здійсненні своєї господарської діяльності прагне забезпечити такий фінансовий стан, за якого підприємство могло б ефективно функціонувати та приносити лише економічну вигоду – прибуток. Фінансовий стан залежить від результатів виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності підприємств. Тому оцінку його можна здійснити за допомогою показників, які усебічно характеризують господарське становище підприємства, відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Для дослідження фінансового стану було обрано три підприємства фармацевтичної галузі, які займаються створенням, виробництвом, реалізацією лікарських субстанцій, препаратів та виробів медичного призначення: Публічне акціонерне товариство «Монфарм» (далі – ПАТ «Монфарм»), Приватне акціонерне товариство «Фармацевтична фірма «Дарниця» (далі – ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця») та Товариство з обмеженою відповідальністю «Фармацевтична компанія «Здоров'я» (далі –ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»).

В першу чергу розглянемо детальніше баланси досліджуваних підприємств за 2017-2019рр. Адже, як відомо, актив та пасив підприємства, що знаходяться в балансі, є основними показниками, які відображають усі процеси з фінансовими ресурсами. Так, наприклад, актив характеризує наявність цих ресурсів та способи їх використання. Пасив балансу показує основні джерела фінансування підприємства, тобто за рахунок яких коштів формуються фінансові ресурси

підприємства. Таблиця 2.1 містить динаміку, склад та структуру активу та пасиву ПАТ «Монфарм».

Таблиця 2.1

Порівняльний аналітичний баланс ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %		Абсолютний приріст структури, %	
	Сума, тис. грн.	Ст-ра, %	Сума, тис. грн.	Ст-ра, %	Сума, тис. грн.	Ст-ра, %	2018-2017 рр	2019-2018 рр	2018-2017 рр	2019-2018рр	2018-2017 рр	2019-2018 рр
Актив												
Необоротні активи	76147	42,15	93538	45,43	41777	24,64	17391	-51761	22,84	-55,34	3,28	-20,79
Оборотні активи	104525	57,85	112360	54,57	127795	75,36	7835	15435	7,50	13,74	-3,28	20,79
Баланс	180672	100,0	205898	100,0	169572	100,0	25226	-36326	13,96	-17,64	0,00	0,00
Пасив												
Власний капітал	100820	55,80	125020	60,72	139576	82,31	24200	14 556	24,00	11,64	4,92	21,59
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	53107	29,40	54271	26,36	738	0,44	1164	-53533	2,19	-98,64	-3,04	-25,92
Поточні зобов'язання і забезпечення	26745	14,80	26607	12,92	29 258	17,25	-138	2 651	-0,52	9,96	-1,88	4,33
Баланс	180672	100,0	205898	100,0	169572	100,0	25226	-36326	13,96	-17,64	0,00	0,00

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Як свідчать дані таблиці, вартість майна підприємства протягом 2017-2019 рр змінювалася. В 2018 році спостерігалося збільшення валюти балансу на 25226 тис. грн, або на 13,96%, порівняно з попереднім роком. Проте в 2019 році сума зменшилася на 36326 тис. грн, або на 17,64%. Дані трансформації були зумовлені змінами сум основних складових активу та пасиву балансу.

Зростання активів в 2018 році відбулося за рахунок значного росту необоротних активів, зокрема значного збільшення основних засобів. Проте в 2019 році сума інших фінансових інвестицій почала становити 0, і необоротні активи скоротилися в два рази. Відповідні зміни відбулися і в структурі активів: якщо в 2017-2018 рр частка оборотних активів знаходилася в межах 54-58%, то у 2019 році вона зросла до 75,36%. Що ж стосується джерел формування фінансових ресурсів підприємства, то тут відбулися позитивні зміни. Сума власного капіталу протягом аналізованого періоду постійно збільшувалася. В 2018 році власний капітал зріс на 24%, а в 2019 році ще на 11,64%. При цьому

довгострокові та поточні зобов'язання і забезпечення у 2019 році значно скоротилися. Дані зміни є досить позитивними для підприємства, оскільки фінансові ресурси формуються більшості за рахунок власних коштів, що скорочує витрати по залученню позикових та зменшує ризик втрати.

Що стосується структури пасивів, то за аналізований період частка власного капіталу зросла на 26% і в 2019 році почала становити 82,31%. Відповідно до цього значно зменшилася частка довгострокових зобов'язань і забезпечень до 0,44%, та поточних зобов'язань і забезпечень до 17,25%.

В цілому можна зробити висновок, що спостерігається негативна тенденція зменшення валюти балансу. Але при цьому фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок стабільних джерел, про що свідчить значне скорочення суми довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень, що зумовлює зниження залежності підприємства від кредиторів та покращення його фінансової стійкості.

Далі розглянемо баланс ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2017-2019 рр, наведений в таблиці нижче.

Таблиця 2.2

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %		Абсолютний приріст структури, %	
	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	2018-2017 рр	2019-2018 рр	2018-2017 рр	2019-2018рр	2018-2017 рр	2019-2018 рр
Актив												
Необоротні активи	941740	42,15	2025441	49,62	1063735	30,82	1083701	-961706	115,1	-47,48	7,47	-18,80
Оборотні активи	2139163	57,85	2056390	50,38	2387431	69,18	-82773	331041	-3,87	16,10	-7,47	18,80
Баланс	3080903	100,00	4081831	100,0	3451166	100,00	1000928	-630665	32,49	-15,45	0,00	0,00
Пасив												
Власний капітал	2438380	55,80	2937400	71,96	1759996	51,00	499020	-1177404	20,47	-40,08	16,16	-20,97
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	310157	29,39	879704	21,55	1404489	40,69	569547	524785	183,63	59,65	-7,84	19,14
Поточні зобов'язання і забезпечення	332366	14,81	264727	6,49	286681	8,31	-67639	21954	-20,35	8,29	-8,32	1,82
Баланс	3080903	100,00	4081831	100,0	3451166	100,00	1000928	-630665	32,49	-15,45	0,00	0,00

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Отже, у 2018 році валюта балансу ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» збільшилася на 1000928 тис. грн, або у відсотковому виражені на 32,49%, порівняно з попереднім роком. Проте у 2019 році його сума зменшилася на 630665 тис. грн (-15,45%). Дані зміни були зумовлені трансформаціями в складових активу та пасиву балансу. Адже в 2019 році вдвічі зменшилася сума необоротних активів та власного капіталу. Довгострокові зобов'язання і забезпечення навпаки мали постійну тенденцію до росту. Так в 2018 році їх сума збільшилася на 569547 тис. грн, або на 183,63%, та ще на 524785 тис. грн, або на 59,65% у 2019 році. Відповідно до цього відбулися зміни і в структурі активу та пасиву. Частка необоротних активів зменшилася у 2019 році до 30,82%. Власний капітал, який займав в 2018 році 71,96% зменшився у наступному році до 51%. При цьому довгострокові зобов'язання і забезпечення почали становити 40,7%, а поточні - 8,31%. На противагу тому, що частка власного капіталу значно скоротилася, вона залишилася займати більшу половину структури пасиву. Проте дані зміни говорять, що підприємство стає більш залежним від кредиторів, погіршуючи цим фінансову стійкість діяльності суб'єкта господарювання.

Для кращого дослідження усіх можливих станів фінансового становища підприємств розглянемо динаміку та склад активу і пасиву балансу ще одного господарюючого суб'єкта - ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я».

Як свідчать дані таблиці 2.3, у 2018 році спостерігалося зменшення валюти балансу на 70191 тис. грн, або на 3,92%, порівняно з попереднім роком. Що було зумовлено зі сторони вартості майна через скорочення як оборотних, так і необоротних активів, та зі сторони джерел формування майна – зменшення суми власного капіталу та поточних зобов'язань і забезпечень. Проте в 2019 році можна побачити позитивну тенденцію росту підсумку балансу на 11,11%, порівняно з 2018 роком. Дані зміни відбулися за допомогою збільшення складових активу та пасиву: оборотні активи зросли на 13,09%, власний капітал на 19,21%, а поточні зобов'язання і забезпечення на 31,53%.

Таблиця 2.3

Порівняльний аналітичний баланс ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %		Абсолютний приріст структури, %	
	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	Сума, тис. грн.	Стр-ра, %	2018-2017 рр	2019-2018 рр	2018-2017 рр	2019-2018рр	2018-2017 рр	2019-2018 рр
Актив												
Необоротні активи	486325	42,15	472998	27,51	500 816	26,22	-13327	27818	-2,74	5,88	-14,64	-1,29
Оборотні активи	1303281	57,85	1246417	72,49	1409577	73,78	-56864	163160	-4,36	13,09	14,64	1,29
Баланс	1789606	100,0	1719415	100,0	1910393	100,0	-70191	190978	-3,92	11,11	0,00	0,00
Пасив												
Власний капітал	720044	55,80	709813	41,28	846154	44,29	-10231	136341	-1,42	19,21	-14,52	3,01
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	392739	29,40	676503	39,35	626121	32,78	283764	-50382	72,25	-7,45	9,95	-6,57
Поточні зобов'язання і забезпечення	676823	14,80	333099	19,37	438118	22,93	-59640	105019	-15,19	31,53	4,57	3,56
Баланс	1789606	100,0	1719415	100,0	1910393	100,0	-70191	190978	-3,92	11,11	0,00	0,00

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Що стосується структури активу, то за аналізований період спостерігався ріст частки оборотних активів, які в 2019 році почали займати 73,78%, що на 1,29% більше ніж у 2018 році. Структура пасиву мала певні коливання: в 2018 році значно зросла частка довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень, які разом почали займати більшу половину пасиву балансу. Проте у 2019 році зі збільшенням суми власного капіталу зросла і його частка, яка почала становити 44,29%.

Щоб здійснити повну оцінку майнового стану підприємства необхідно детальніше проаналізувати необоротні активи підприємства, розглянути їх склад, структуру, динаміку показників стану основних засобів, динаміку показників руху основних засобів та динаміку показників ефективності використання основних засобів.

На рис.2.1 наведено склад та структуру необоротних активів ПАТ «МОНФАРМ» за 2017-2019 рр.

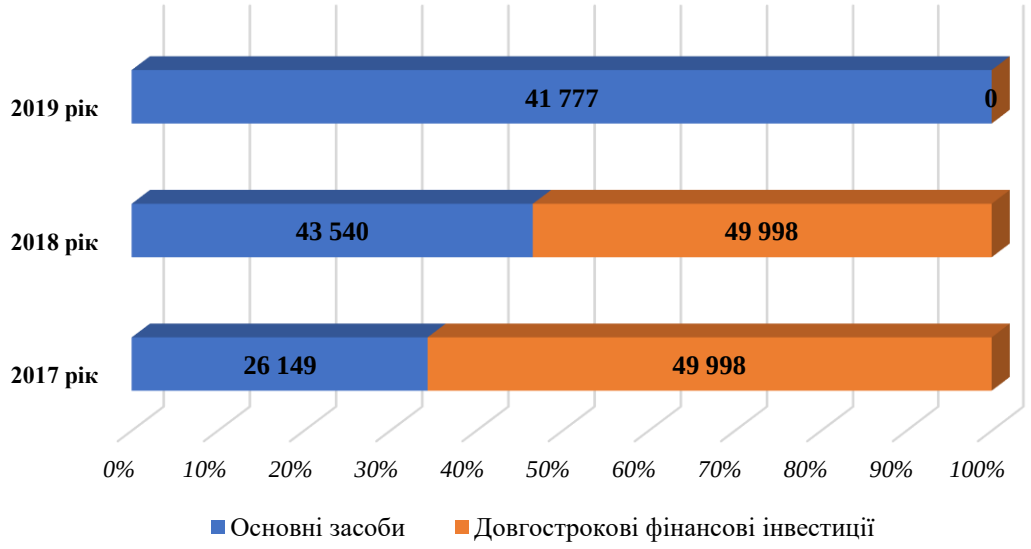

Рис.2.1. Склад та структура необоротних активів ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр, тис. грн

Як видно з рисунку, до складу необоротних активів досліджуваного підприємства входять лише основні засоби та довгострокові фінансові інвестиції. В 2017 та 2018 роках сума фінансових інвестицій займала більшу частину структури і становила 49998 тис. грн, проте в 2019 році вони почали знизилися до 0. Тому в 2019 році можна спостерігати лише суму основних засобів – 41777 тис. грн.

Так, як основні засоби становлять необхідну умову здійснення господарської діяльності підприємством, тобто є основою усього майна, проведемо аналіз ефективності їх використання.

Зазначимо, що протягом усього аналізованого періоду сума чистого доходу постійно збільшувалася. Проте у 2018 році спостерігалася негативна тенденція до зниження чистого прибутку на 1629 тис. грн та валового прибутку на 508 тис. грн, порівняно з попереднім роком. Але у 2019 році дані показники значно зросли: чистий прибуток на 21,33%, а валовий – на 5,83%.

При цьому середньорічна вартість основних засобів щороку зростала. У 2018 році їх сума збільшилася на 41,41%, а у 2019 році – на 22,43%, порівняно з попереднім роком.

Таблиця 2.4

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	140683	144309	150 705	3626	6 396	2,58	4,43
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	24641	34845	42658,5	10203,5	7 814	41,41	22,43
Чистий прибуток, тис. грн.	16950	15321	18 589	-1629	3 268	-9,61	21,33
Валовий прибуток, тис. грн	60565	60057	63 558	-508	3 501	-0,84	5,83
Фондовіддача	5,71	4,14	3,53	-1,57	-0,61	-	-
Фондомісткість	0,18	0,24	0,28	0,07	0,04	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	68,79	43,97	43,58	-24,82	-0,39	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	245,79	172,36	148,99	-73,43	-23,36	-	-
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	49 227	73 038	73 758	23811	720	48,37	0,99
Знос, тис. грн	23 078	29 498	31 981	6420	2 483	27,82	8,42
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	26 149	43 540	41 777	17391	-1 763	66,51	-4,05
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,469	0,404	0,434	-0,065	0,030	-	-
Коефіцієнт придатності	0,531	0,596	0,566	0,065	-0,030	-	-

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

У зв’язку із більшими темпами росту середньорічної вартості основних засобів, на одиницю вартості основних засобів припадало 5,71 грн чистого доходу у 2017 році, у 2018 році 4,14 грн., а у 2019 році- 3,53 грн. Зменшення фондовіддачі показує негативне явище для діяльності підприємства. Розглядаючи вартість основних засобів, яка припала на 1 грн доходу, то слід відзначити, що спостерігається також негативна тенденція. Так, даний показник в 2018 році збільшився до 0,24 грн, а в 2019 році до 0,28 грн.

Якщо говорити про рентабельність основних засобів, то на 1 грн вартості основних засобів припало у 2017 році 246% валового прибутку та 69% чистого прибутку, а у 2019 році – 149% валового прибутку та 44% чистого. Основним джерелом зменшення рентабельності стало скорочення прибутку на підприємстві у 2018 році, а також щорічне зростання основних засобів.

Що стосується стану основних засобів на підприємстві, то спостерігалося зменшення показника зносу у 2018 році до 0,404. Зміни цього показника відбулися через збільшення балансової вартості основних засобів. Проте у 2019 році коефіцієнт зносу знову виріс. Аналіз зміни частини основних засобів, придатної для експлуатації в процесі господарської діяльності (коефіцієнт придатності) свідчить, що в 2019 році відбулося скорочення показника на 0,03, порівняно з попереднім роком.

Загалом на ПАТ «МОНФАРМ» спостерігається неефективність використання основних засобів на противагу їх стану, що підтверджується проаналізованими показниками.

Далі розглянемо склад та структуру необоротних активів ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр.

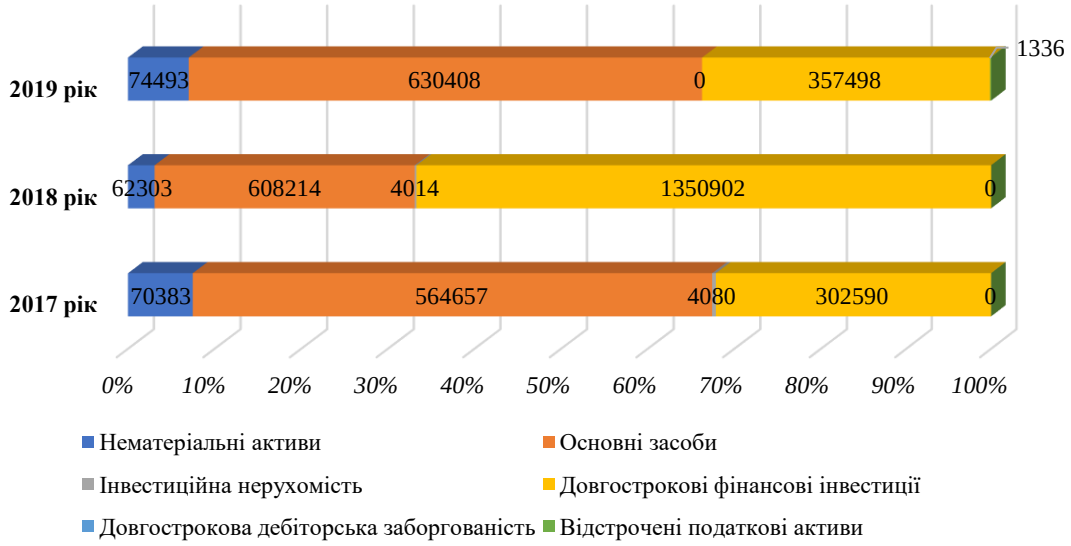

Рис.2.2. Склад та структура необоротних активів ПрАТ «Фармацевтична фірма Дарниця» за 2017–2019 рр, тис. грн

Основними складовими необоротних активів досліджуваного підприємства є нематеріальні активи, основні засоби, довгострокові фінансові інвестиції, інвестиційна нерухомість та відстрочені податкові активи. Починаючи з 2017 року можна побачити постійний ріст суми основних засобів, які в 2019 році почали займати більшу частину структури необоротних активів. Варто також зазначити, що інвестиційна нерухомість, яка ще в 2018 році становила 4014

тис.грн, в 2019 році знизилася до 0. Проте в цей період з'явилася сума відстрочених податкових активів- 1336тис.грн.

Для кращої оцінки майнового стану проведемо також аналіз стану та ефективності використання основних засобів підприємства, показники якого наведено у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	2529678	3002135	3 312 103	472457	309 968	18,68	10,32
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	563782,5	586435,5	619311	22653,0	32 876	4,02	5,61
Чистий прибуток, тис. грн.	342111	469638	609 629	127527	139 991	37,28	29,81
Валовий прибуток, тис. грн	1358326	1589809	1 935 785	231483	345 976	17,04	21,76
Фондовіддача	4,49	5,12	5,35	0,63	0,23	-	-
Фондомісткість	0,22	0,20	0,19	-0,02	-0,01	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	60,68	80,08	98,44	19,40	18,35	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	240,93	271,10	312,57	30,17	41,47	-	-
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	1 246 413	1 365 337	1 468 262	118924	102 925	9,54	7,54
Знос, тис. грн	681 756	757 123	837 854	75367	80 731	11,05	10,66
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	564 657	608 214	630 408	43557	22 194	7,71	3,65
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,547	0,555	0,571	0,008	0,016	-	-
Коефіцієнт придатності	0,453	0,445	0,429	-0,008	-0,016	-	-

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Отже, за 2017-2019 роки спостерігалася тенденція росту чистого доходу, валового прибутку та чистого прибутку досліджуваного підприємства. Тому показники ефективності використання основних засобів характеризувалися позитивними для підприємства. Так, на одиницю вартості основних засобів припадало 4,49 грн чистого доходу в 2017 році, а в 2019 році вже 5,35 грн. Вартість основних засобів, яка припала на 1 грн доходу в 2019 році становила 0,19, що на 0,01 менше, ніж попереднього року. Що стосується рентабельності основних засобів, то на 1 грн вартості основних засобів припало в 2017 році 241%

валового прибутку та 61% чистого прибутку, а в 2019 році – 313% валового та 98% чистого прибутку. Даний результат був зумовлений збільшенням сум чистого та валового прибутків.

Проте стан основних засобів ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр характеризувався негативними явищами. Коефіцієнт зносу протягом аналізованого року постійно зростав і знаходився за межами критичного значення. А коефіцієнт придатності в 2018 році зменшився до 0,445, а в 2019 році до 0,429.

В цілому можна сказати, що підприємство ефективно використовує основні засоби, але їх стан характеризується негативним для суб'єкта господарювання.

Розглянемо також склад необоротних активів ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр, що наведений нижче на рисунку.

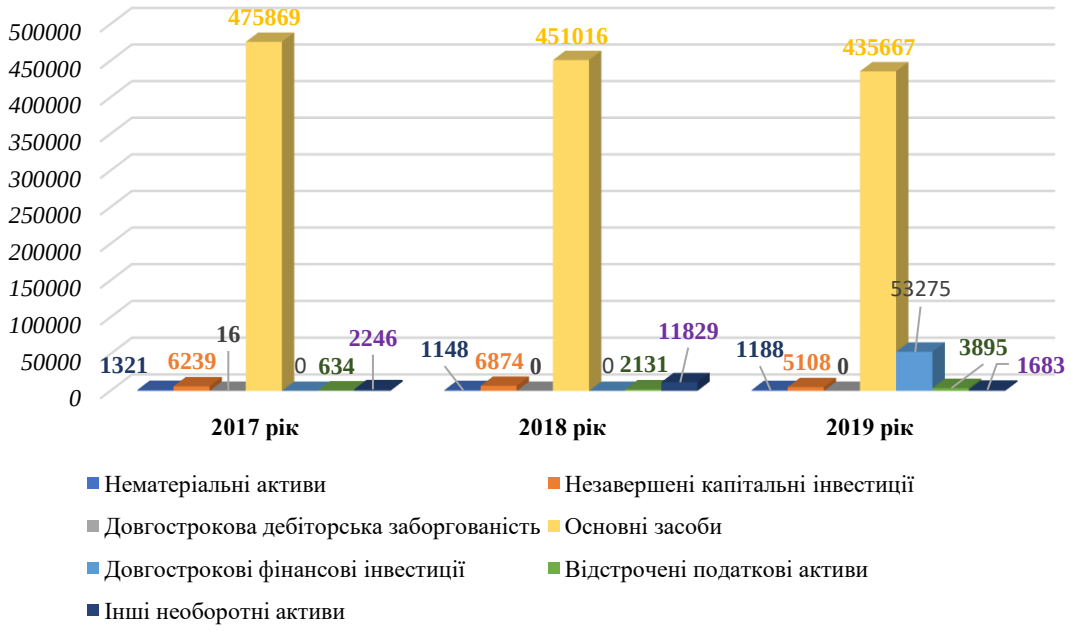

Рис.2.3. Склад необоротних активів ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр, тис. грн

Як видно з рисунку, необоротні активи товариства складаються з нематеріальних активів, основних засобів, незавершених капітальних інвестицій, довгострокової дебіторської заборгованості, відстрочених податкових активів та інших необоротних активів. Найбільшу частку структури необоротних активів займають основні засоби, які протягом аналізованого періоду мали тенденцію до

зниження. Варто також зазначити, що у 2019 році у підприємства з'явилися довгострокові фінансові інвестиції, сума яких становила 53275 тис. грн.

Для кращої оцінки майнового стану розглянемо показники стану та використання основних засобів на підприємстві.

Таблиця 2.6

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2019рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	1 686 248	1 600 152	2038 351	-86096	438 199	-5,11	27,38
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	478466	463442,5	443341,5	-15023,5	-20 101	-3,14	-4,34
Чистий прибуток/збиток, тис. грн.	30 193	-10 465	112 337	-40658	122 802	-134,66	1173,45
Валовий прибуток, тис. грн	403 288	379 907	459 921	-23381	80 014	-5,80	21,06
Фондовіддача	3,52	3,45	4,60	-0,07	1,14	-	-
Фондомісткість	0,28	0,29	0,22	0,01	-0,07	-	-
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	6,31	-2,26	25,34	-8,57	27,60	-	-
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	84,29	81,98	103,74	-2,31	21,76	-	-
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	663 435	673 817	695 369	10382	21 552	1,56	3,20
Знос, тис. грн	187 566	222 801	259 702	35235	36 901	18,79	16,56
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	475 869	451 016	435 667	-24853	-15 349	-5,22	-3,40
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,283	0,331	0,373	0,048	0,043	-	-
Коефіцієнт придатності	0,717	0,669	0,627	-0,048	-0,043	-	-

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Як видно з даних таблиці, в 2018 спостерігалося зниження суми чистого доходу на 3,14% та валового прибутку на 5,8%, порівняно з попереднім роком. При цьому в 2018 році був присутній чистий збиток в розмірі -10465 грн. Проте в 2019 році дані показники значно зросли. Що і зумовило покращення показників ефективності використання основних засобів. Якщо в 2018 році на одиницю вартості основних засобів припадало 3,45 грн чистого доходу, що на 0,07грн менше, ніж у попередньому році, то в 2019 році показник збільшився до 4,6 грн. При цьому на одиницю чистого доходу в 2018 році було розраховано

0,29 грн вартості основних засобів, а в 2019 році – 0,22 грн. Позитивні зміни і відбулися з рентабельністю основних засобів, яка значно зросла у 2019 році.

Що ж стосується стану основних засобів, то спостерігається негативна тенденція росту коефіцієнту зносу основних засобів та зменшення коефіцієнту придатності. Такі зміни відбуваються за рахунок значного росту суми зносу основних засобів.

Загалом стан основних засобів знаходиться в незадовільному становищі, а показники ефективності використання почали покращуватися лише в 2019 році.

Проаналізувавши основні показники фінансово-майнового стану підприємств, проведемо порівняння валюти балансу кожного з досліджуваних суб'єктів господарювання.

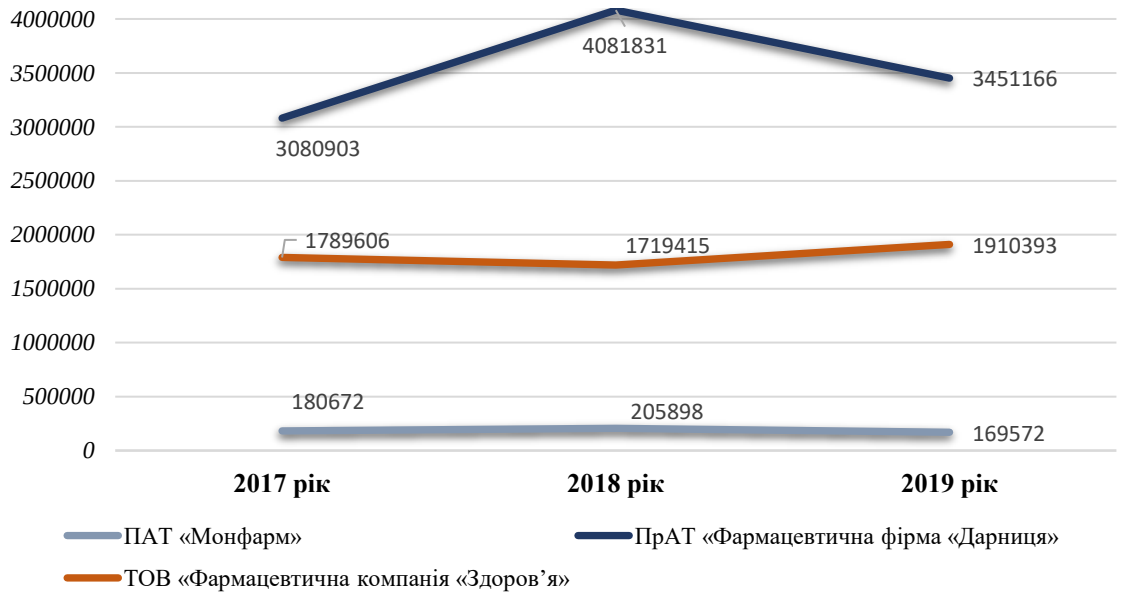

Рис. 2.4. Валюта балансу досліджуваних підприємств за 2017-2019 роки, тис. грн

Як видно з рисунка, баланс досліджуваних підприємств за 2017-2019 роки мав постійні коливання. Наприклад, у 2018 році відбулося скорочення валюти балансу ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», а на інших підприємствах навпаки зростання. Але у 2019 році ситуація змінилася: баланс ПАТ «Монфарм» та ПрАТ «Дарниця» зменшився, а ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» збільшився. Причинами даного явища стали зміни, які відбулися з основними

складовими активів та пасивів досліджуваних суб'єктів, що були проаналізовані вище.

Таким чином, можна зробити висновок, що важливу роль в аналізі фінансового стану займає оцінка фінансово-майнового становища підприємства. Для кращого дослідження фінансового стану було обрано три підприємства фармацевтичної галузі: Публічне акціонерне товариство «Монфарм», Приватне акціонерне товариство «Фармацевтична фірма «Дарниця» та Товариство з обмеженою відповідальністю «Фармацевтична компанія «Здоров'я». Аналіз балансу ПАТ «Монфарм» показав, що на підприємстві існує негативна тенденція зменшення валюти балансу. Але при цьому фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок стабільних джерел, про що свідчить значне скорочення суми довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень. При цьому спостерігається неефективність використання основних засобів на противагу їх стану, що підтверджують проаналізовані показники.

ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» у 2019 році теж мало значне скорочення валюти балансу. Адже в 2019 році вдвічі зменшилася сума необоротних активів та власного капіталу. Довгострокові зобов'язання і забезпечення навпаки мали постійну тенденцію до росту. Дані зміни говорять, що підприємство стає більш залежним від кредиторів, погіршуючи цим фінансову стійкість діяльності суб'єкта господарювання. Що стосується стану необхідної складової здійснення господарської діяльності – основних засобів, то можна зазначити, що спостерігається ефективне використання їх на підприємстві, але стан основних засобів характеризується негативним для суб'єкта господарювання.

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», порівняно з іншими досліджуваними підприємствами, в 2019 році мало збільшення валюти балансу. Зростання ж вартості майна відбувалося в основному за рахунок збільшення вартості необоротних та необоротних активів та з точки зору формування майна товариства за рахунок збільшення власного капіталу. Позитивні зміни і відбулися з показниками ефективності використання основних засобів, які в 2019

році значно покращилися. Проте стан основних засобів досі знаходиться в незадовільному становищі.

2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємств

Фінансовий стан підприємства можна оцінювати з точки зору його короткострокової і довгострокової перспектив. У такому випадку критерієм оцінки виступає ліквідність і платоспроможність підприємства, тобто спроможність своєчасно і в повному обсязі розрахуватися по своїх зобов'язаннях.

Аналіз ліквідності ПАТ «Монфарм» за 2017-2019рр можна побачити у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Показники ліквідності балансу ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Групи активів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
	сума, тис. грн				сума, тис. грн								
А1	4718	1621	7 366	П1	23837	26607	29 258	-19119	-24986	-21 892	19,79	6,09	25,18
А2	52 255	59 536	61 882	П2	2908	0	0	49347	59536	61 882	1796,94	0,00	0,00
А3	47552	51203	58 547	П3	53107	54271	738	-5555	-3068	57 809	89,54	94,35	7933,20
А4	76147	93538	41 777	П4	100820	125020	139576	-24673	-31482	-97 799	75,53	74,82	29,93
Баланс	180672	205898	169572	Баланс	180672	205898	169572	х	х	х	100,00	100,00	100,00

2017	2018	2019
А1<П1	А1<П1	А1<П1
А2>П2	А2>П2	А2>П2
А3<П3	А3<П3	А3>П3
А4<П4	А4<П4	А4<П4

Таким чином, впродовж аналізованого періоду баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності через невиконання першої умови та в 2017-2018 рр третьої умови. Найбільш ліквідні активи не повністю покривали термінові пасиви, спостерігалися платіжні нестачі по цим групам, а рівень покриття збільшився з 6,09% до 25,18%. Швидко ліквідні активи та активи, що

повільно реалізуються, повністю покривали короткострокові пасиви та довгострокові пасиви. Умова покриття постійними пасивами активів, що важко реалізуються була виконана, тобто підприємство дотримується мінімальної умови стійкості щодо формування оборотних активів за рахунок власних коштів. Проте в цілому на ПАТ «МОНФАРМ» не можна говорити про абсолютно ліквідний баланс, адже існує не виконання основної умови.

Як раніше зазначалося, ліквідність підприємства визначається і за допомогою низки фінансових коефіцієнтів. Адже аналіз показників ліквідності необхідний не лише для керівників підприємства, але й для інших користувачів інформації: коефіцієнт абсолютної ліквідності – для постачальників сировини і матеріалів; коефіцієнт швидкої ліквідності – для банків; коефіцієнт поточної ліквідності – для покупців і власників акцій підприємства.

Тому проведемо оцінку коефіцієнтів ліквідності ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр, які наведено у таблиці нижче.

Таблиця 2.8

Динаміка коефіцієнтів ліквідності ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018-2017рр	2019-2018рр
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,18	0,06	0,25	-0,12	0,19
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	2,13	2,30	2,37	0,17	0,07
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0-2,0	3,91	4,22	4,37	0,31	0,14
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,60	0,63	1,95	0,04	1,32
Запаси, тис.грн	-	47552	51203	58 547	3651	7344

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Як свідчать дані таблиці, за аналізований період лише два коефіцієнти ліквідності досягали свого нормативного значення- коефіцієнт абсолютної ліквідності та коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів. Тобто на підприємстві існує частина поточних зобов’язань, яку підприємство може погасити негайно за рахунок найліквідніших активів, що є позитивно для підприємства. Даний коефіцієнт в 2018 році становив 0,06, що на 0,12 менше, порівняно з попереднім роком, та 0,25 у 2019 році. Коефіцієнт ліквідності при

мобілізації коштів у 2017-2018 рр показав, що підприємство спроможне у випадку необхідності розпродажу погасити короткострокові борги запасами підприємства. Проте в 2019 році через значне скорочення довгострокових зобов'язань і забезпечень показник виріс до 1,95 і перейшов критичне значення. Щодо інших показників ліквідності, то помітне перевищення всіх нормативних значень коефіцієнтів ліквідності, хоча для підприємства було б достатньо мати їх на нижчому рівні. Коефіцієнт швидкої ліквідності зріс на 0,17 пункта у 2018 році та ще на 0,07 пункта у 2019 році, що оцінюється негативно. Перспективна платоспроможність підприємства за період рівний тривалості обороту всіх його оборотних активів також перевищує своє нормативне значення і становить 4,22 пункта у 2018 році та 4,37 – у 2019 році. В цілому, підприємство за 2017-2019 рр. було частково платоспроможним.

Розглянемо також ліквідність та платоспроможність ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017-2019 рр .

Таблиця 2.9

Показники ліквідності балансу ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Групи активів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
								2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
	сума, тис. грн				сума, тис. грн								
А1	797623	323946	257 797	П1	332366	264727	286 681	465257	59219	-28 884	239,98	122,37	89,92
А2	801 183	1199785	1547495	П2	0	0	0	801183	1199785	1547495	0,00	0,00	0,00
А3	540357	532659	582 139	П3	310157	879704	1404489	230200	-347045	-822350	174,22	60,55	41,45
А4	941740	2025441	1063735	П4	2438380	2937400	1759996	-1496640	-911959	-696261	38,62	68,95	60,44
Баланс	3080903	4081831	3451166	Баланс	3080903	4081831	3451166	х	х	х	100,00	100,00	100,00

2017	2018	2019
А1>П1	А1>П1	А1<П1
А2>П2	А2>П2	А2>П2
А3>П3	А3<П3	А3<П3
А4<П4	А4<П4	А4<П4

У 2017 році баланс досліджуваного підприємства був абсолютно ліквідним так, як виконувалися усі умови. Проте в 2018 році активи, що повільно реалізуються, не покрили довгострокові пасиви. А в 2019 році не виконувалися

одразу дві умови ліквідності балансу. Найбільш ліквідні активи не повністю покривали термінові пасиви, спостерігалися платіжні нестачі по цим групам.

Дослідимо також відносні показники ліквідності та платоспроможності підприємства.

Таблиця 2.10

Динаміка коефіцієнтів ліквідності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018-2017рр	2019-2018рр
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	2,40	1,22	0,90	-1,18	-0,32
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	4,81	5,76	6,30	0,95	0,54
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0-2,0	6,44	7,77	8,33	1,33	0,56
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,84	0,47	0,34	-0,37	-0,12
Запаси, тис. грн	-	538043	532345	581 168	-5698	48823

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Отже, за аналізований період спостерігається значне перевищення нормативних значень коефіцієнтів, що характеризує платоспроможність та перспективну платоспроможність підприємства. Проте з 2018 року відбулося зниження певних показників, зокрема незадовільним став коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів, який перетнув критичну межу. Це свідчить, що в суб'єкта господарювання недостатня кількість запасів, у випадку необхідності розпродажу яких підприємство не зможе погасити короткострокові борги.

Розглянемо також ліквідність балансу ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я».

Як видно з таблиці 2.11, баланс досліджуваного підприємства не можна вважати абсолютно ліквідним через невиконання в 2017 році першої, а в 2018 та в 2019 роках першої та третьої умов. Таким чином найбільш ліквідні активи не повністю покривали термінові пасиви, спостерігалися платіжні нестачі по цим групам, а рівень покриття збільшився з 1% до 76,69%. Швидко ліквідні активи в десятки разів перевищують короткострокові пасиви. А активи, що повільно реалізуються в 2018 та в 2019 роках не змогли покрити довгострокові пасиви.

Умова покриття постійними пасивами активів, що важко реалізуються була виконана повністю.

Таблиця 2.11

Показники ліквідності балансу ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Групи активів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
								2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
	сума, тис. грн				сума, тис. грн								
А1	6160	25570	212 272	П1	611816	2568162	276789	-605656	-180176	-64 517	1,01	1,00	76,69
А2	823 391	598 048	764 654	П2	65007	127353	161329	758384	470695	603 325	1266,62	469,60	473,97
А3	473730	622799	432 651	П3	392739	676503	626121	80991	-53704	-193470	120,62	92,06	69,10
А4	486325	472998	500 816	П4	720044	709813	846 154	-233719	-236815	-345338	67,54	66,64	59,19
Баланс	1789606	1719415	1910393	Баланс	1789606	1719415	1910393	х	х	х	100,00	100,00	100,00

2017	2018	2019
А1<П1	А1<П1	А1<П1
А2>П2	А2>П2	А2>П2
А3>П3	А3<П3	А3<П3
А4<П4	А4<П4	А4<П4

В цілому на ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» не можна говорити про абсолютно ліквідний баланс, адже існує не виконання основних умов, які характеризують ліквідність та платоспроможність підприємств.

Для кращої оцінки проведемо аналіз відносних показників ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання, що наведені у таблиці нижче.

Таблиця 2.12

Динаміка коефіцієнтів ліквідності ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018-2017рр	2019-2018рр
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,01	0,08	0,48	0,07	0,41
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	1,23	1,87	2,23	0,65	0,36
Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0-2,0	1,93	3,74	3,22	1,82	-0,52
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5-0,7	0,44	0,61	0,40	0,17	-0,20
Запаси, тис. грн	-	468017	612701	428351	144684	-184350

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

За аналізований період лише один коефіцієнт ліквідності мав незадовільне значення. Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів в 2019 році зменшився на 0,20, що було зумовлено зменшенням суми зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2017-2018 рр був занадто низький, і становив 0,01 та 0,08 відповідно. Проте в 2019 році даний показник збільшився і досягнув нормативного значення. Що стосується коефіцієнтів швидкої та загальної, то за аналізований період відбулося збільшення їх показників.

Таким чином можна зробити висновок, що жодне з досліджуваних підприємств не мало абсолютно ліквідний баланс, оскільки не виконувалися основні умови ліквідності. Відносні показники ліквідності та платоспроможності на деяких підприємствах мали задовільні значення. Зокрема ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» характеризувалося доволі високими показниками. Коефіцієнти ліквідності інших суб'єктів господарювання знаходилися на низькому рівні порівняно з нормативними значеннями.

2.3. Аналіз показників фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємств

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість (стабільність). Стабільність роботи підприємства пов'язана з фінансовою структурою його пасивів, ступенем залежності від зовнішніх кредиторів та інвесторів. Фінансова стійкість характеризується співвідношенням власних і позикових коштів.

Фінансова стійкість підприємства характеризується низкою абсолютних та відносних показників. Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних коштів спроможне забезпечити запаси й витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розрахуватись за своїми зобов'язаннями. Залежно від співвідношення вартості запасів і витрат, власних оборотних коштів й нормальних джерел фінансування, виділяють 4 типи фінансової стійкості підприємства. Тому першим етапом

аналізу фінансової стійкості підприємств є визначення типу фінансової стійкості.

Дослідження абсолютних показників фінансової стійкості ПАТ «Монфарм» за 2017-2019 рр наведено у таблиці 2.13

Таблиця 2.13

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Власний капітал, тис. грн.	100820	125020	139576	24200	14556	24,00	11,64
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	53107	54271	738	1164	-53533	2,19	-98,64
Короткострокові кредити банків, тис. грн.	0	0	0	0	0	0	0
Необоротні активи, тис. грн.	76147	93538	41777	17391	-51761	22,84	-55,34
Запаси, тис. грн.	47552	51203	58547	3651	7344	7,68	14,34
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	24673	31482	97799	6809	66317	27,60	210,65
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	77780	85753	98537	7973	12784	10,25	14,91
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	77780	85753	98537	7973	12784	10,25	14,91
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-22879	-19721	39252	3158	58973	-13,80	-299,04
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	30228	34550	39990	4322	5440	14,30	15,75
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	30228	34550	39990	4322	5440	14,30	15,75
Тип фінансової стійкості	Нормальна		Абсол	x	x	x	x

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

З аналізу основних абсолютних показників фінансової стійкості ПАТ «МОНФАРМ» можна стверджувати, що впродовж 2017-2018 років підприємство мало нормальний фінансовий стан, тобто його основних джерел (власного капіталу, довгострокових зобов'язань та забезпечень) вистачало для формування запасів. При цьому підприємство мало достатній рівень платоспроможності та могло забезпечувати зростання рентабельності власного капіталу за рахунок дії фінансового левериджу. В 2019 році суб'єкт господарювання досягнув абсолютної фінансової стійкості, що була зумовлена збільшенням суми власного капіталу та зменшення необоротних активів. В

зв'язку з тим, що підприємство не мало короткострокових кредитів банків і позик деякі показники забезпечення запасів джерелами формування мали однакові значення. Варто також зазначити, що на підприємстві також існує тенденція до збільшення усіх показників забезпечення запасів джерелами формування, що відображає покращення розподілу фінансових ресурсів підприємства.

Для кращої оцінки фінансової стійкості ПАТ «МОНФАРМ» звернемо увагу на її відносні показники, динаміка яких відображена у таблиці 2.14

Таблиця 2.14

Динаміка відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації) ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	Норм. значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
					2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Власний капітал, тис. грн.	–	100820	125020	139576	24200	14556	24,00	11,64
Активи, тис. грн.	–	180672	205898	169572	25226	-36326	13,96	-17,64
Зобов'язання, тис. грн.	–	79852	80878	29996	1026	-50882	1,28	-62,91
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	–	53107	54271	738	1164	-53533	2,19	-98,64
Запаси, тис. грн	-	47552	51203	58547	3651	7344	7,68	14,34
Оборотні активи, тис.грн	-	104525	112360	127795	7835	15435	7,50	13,74
Необоротні активи, тис. грн.	–	76147	93538	41777	17391	-51761	22,84	-55,34
Коефіцієнт автономії	≥0,5	0,56	0,61	0,82	0,05	0,22	–	–
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,44	0,39	0,18	-0,05	-0,21	–	–
Коефіцієнт фінансової залежності	1<Кфз<2	1,79	1,65	1,21	-0,15	-0,43	–	–
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,85	0,87	0,83	0,02	-0,04	–	–
Коефіцієнт фінансування ризику	<1	0,79	0,65	0,21	-0,15	-0,43	–	–
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,77	0,69	0,71	-0,09	0,02	–	–
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	1,64	1,67	1,68	0,04	0,01	–	–
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,74	0,76	0,77	0,02	0,01	–	–
Індекс постійного активу	зменшення	0,76	0,75	0,30	-0,01	-0,45	–	–

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Отже, відповідно до даних таблиці 2.14 можна стверджувати, що усі відносні показники фінансової стійкості досліджуваного підприємства за

аналізований період знаходилися у задовільному стані. Так, коефіцієнт автономії зріс в 2019 році до 82%, а коефіцієнт концентрації позикового капіталу відповідно мав постійну тенденцію до зниження. Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів також скоротилась з 1,79 грн у 2017 році до 1,21 грн. у 2019 році, що позитивно вплинула на підприємство. Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах підприємства зменшилася з 85% до 83%, але все ще є допустимою. В розрахунку на 1 грн. власного капіталу на кінець 2017 року припадало 0,79 грн. зобов'язань, а на кінець 2019 року позначка опустилась до 21 коп. Частка власного капіталу підприємства якою можна маневрувати впродовж усього досліджуваного періоду перевищувала своє нормативне значення. Також, це і стосується забезпечення запасів власними оборотними коштами. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами за 2017-2019 роки становив більше 0,1, тобто можна стверджувати, що частка оборотних активів повністю сформована за рахунок власного оборотного капіталу. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи зменшилась з 76% до 30%, що є позитивним. В цілому стан фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації) ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 роки характеризується задовільно.

Визначимо також тип фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр.

Як видно з даних таблиці, протягом усього аналізованого періоду суб'єкт господарювання мав абсолютну фінансову стійкість. Тобто запаси підприємства повністю формувалися за рахунок його власного капіталу, при цьому спостерігався високий рівень платоспроможності та незалежності від кредиторів. Проте даний тип фінансового стану в науковій діяльності не можна розглядати як оптимальний, оскільки це означає, що підприємство не бажає залучати позикові джерела фінансування, використання яких забезпечив би приріст рентабельності власного капіталу за рахунок дії ефекту фінансового левериджу.

Таблиця 2.15

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Власний капітал, тис. грн.	2438380	2937400	1759996	499020	-1177404	20,47	-40,08
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	310157	879704	1404489	569547	524785	183,63	59,65
Короткострокові кредити банків, тис. грн.	0	0	0	0	0	0	0
Необоротні активи, тис. грн.	941740	2025441	1063735	1083701	-961706	115,07	-47,48
Запаси, тис. грн.	538043	532345	581168	-5698	48823	-1,06	9,17
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	1496640	911959	696261	-584681	-215698	-39,07	-23,65
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	1806797	1791663	2100750	-15134	309087	-0,84	17,25
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	1806797	1791663	2100750	-15134	309087	-0,84	17,25
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	958597	379614	115093	-578983	-264521	-60,40	-69,68
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	1268754	1259318	1519582	-9436	260264	-0,74	20,67
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	1268754	1259318	1519582	-9436	260264	-0,74	20,67
Тип фінансової стійкості	Абсолютна			x	x	x	x

Джерело: рохраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Що ж стосується відносних показників фінансової стійкості ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр, що наведені в таблиці 2.16, то стан деяких коефіцієнтів дещо погіршився в 2019 році.

Таким чином, частка власного капіталу у фінансових ресурсах становила 79% в 2017 році і зменшилася до 51% у 2019 році. При цьому частка зобов'язань навпаки збільшилася. Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів, хоча і знаходилася в нормативних межах впродовж аналізованого періоду, значно зросла і в 2019 році почала становити 1,96 грн. Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах підприємства зменшилася у 2019 році на 2%, порівняно з 2018 роком.

Таблиця 2.16

Динаміка відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації) ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	Норм. значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
					2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Власний капітал, тис. грн.	–	2438380	2937400	1759996	499020	-1177404	20,47	-40,08
Активи, тис. грн.	–	3080903	4081831	3451166	1000928	-630665	32,49	-15,45
Зобов'язання, тис. грн.	–	642523	1144431	1691170	501908	546739	78,12	47,77
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	–	310157	879704	1404489	569547	524785	183,63	59,65
Запаси, тис. грн	-	538043	532345	581168	-5698	48823	-1,06	9,17
Оборотні активи, тис. грн	-	2139163	2056390	2387431	-82773	331041	-3,87	16,10
Необоротні активи, тис. грн.	–	941740	2025441	1063735	1083701	-961706	115,07	-47,48
Коефіцієнт автономії	≥0,5	0,79	0,72	0,51	0,00	-0,21	–	–
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,21	0,28	0,49	0,00	0,21	–	–
Коефіцієнт фінансової залежності	1<Кфз <2	1,26	1,39	1,96	0,01	0,57	–	–
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,89	0,94	0,92	0,04	-0,02	–	–
Коефіцієнт фінансування ризику	<1	0,26	0,39	0,96	0,13	0,57	–	–
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,74	0,61	1,19	-0,13	0,58	–	–
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	3,36	3,37	3,61	0,01	0,25	–	–
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,84	0,87	0,88	0,01	0,01	–	–
Індекс постійного активу	Зменшен.	0,39	0,69	0,60	0,30	-0,09	–	–

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

В розрахунку на 1 грн. власного капіталу в 2017 році припадало 26 коп., проте в 2019 році відбулося негативне збільшення даного показника до 96 коп. Частка власного капіталу підприємства, якою можна маневрувати впродовж усього досліджуваного періоду перевищувала своє нормативне значення. Також, це і стосується забезпечення запасів власними оборотними коштами. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами в 2019 році

становив більше 0,1, тобто можна стверджувати, що частка оборотних активів повністю сформована за рахунок власного оборотного капіталу. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи збільшилася з 39% до 60%, що є негативним для підприємства.

Розглянемо також абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр, аналіз яких є нижче.

Таблиця 2.17

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Власний капітал, тис. грн.	720044	709813	846154	-10231	136341	-1,42	19,21
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	392739	676503	626121	283764	-50382	72,25	-7,45
Короткострокові кредити банків, тис. грн.	46467	114538	143586	68071	29048	-75515	-39023
Необоротні активи, тис. грн.	486325	472998	500816	-13327	27818	-2,74	5,88
Запаси, тис. грн.	468017	612701	428351	144684	-184350	30,91	-30,09
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	233719	236815	345338	3096	108523	1,32	45,83
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	626458	913318	971459	286860	58141	45,79	6,37
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	672925	1027856	1115045	354931	87189	52,74	8,48
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-234298	-375886	-83013	-141588	292873	60,43	-77,92
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	158441	300617	543108	142176	242491	89,73	80,66
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	204908	415155	686694	210247	271539	102,61	65,41
Тип фінансової стійкості	Нормальна			x	x	x	x

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

З аналізу основних абсолютних показників фінансової стійкості підприємства можна стверджувати, що впродовж досліджуваного періоду підприємство мало нормальну фінансову стійкість, тобто його основних джерел вистачало для формування запасів, при цьому підприємство може мати достатній

рівень платоспроможності та забезпечувати зростання рентабельності власного капіталу за рахунок дії фінансового левериджу. На підприємстві також існує тенденція до збільшення усіх показників забезпечення запасів джерелами формування, що відображає покращення розподілу фінансових ресурсів підприємства. Проведемо також оцінку відносних показників фінансової стійкості товариства за 2017-2019 роки. Даний аналіз дасть можливість не лише охарактеризувати стан підприємства, а й покаже які здебільшого види фінансових ресурсів (власні чи позикові) суб'єкт господарювання використовує.

Таблиця 2.18

Динаміка відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнтів капіталізації) ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	Норм. значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп приросту, %	
					2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017р	2019-2018р
Власний капітал, тис. грн.	–	720044	709813	846154	-10231	136341	-1,42	19,21
Активи, тис. грн.	–	1789606	1719415	1910393	-70191	190978	-3,92	11,11
Зобов'язання, тис. грн.	–	1069562	1009602	1064239	-59960	54637	-5,61	5,41
Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	–	392739	676503	626121	283764	-50382	72,25	-7,45
Запаси, тис. грн	-	468017	612701	428351	144684	-184350	30,91	-30,09
Оборотні активи, тис. грн	-	1303281	1246417	1409577	-56864	163160	-4,36	13,09
Необоротні активи, тис. грн.	–	486325	472998	500816	-13327	27818	-2,74	5,88
Коефіцієнт автономії	≥0,5	0,40	0,41	0,44	0,00	0,03	–	–
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,60	0,59	0,56	0,00	-0,03	–	–
Коефіцієнт фінансової залежності	1<Кфз <2	2,49	2,42	2,26	0,01	-0,16	–	–
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	0,62	0,81	0,77	0,18	-0,04	–	–
Коефіцієнт фінансування ризику	<1	1,49	1,42	1,26	-0,06	-0,16	–	–
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,87	1,29	1,15	0,42	-0,14	–	–
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	1,34	1,49	2,27	0,15	0,78	–	–
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,48	0,73	0,69	0,01	-0,04	–	–
Індекс постійного активу	Зменшен	0,68	0,67	0,59	-0,01	-0,07	–	–

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Як свідчать дані таблиці 2.18, половина відносних показників фінансової стійкості підприємства впродовж 2017-2019 років перебувала в межах нормативних значень, а інша частина - або була далека до потрібної цифри, або коливалась протягом певного періоду. Таким чином, частка власного капіталу у фінансових ресурсах протягом аналізованого періоду знаходилася за межами нормативного значення і становила 40 % в 2017 році та зросла до 44% в 2019 році. Відповідно на підприємстві переважає частка зобов'язань. Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів теж не належить нормативному значенню. Проте в 2019 році скоротилася, що є позитивно для підприємства. Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах підприємства в 2019 році досягла норми і становила 77%.

В розрахунку на 1 грн. власного капіталу на кінець 2018 року припадало 1,49 грн. зобов'язань, а на кінець 2019 року- 1,26 грн. Частка власного капіталу підприємства якою можна маневрувати, як і на двох інших підприємствах, впродовж усього досліджуваного періоду перевищувала своє нормативне значення. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами за 2017-2019 роки постійно зростав, тому можна стверджувати, що частка оборотних активів повністю сформована за рахунок власного оборотного капіталу. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи зменшилась з 68% до 59%, що є позитивним. Загалом ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» має недосконалу фінансову стійкість, що підтверджується проаналізованими показниками вище.

Ще однією важливою складовою оцінки фінансового стану підприємств є аналіз ділової активності. Для аналізу ділової активності досліджуваних підприємств оцінимо спочатку співвідношення темпів зростання чистого прибутку, доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і капіталу, вкладеного в майно.

Як видно з таблиці, у 2018 році $Тр^{К}$>$Тр^{ЧД}$>100%>$Тр^{ЧП}$, таким чином, не виконувалося «золоте правило економіки підприємства» ($Т_{р}^{ЧП} > Т_{Р}^{ЧД}$>$Т_{Р}^{К} >$

100%), яке є найбільш бажаним між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності.

Нерівність свідчить про те, що темпи зростання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) нижчі за темпи зростання економічного потенціалу, тобто на кожну гривню додатково вкладеного капіталу підприємство отримує менше, ніж одну гривню віддачі. Це також говорить про те, що витрати виробництва збільшуються, а активи (майно) підприємства використовуються менш ефективно.

Таблиця 2.19

Динаміка загальних показників господарської діяльності ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	168354,5	193285	187735	24930,5	-5550	114,81	97,13
Чистий дохід, тис. грн.	140683	144309	150705	3626	6396	102,58	104,43
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	16950	15321	18589	-1629	3268	90,39	121,33

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Дана ситуація пояснюється значним збільшенням інвестованого капіталу підприємства. В 2018 році даний показник збільшився на 14,81%, порівняно з попереднім роком. При цьому чистий дохід зріс лише на 2,58%, а чистий прибуток взагалі зменшився на 10%. Проте в 2019 році ситуація дещо покращилася і $Тр^{ЧП} > Тр^{ЧД} > 100\% > Тр^{К}$. Єдиним негативним явищем стало зниження суми інвестованого капіталу до 97,13%.

Розглянемо також показники ефективності використання ресурсів підприємства, які зможуть дати остаточний висновок щодо господарської діяльності ПАТ «МОНФАРМ» і ролі фінансових ресурсів в його функціонуванні. Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр наведена в таблиці 2.20.

Таблиця 2.20

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	140683	144309	150705	3626	6396
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	80118	84252	87147	4134	2895
Середньорічна вартість капіталу, тис. грн.	94361,5	112920	132298	18558,5	19378
Середньорічна вартість запасів, тис. грн.	44309	49377,5	54875	5068,5	5497,5
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, тис. грн.	42937,5	51750,5	57321	8813	5570,5
Середньорічна вартість виданих авансів, тис. грн.	153	143	215	-10	72
Середньорічна вартість кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, тис. грн.	17079	19042	22101	1963	3059
Середньорічна вартість отриманих авансів, тис. грн.	0	0	11	0	11
Коефіцієнт оборотності капіталу	1,49	1,28	1,14	-0,21	-0,14
Тривалість обороту капіталу, днів	241,47	281,70	316,03	40,23	34,33
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги	3,28	2,79	2,63	-0,49	-0,16
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, днів	109,87	129,10	136,93	19,22	7,83
Коефіцієнт оборотності запасів	1,81	1,71	1,59	-0,10	-0,12
Тривалість обороту запасів, днів	199,10	210,98	226,69	11,89	15,70
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	4,69	4,42	3,94	-0,27	-0,48
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	76,74	81,36	91,30	4,62	9,93
Тривалість обороту виданих авансів, днів	0,39	0,36	0,51	-0,03	0,16
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	0,00	0,00	0,03	0,00	0,03
Операційний цикл, днів	308,97	340,08	363,61	31,11	23,53
Фінансовий цикл, днів	232,23	258,72	272,31	26,49	13,59
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,18	0,14	0,14	-0,04	0,00

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Проаналізувавши дані таблиці, можна зробити висновки, що ресурси підприємства зменшились в динаміці, що оцінюється вкрай негативно. При цьому в 2017 році на 1 грн капіталу припадало 1,49 грн. чистого доходу, тоді як у 2019 році - 1,14 грн. Впродовж досліджуваного періоду капітал підприємства почав здійснювати повний оборот у 2017 році за 241 день, а в 2018 році на 40 днів довше, а наступного року ще на 35 днів збільшився, що оцінюється вкрай негативно. Дані зміни зумовлені значним збільшенням власного капіталу.

Щодо оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги то спостерігається зменшення показника на 0,49 пункта у 2018 році та на 0,16 пункта у 2019 році, тривалість обороту дебіторської заборгованості навпаки збільшилась, що оцінюється незадовільно для ПАТ «МОНФАРМ».

Операційний цикл зріс в динаміці, що означає збільшення періоду часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію. В 2017 році даний показник становив 309 днів, а в 2019 році – 364 дні. Також відбулося зростання фінансового циклу майже на 27 днів у 2018 році та на 14 днів у 2019 році, тобто збільшився період часу від моменту вкладання коштів у запаси до моменту отримання їх внаслідок реалізації продукції. Коефіцієнт стійкості економічного зростання зазнав значного зменшення за аналізований період. Частка власного капіталу сформованого за рахунок реінвестованого чистого прибутку зменшилася у 2018 році на 4% і почала становити 14% так само, як і в 2019 році. В цілому ділова активність підприємства має нехороші результати, більшість показників зазнають негативних тенденцій, особливо це стосується показників оборотності. Тому можна говорити про незадовільний стан господарської діяльності підприємства.

Розглянемо також показники ділової активності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», що наведені у таблиці нижче.

Таблиця 2.21

Динаміка загальних показників господарської діяльності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	2907747	3581367	3766499	673620,5	185131,5	123,17	105,17
Чистий дохід, тис. грн.	2529678	3002135	3312103	472457	309968	118,68	110,32
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	342111	469638	609629	127527	139991	137,28	129,81

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Як видно з таблиці, у 2018 році $Тр^{ЧП} > Тр^{К} > Тр^{ЧД} > 100\%$, таким чином, «золоте правило економіки підприємства» не виконувалося. Дана ситуація пояснюється значним збільшенням інвестованого капіталу підприємства. В 2018 році даний показник збільшився на 23,17%, порівняно з попереднім роком. При цьому чистий дохід зріс лише на 18,68%.

Але в 2019 році можна спостерігати, що $Т_р^{ЧП} > Т_Р^{ЧД} > Т_Р^{К} > 100\%$. Прибуток зростає більш високими темпами, ніж обсяг реалізації продукції, а, відповідно, це свідчить про відносне зниження витрат виробництва та обігу. А обсяг продажу зростає більш високими темпами, ніж активи (капітал) підприємства, тобто ресурси підприємства використовуються більш ефективно.

Проведемо кількісний аналіз ділової активності за допомогою аналізу показників використання фінансових ресурсів ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017-2019 рр.

Як свідчать дані таблиці 2.22, досліджуване підприємство лише на половину використовує ефективно фінансові ресурси. Так, в 2017 році на 1 грн капіталу припадало 1,12 грн. чистого доходу, тоді як у 2019 році - 1,41 грн. Впродовж досліджуваного періоду капітал підприємства почав здійснювати повний оборот у 2017 році за 323 дні, а в 2018 році на один день менше, а наступного року на 67 днів скоротився, що оцінюється вкрай позитивно. Дані зміни зумовлені збільшенням чистого доходу та зменшенням власного капіталу.

Щодо оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги то спостерігається зменшення показника на 0,88 пункта у 2018 році та на 0,97 пункта у 2019 році, тривалість обороту дебіторської заборгованості навпаки збільшилась. Це є негативно для підприємства, оскільки термін погашення дебіторської заборгованості стає більшим.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги за аналізований період зріс майже у 6 разів. Відповідно зменшилась і тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів. В 2017 році даний показник становив 117 дні, а в 2019 році вже 22 дні.

Що стосується операційного циклу підприємства, то він зріс в динаміці. В 2017 році даний показник становив 256 дні, а в 2019 році – 274 дні. Тобто у середньому ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» стало необхідно більше часу для виробництва, продажі й оплати продукції підприємства.

Таблиця 2.22

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	2529678	3002135	3312103	472457	309968
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1171352	1412326	1376318	240974	-36008
Середньорічна вартість капіталу, тис. грн.	2267447	2687890	2348698	420443	-339192
Середньорічна вартість запасів, тис. грн.	563815,5	535194	556756,5	-28621,5	21562,5
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, тис. грн.	543231,5	795279	1180785	252047,5	385505,5
Середньорічна вартість виданих авансів, тис. грн.	31954,5	45456	59218,5	13501,5	13762,5
Середньорічна вартість кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, тис. грн.	381653	142170	84608,5	-239483	-57561,5
Середньорічна вартість отриманих авансів, тис. грн.	1011,5	3881	3208,5	2869,5	-672,5
Коефіцієнт оборотності капіталу	1,12	1,12	1,41	0,00	0,29
Тривалість обороту капіталу, днів	322,68	322,32	255,29	-0,36	-67,03
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги	4,66	3,77	2,81	-0,88	-0,97
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, днів	77,31	95,37	128,34	18,06	32,98
Коефіцієнт оборотності запасів	2,08	2,64	2,47	0,56	-0,17
Тривалість обороту запасів, днів	173,28	136,42	145,63	-36,86	9,21
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3,07	9,93	16,27	6,86	6,33
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	117,30	36,24	22,13	-81,06	-14,11
Тривалість обороту виданих авансів, днів	4,55	5,45	6,44	0,90	0,99
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	0,14	0,47	0,35	0,32	-0,12
Операційний цикл, днів	250,59	231,79	273,97	-18,80	42,19
Фінансовий цикл, днів	133,29	195,55	251,84	62,25	56,29
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,15	0,17	0,26	0,02	0,08

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Також варто зазначити, що відбулося зростання фінансового циклу майже на 63 дні у 2018 році та на 57 днів у 2019 році. Значення даного показника

характеризує, що підприємство відчуває потребу в коштах. Коефіцієнт стійкості економічного зростання зазнав росту за аналізований період. Частка власного капіталу сформованого за рахунок реінвестованого чистого прибутку збільшилася у 2018 році на 2%, а у 2019 році ще на 8%. Загалом ділова активність підприємства має позитивну тенденцію до покращення, навіть при погіршенні деяких показників оборотності.

Дослідимо ділову активність ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», загальні показники якої наведені нижче в таблиці.

Таблиця 2.23

Динаміка загальних показників господарської діяльності ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	1824499	1754511	1814904	-69988	60393,5	96,16	103,44
Чистий дохід, тис. грн.	1686248	1600152	2038351	-86096	438199	94,89	127,38
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	30193	-10465	112337	-40658	122802	-34,66	1073,45

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Як бачимо, у 2018 році $100\% > Тр^{К} > Тр^{ЧД} > Тр^{ЧП}$, що оцінюється вкрай негативно. Нерівність свідчить про те, що темпи зростання чистого доходу нижчі за темпи зростання економічного потенціалу та нижчі за 100% , тобто на кожну гривню додатково вкладеного капіталу підприємство отримує менше, ніж одну гривню віддачі. Це зумовлено збитком, який був присутній в 2018 році, а також зниженням суми чистого доходу. Проте в 2019 році можна спостерігати позитивне явище росту усіх показників і досягенення «золотого правила економіки підприємства»($Т_р^{ЧП} > Т_Р^{ЧД} > Т_Р^{К} > 100\%$).

Для кращої оцінки господарської діяльності підприємства проаналізуємо також показники ефективності використання фінансових ресурсів.

Таблиця 2.24

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	1686248	1600152	2038351	-86096	438199
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1 282 960	1220245	1578430	-62715	358185
Середньорічна вартість капіталу, тис. грн.	771777,5	714928,5	777983,5	-56849	63055
Середньорічна вартість запасів, тис. грн.	475623	540359	520526	64736	-19833
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, тис. грн.	444704,5	401368,5	458723	-43336	57354,5
Середньорічна вартість виданих авансів, тис. грн.	25746,5	15709,5	17392	-10037	1682,5
Середньорічна вартість кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, тис. грн.	288817	200101	176979,5	-88716	-23121,5
Середньорічна вартість отриманих авансів, тис. грн.	647	5341,5	9745	4694,5	4403,5
Коефіцієнт оборотності капіталу	2,18	2,24	2,62	0,05	0,38
Тривалість обороту капіталу, днів	164,77	160,84	137,40	-3,92	-23,44
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги	3,79	3,99	4,44	0,19	0,46
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, днів	94,94	90,30	81,02	-4,64	-9,28
Коефіцієнт оборотності запасів	2,70	2,26	3,03	-0,44	0,77
Тривалість обороту запасів, днів	133,46	159,42	118,72	25,96	-40,70
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	4,44	6,10	8,92	1,66	2,82
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	81,04	59,03	40,36	-22,01	-18,67
Тривалість обороту виданих авансів, днів	5,50	3,53	3,07	-1,96	-0,46
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	0,14	1,20	1,72	1,06	0,52
Операційний цикл, днів	228,40	249,72	199,74	21,32	-49,98
Фінансовий цикл, днів	147,36	190,68	159,37	43,32	-31,31
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,04	-0,01	0,14	-0,05	0,16

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Проаналізувавши дані таблиці 2.24, можна зробити висновок, що ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» ефективно використовує фінансові ресурси. При цьому в 2017 році на 1 грн капіталу припадало 2,18 грн. чистого доходу, тоді як у 2019 році – 2,62 грн. Впродовж досліджуваного періоду капітал підприємства почав здійснювати повний оборот у 2017 році за 165 днів, а в 2019 році за 119 днів. Оборотність дебіторської заборгованості за продукцію, товари,

роботи, послуги теж збільшилася. У 2018 році спостерігався ріст на 0,19 пункта, а в 2019 році ще на 0,46. Відповідно тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги за аналізований період навпаки зменшувалася.

Коефіцієнт оборотності запасів в 2018 році зазнав зменшення на 0,44 пункта, проте в 2019 році зріс на 0,77 п. Подібні зміни відбулися і з тривалістю обороту запасів. Щодо операційного циклу підприємства, то він скоротився в 2019 році, що означає зменшення періоду часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію. Також відбулося скорочення фінансового циклу майже на 32 дні у 2019 році порівняно з попереднім періодом. При цьому коефіцієнт стійкості економічного зростання зазнав значного зменшення в 2018 році через присутній збиток на підприємстві, проте в 2019 році зріс до 14%. В цілому ділова активність ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» в 2019 році характеризується доволі позитивними результатами.

Вагоме значення у оцінці фінансового стану займає аналіз фінансових показників підприємства, що дає змогу пояснити фінансовий стан компанії та визначити подальші дії у використанні фінансових ресурсів. Більш повно характеризують кінцеві результати господарювання - показники рентабельності, тому що їх величина показує співвідношення між наявними та використаними ресурсами.

Динаміку показників рентабельності ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр наведена у таблиці 2.25.

Як свідчать дані таблиці 2.25, у 2018 році спостерігалася негативна тенденція зменшення усіх показників рентабельності підприємства. Так, у 2018 році у розрахунку на 1 грн чистого доходу припадало 42 коп. валового прибутку, що на 1 коп. менше ніж у 2017 році, 21 коп. операційного прибутку, що на 2 коп. менше порівняно з попереднім роком та майже 11 коп. чистого прибутку, що менше ніж у 2017 році на 1 коп. Також у розрахунку на 1 грн собівартості

реалізованої продукції припадало 71 коп. валового прибутку, що на 5 коп. менше ніж у 2017 році. Проте у 2019 році кожен показник зріс.

Таблиця 2.25

Динаміка показників рентабельності ПАТ «МОНФАРМ» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	140683	144309	150705	3626	6396	2,58	4,43
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	80118	84252	87147	4134	2895	5,16	3,44
Валовий прибуток, тис. грн.	60565	60057	63558	-508	3501	-0,84	5,83
Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	32335	29910	34 316	-2425	4406	-7,50	14,73
Чистий прибуток, тис. грн.	16950	15321	18589	-1629	3268	-9,61	21,33
Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	168354,5	193285	187735	24930,5	-5550	14,81	-2,87
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	24640,5	34844,5	42658,5	10204	7814	41,41	22,43
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	98714	108443	120078	9728,5	11635	9,86	10,73
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн	94361,5	112920	132298	18558,5	19378	19,67	17,16
Середньорічна вартість довгострокових зобов'язань, тис. грн	48826	53689	27504,5	4863	-26185	9,96	-48,77
Валова рентабельність продукції, %	43,05	41,62	42,17	-1,43	0,56	-	-
Операційна рентабельність продукції, %	22,98	20,73	22,77	-2,26	2,04	-	-
Чиста рентабельність продажів, %	12,05	10,62	12,33	-1,43	1,72	-	-
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	75,59	71,28	72,93	-4,31	1,65	-	-
Операційна рентабельність активів, %	19,21	15,47	18,28	-3,73	2,80	-	-
Чиста рентабельність активів, %	10,07	7,93	9,90	-2,14	1,98	-	-
Рентабельність основних засобів, %	68,79	43,97	43,58	-24,82	-0,39	-	-
Рентабельність оборотних активів, %	10,07	7,93	9,90	-2,14	1,98	-	-
Чиста рентабельність власного капіталу, %	17,96	13,57	14,05	-4,39	0,48	-	-
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій, %	0,12	0,09	0,12	-0,03	0,02	-	-

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Також варто зазначити, що було рентабельним використання активів власного капіталу, основних засобів, довгострокових інвестицій. Зокрема 1 грн активів підприємства принесла 15 коп. операційного прибутку та 8 коп. чистого прибутку у 2018 році та на 3 коп та 2 коп більше відповідно у 2019 році. . Сума чистого прибутку в розрахунку на 1 грн власного капіталу у 2018 році становила

14 коп., довгострокових інвестицій - 1 коп., основних засобів – 44 коп., оборотних активів – 10 коп. В динаміці на 35 коп. зменшилися обсяги на основні засоби, а на 14 коп. зменшилася сума, яка припадала на власний капітал, порівняно з 2017 роком. Але у 2019 році усі показники мали позитивну тенденцію до збільшення.

В цілому аналіз показників рентабельності ПАТ «МОНФАРМ» за аналізований період можна характеризувати як позитивний, оскільки основні показники рентабельності значно покращилися у 2019 році.

Розглянемо також показники рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця».

Отже, за аналізований період підприємство мало позитивну тенденцію росту усіх показників рентабельності. У розрахунку на 1 грн чистого доходу у 2019 році припадало 58 коп. валового прибутку, 25 коп. операційного прибутку та 18 коп. чистого прибутку, що відповідно більше на 5 коп., 7 коп., 3 коп. ніж у 2018 році. Дані зміни були зумовлені значним ростом валового, операційного та чистого прибутку у 2019 році.

Також у розрахунку на 1 грн собівартості реалізованої продукції у 2019 році припадало 1,41 грн. валового прибутку, що на 28 коп. більше, порівняно з попереднім періодом. Що стосується використання активів власного капіталу, основних засобів, довгострокових інвестицій, то 1 грн активів підприємства принесла 15 коп. операційного прибутку та 13 коп. чистого прибутку у 2018 році та на 7 коп. та 3 коп. більше відповідно у 2019 році. Сума чистого прибутку в розрахунку на 1 грн власного капіталу у 2018 році становила 17 коп., довгострокових інвестицій - 14 коп., основних засобів – 80 коп., оборотних активів – 13 коп. В 2019 році усі показники зросли, зокрема на 18 коп. збільшилася рентабельність основних засобів, та на 8 коп. чиста рентабельність власного капіталу.

Таблиця 2.26

Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	2529678	3002135	3312103	472457	309968	18,68	10,32
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1171352	1412326	1376318	240974	-36008	20,57	-2,55
Валовий прибуток , тис. грн.	1358326	1589809	1935785	231483	345976	17,04	21,76
Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	326601	538454	831 545	211853	293091	64,87	54,43
Чистий прибуток, тис. грн.	342111	469638	609629	127527	139991	37,28	29,81
Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	2907747	3581367	3766499	673621	185132	23,17	5,17
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	563782,5	586436	619311	22653	32875,5	4,02	5,61
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	1977458	2097784	2221911	120327	124127	6,08	5,92
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн	2267447	2687890	2348698	420443	-339192	18,54	-12,62
Середньорічна вартість довгострокових зобов'язань, тис. грн	159224	594931	1142097	435707	547166	273,64	91,97
Валова рентабельність продукції, %	53,70	52,96	58,45	-0,74	5,49	-	-
Операційна рентабельність продукції, %	12,91	17,94	25,11	5,02	7,17	-	-
Чиста рентабельність продажів, %	13,52	15,64	18,41	2,12	2,76	-	-
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	115,96	112,57	140,65	-3,40	28,08	-	-
Операційна рентабельність активів, %	11,23	15,03	22,08	3,80	7,04	-	-
Чиста рентабельність активів, %	11,77	13,11	16,19	1,35	3,07	-	-
Рентабельність основних засобів, %	60,68	80,08	98,44	19,40	18,35	-	-
Рентабельність оборотних активів, %	11,77	13,11	16,19	1,35	3,07	-	-
Чиста рентабельність власного капіталу, %	15,09	17,47	25,96	2,38	8,48	-	-
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій, %	0,14	0,14	0,17	0,00	0,03	-	-

Джерело: розрховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Загалом аналіз показників рентабельності ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» показав, що за аналізований період підприємство було рентабельним і у 2019 році мало позитивну тенденцію до росту усіх показників.

Дослідимо також показники рентабельності ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров’я» за 2017–2019 рр, що наведені у таблиці 2.27.

Таблиця 2.27

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за 2017–2019 рр

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017рр	2019-2018рр	2018-2017рр	2019-2018рр
Чистий дохід, тис. грн.	1686248	1600152	2038351	-86096	438199	-5,11	27,38
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	1282960	1220245	1578430	-62715	358185	-4,89	29,35
Валовий прибуток, тис. грн.	403288	379907	459921	-23381	80014	-5,80	21,06
Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	207 978	136951	207 669	-71027	70718	-34,15	51,64
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	30193	-10465	112337	-40658	122802	-134,66	1173,45
Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	1824499	1754511	1814904	-69988	60393,5	-3,84	3,44
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	478466	463443	443342	-15024	-20101	-3,14	-4,34
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	1288102	1274849	1327997	-13253	53148	-1,03	4,17
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн	771777,5	714929	777984	-56849	63055	-7,37	8,82
Середньорічна вартість довгострокових зобов'язань, тис. грн	500149	534621	651312	34472	116691	6,89	21,83
Валова рентабельність продукції, %	23,92	23,74	22,56	-0,17	-1,18	-	-
Операційна рентабельність продукції, %	12,33	8,56	10,19	-3,78	1,63	-	-
Чиста рентабельність (збитковість) продажів, %	1,79	-0,65	5,51	-2,44	6,17	-	-
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	31,43	31,13	29,14	-0,30	-2,00	-	-
Операційна рентабельність активів, %	11,40	7,81	11,44	-3,59	3,64	-	-
Чиста рентабельність (збитковість) активів, %	1,65	-0,60	6,19	-2,25	6,79	-	-
Рентабельність (збитковість) основних засобів, %	6,31	-2,26	25,34	-8,57	27,60	-	-
Рентабельність (збитковість) оборотних активів, %	1,65	-0,60	6,19	-2,25	6,79	-	-
Чиста рентабельність власного капіталу, %	3,91	-1,46	14,44	-5,38	15,90	-	-
Чиста рентабельність довгострокових інвестицій, %	0,02	-0,01	0,08	-0,03	0,09	-	-

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Проаналізувавши дані таблиці 2.27, виявилося, що у 2018 році підприємство було збитковим. При цьому у розрахунку на 1 грн чистого доходу у 2018 році припадало 24 коп. валового прибутку та 9 коп. операційного прибутку. Інші

показники в даному році мали негативні значення. Це було зумовлено в першу чергу наявним у підприємства збитком. Проте у 2019 році усі показники покращилися і вже на 1 грн чистого доходу припадало 11 коп. операційного прибутку та 6 коп. чистого прибутку, а на 1 грн собівартості реалізованої продукції почало припадати 29 коп. валового прибутку.

Також у 2019 році стало рентабельним використання активів власного капіталу, основних засобів, довгострокових інвестицій. Зокрема 1 грн активів підприємства принесла 11 коп. операційного прибутку та 6 коп. чистого прибутку.

Сума чистого прибутку в розрахунку на 1 грн власного капіталу у 2019 році становила 14 коп., довгострокових інвестицій - 1 коп., основних засобів – 25 коп., оборотних активів – 6 коп. В цілому аналіз показників рентабельності ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за аналізований період показав, що у 2018 році рентабельність підприємства можна характеризувати як негативну, оскільки основні показники були збитковими. Хоча у 2019 році усі показники нормалізувалися, але досі залишаються недостатніми для ефективного використання фінансових ресурсів.

Таким чином, можна зробити висновок, що для оцінки фінансового стану підприємств важливим кроком є аналіз показників фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємств. Провівши дослідження в даних напрямках виявилося, що усі підприємства мають нормальну, або абсолютну фінансову стійкість. Проте відносні показники фінансової стійкості показали, що одне із досліджуваних підприємств -ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» має недосконалу фінансову стійкість. Що стосується ділової активності підприємств, то аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності показав, що у 2019 році лише ПАТ «Монфарм» не досяг «золотого правила економіки підприємства» ($Т_р^{чп} > Т_Р^{чд} > Т_Р^{к} > 100\%$), яке є найбільш бажаним між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності. Проте аналіз ефективності використання ресурсів підприємств характеризувався негативно для усіх досліджуваних суб'єктів господарювання. Цьому сприяло

значне зменшення коефіцієнтів оборотності та збільшення тривалості обороту. Показники рентабельності лише підтвердили, що кожне з підприємств у 2018 році мало проблеми з ефективним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Але у 2019 році можна було спостерігати покращення усіх показників, що свідчить про удосконалення фінансового стану господарюючих суб'єктів.

2.4. Дослідження ймовірності банкрутства підприємств

Останнім, але досить вагомим комплексом показників оцінки фінансового стану підприємства є аналіз ймовірності настання банкрутства. Тому проведемо діагностику банкрутства підприємств за 4-факторною моделлю Ліса та моделлю О. Терещенка.

Модель Ліса є більш збалансованою, вона також акцентує увагу на рівень прибутковості діяльності та рентабельність активів підприємства, а також на структуру активів та джерел їх фінансування. Тому розглянемо діагностику ймовірності банкрутства ПАТ «МОНФАРМ» за моделлю Ліса у 2017–2019 рр. у таблиці 2.28.

Таблиця 2.28

Показники діагностики ймовірності банкрутства ПАТ «МОНФАРМ» за моделлю Ліса у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	94361,5	112920	132298
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	168354,5	193285	187735
Операційний прибуток, тис. грн.	32335	29910	34316
Нерозподілений прибуток , тис. грн.	99 245	110 573	125 129
Середньорічна сума зобов'язань, тис. грн.	73993	80365	55437
Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн.	98714	108442,5	120077,5
x1	0,586	0,561	0,640
x2	0,192	0,155	0,183
x3	0,590	0,572	0,667
x4	1,275	1,405	2,386
z	0,089	0,084	0,097

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Як свідчать наведені дані, модель Ліса показала, що у ПАТ «МОНФАРМ» за 2017-2019 рр спостерігався стійкий фінансовий стан, оскільки z>0,037. Проте варто зазначити, що у 2018 року даний показник зменшився, що говорить про погіршення стану підприємства, хоча він і знаходився в межах норми. Проте в 2019 році перевищив значення навіть 2017 року.

Для підтвердження відсутності ймовірності банкрутства на досліджуваному підприємстві проведемо також аналіз за моделлю О. Терещенка, який є досить поширеним саме для українських підприємств.

Таблиця 2.29

Показники діагностики ймовірності банкрутства ПАТ «МОНФАРМ» моделлю О. Терещенка у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	140683	144309	150705
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	16950	15321	18589
Валюта балансу, тис. грн	180 672	205 898	169 572
Запаси, тис. грн	47552	51203	58547
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн	26 745	26 607	29 258
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	168354,5	193285	187735
x1	5,260	5,424	5,151
x2	6,755	7,738	5,796
x3	0,101	0,079	0,099
x4	0,120	0,106	0,123
x5	0,338	0,355	0,388
x6	0,779	0,701	0,889
z	10,219	10,255	10,002

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

За шкалою визначення стану підприємства за моделлю О. Терещенка z >2, тому банкрутство ПАТ «МОНФАРМ» не загрожує. Тобто діяльність підприємства характеризується як прибуткова. Фінансове становище є стабільним, а фінансова стійкість є високою.

Дослідимо також ймовірність банкрутства ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» у 2017-2019 рр., що наведена у таблиці нижче.

Таблиця 2.30

Показники діагностики ймовірності банкрутства ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» за моделлю Ліса у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	2267447	2687890	2348698
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	2907747	3581367	3766499
Операційний прибуток, тис. грн.	326601	538454	831545
Нерозподілений прибуток , тис. грн.	1 111 260	1 580 898	2 189 233
Середньорічна сума зобов'язань, тис. грн.	640299,5	893477	1417801
Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн.	1977458	2097784	2221911
x1	0,680	0,586	0,590
x2	0,112	0,150	0,221
x3	0,382	0,441	0,581
x4	3,541	3,008	1,657
z	0,079	0,079	0,092

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Отже, як бачимо протягом аналізованого періоду z>0,037, тому підприємство має низьку ймовірність банкрутства. Що свідчить про те, що суб'єкт господарювання є фінансово стійким.

Для підтвердження результатів відсутності ймовірності банкрутства проведемо також оцінку за допомогою моделі О. Терещенка.

Таблиця 2.31

Показники діагностики ймовірності банкрутства ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» моделлю О. Терещенка у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	2529678	3002135	3312103
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	342111	469638	609629
Валюта балансу, тис. грн	3 080 903	4 081 831	3 451 166
Запаси, тис. грн	538043	532345	581168
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн	332 366	264 727	286 681
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	2907747	3581367	3766499
x1	7,611	11,340	11,553
x2	9,270	15,419	12,038
x3	0,118	0,131	0,162
x4	0,135	0,156	0,184
x5	0,213	0,177	0,175
x6	0,821	0,735	0,960
z	14,157	20,465	20,980

Джерело: розраховано на основі [дод.Д,Е,Ж]

Як видно з таблиці 2.31, у 2017-2019 роках показник Z в десятки разів перевищував нормативне значення, що означає, що підприємству цілком не загрожує банкрутство. Фінансове положення ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» є стабільним.

Розглянемо показники ймовірності банкрутства ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» у 2017-2019 роках. Так, як і на інших досліджуваних підприємства, проведемо аналіз ймовірності банкрутства за моделлю Ліса та О. Терещенка.

Таблиця 2.32

Показники діагностики ймовірності банкрутства ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» за моделлю Ліса у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.	771777,5	714928,5	777983,5
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	1824499	1754510,5	1814904
Операційний прибуток, тис. грн.	207 978	136951	207 669
Нерозподілений прибуток , тис. грн.	378 749	368 518	479 859
Середньорічна сума зобов'язань, тис. грн.	1052721	1039582	1036921
Середньорічна вартість оборотних активів, тис.грн.	1288102	1274849	1327997
x1	0,706	0,727	0,732
x2	0,114	0,078	0,114
x3	0,208	0,210	0,264
x4	0,733	0,688	0,750
z	0,068	0,066	0,072

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Показники діагностики ймовірності банкрутства показали, що у 2017-2019 роках z>0,37. Це означає, що банкрутство підприємству не загрожує. Проте, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, дане підприємство має найнижчі значення.

Для підтвердження відсутності ймовірності банкрутства на досліджуваному підприємстві проведемо також аналіз за моделлю О. Терещенка, який наведено у таблиці нижче.

Таблиця 2.33

Показники діагностики ймовірності банкрутства ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» моделлю О. Терещенка у 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	1686248	1600152	2038351
Чистий прибуток, тис. грн	30193	-10465	112337
Валюта балансу, тис. грн	1 789 606	1 719 415	1 910 393
Запаси, тис. грн	468017	612701	428351
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн	676 823	333 099	438 118
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	1824499	1754511	1814904
x1	2,491	4,804	4,653
x2	2,644	5,162	4,360
x3	0,017	-0,006	0,062
x4	0,018	-0,007	0,055
x5	0,278	0,383	0,210
x6	0,942	0,931	1,067
z	4,381	7,734	8,392

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Як свідчать дані таблиці 2.4.6, впродовж аналізованого періоду значення показника Z збільшувалося і було більшим за 2, тому підприємство має низьку ймовірність банкрутства. Сам фінансовий стан характеризується задовільно.

Таким чином, можна зробити висновок, що важливу роль у аналізі фінансового стану відіграє діагностика ймовірності банкрутства підприємств, за допомогою якої можна розробити контрзаходи, спрямовані на подолання негативних тенденцій на підприємстві.

Дослідивши показники діагностики ймовірності банкрутства усіх досліджуваних підприємств у 2017-2019 роках, виявилося, що жодному із підприємств не загрожує банкрутство. Їхнє фінансове становище є стабільним, а діяльність прибутковою.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

3.1. Оптимізація джерел формування фінансових ресурсів підприємств

Як відомо, будь-яка діяльність підприємств в першу чергу залежить від наявних у їх розпорядженні фінансових ресурсів. Саме завдяки достатньому їх рівню суб'єкт господарювання може забезпечити безперервний процес виробництва та отримати економічну вигоду від їх використання.

Проте на сьогоднішній день у багатьох суб'єктів господарювання можна спостерігати нестачу фінансових ресурсів. Причинами цього є втрата коштів через недосконалу податкову систему, зростання рівня інфляції та найголовніша – нестабільні джерела формування фінансових ресурсів. Адже, вибір правильних джерел не лише полегшує функціонування підприємства, а й покращує його фінансовий стан.

Розробка оптимальної структури джерел формування фінансових ресурсів підприємства є дуже складним та важливим процесом. Менеджери досліджуваних підприємств опираючись на цілі та критерії оптимізації повинні вибрати такі види фінансових ресурсів, які були б для підприємства найефективнішими. Тому працівники мають бути високо кваліфікованими та швидко реагувати на будь-які зміни та пропонувати можливі напрями залучення нових видів фінансових ресурсів. Адже збільшення фінансових ресурсів забезпечить максимальний розвиток підприємства та збереже певний рівень прибутковості.

Ефективність діяльності підприємств в першу чергу визначається цілеспрямованим формуванням його капіталу, пов'язаного з пошуком ефективних джерел формування фінансових ресурсів та визначення їх оптимальної структури.

Структура капіталу визначає фінансові, операційні та інвестиційні аспекти діяльності підприємства та в значній мірі впливає на результат його діяльності

та стан у майбутньому. Вона впливає на економічну та фінансову рентабельність, рівень фінансового ризику та формує співвідношення ступеня прибутковості та ризику в процесі розвитку підприємства, тобто може служити головним індикатором у разі забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Що ж стосується самих джерел формування фінансових ресурсів досліджуваних підприємств, то вони орієнтовані здебільшого на залучення ресурсів шляхом власних та позикових коштів. Політика суб'єктів господарювання націлена здебільшого на примноження фінансових ресурсів за рахунок власних, оскільки зосередження уваги лише на позикових, на думку менеджерів, приведе до значної залежності від зовнішніх кредиторів. Тому керівництво підприємств вважає, що велике залучення позик та кредитів утворює велику суму кредиторської заборгованості, що в кінцевому результаті означатиме неспроможність погашення боргу та нераціональне використання фінансових ресурсів. Тобто для суб'єкта господарювання будуть ймовірні збитки, які через тривалий час приведуть до банкрутства. Через це можна спостерігати щорічне зменшення суми позикового капіталу, а також залучення більших коштів за рахунок власних.

Якщо говорити в загальному про позиковий капітал, то варто виділити як позитивні, так і негативні його особливості. Якщо підприємство буде залучати позиковий капітал, то воно матиме досить великі можливості залучення додаткових коштів, особливо при високому кредитному рейтингу підприємства. Значно збільшиться фінансовий потенціал, який приведе до розширення активів та росту обсягів виробництва. Також, при формуванні фінансових ресурсів з даного джерела, підприємство зменшить початкові втрати, адже вартість їх залучення є меншою, порівняно з власним капіталом. Варто не забувати і те, що позиковий капітал має здатність створювати приріст фінансової рентабельності активів за рахунок ефекту фінансового левериджу.

Проте у той же час існують негативні моменти позичок. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання буде зосереджувати формування фінансових ресурсів лише за позикові кошти, то активи, сформовані за рахунок них, дадуть меншу

норму прибутку, оскільки знизяться на суму позикового відсотка, що виплачується в усіх його формах. Також існує небезпека появи фінансових ризиків в господарській діяльності, зниження фінансової стійкості, платоспроможності, банкрутства підприємства при значному використанні. Присутня також висока залежність вартості позичок від коливань кон'юнктури фінансового ринку, а також складність процедури залучення у великих масштабах у сучасних умовах, що негативно вплине на формування фінансових ресурсів на підприємстві.

Виходячи з цього, використовуючи позикові кошти, підприємство має високий фінансовий потенціал розвитку за рахунок формування додаткового обсягу активів, але при цьому існує підвищений ризик, загроза банкрутства. Тому основною задачею управління структурою капіталу на підприємстві є забезпечення її оптимізації.

Метою оптимізації структури капіталу, або як говорять багато вчених структуризації капіталу, є пошук оптимального та ефективного співвідношення між власним і позичковим капіталом, за допомогою якого будуть забезпечені такі умови, які будуть максимізувати прибутки, а також сталий розвиток підприємства.

Сучасна економічна теорія вважає неможливим визначення єдиної структури капіталу, яка є найефективнішою для кожного підприємства. В першу чергу це пов'язано з галуззями, в яких функціонує той чи інший суб'єкт господарювання. Для деяких є неймовірно необхідним збільшення частки позикових коштів, за допомогою яких воно покриває сезонні збитки, або оновлює основні засоби. Проте враховуючи фінансову політику для кожного підприємства можна розрахувати таке співвідношення капіталу, за якого будуть досліджені всі можливі ризики та знайдений оптимальний рівень структури як власного, так і позикового капіталу.

Оптимізація структури капіталу здійснюється за такими критеріями:

- мінімізація середньозваженої вартості сукупного капіталу;
- максимізація рівня прибутковості (рентабельності) власного капіталу;

- мінімізація рівня фінансових ризиків.

З метою вдосконалення структури капіталу підприємств, а відповідно і покращення джерел залучення, визначимо оптимальну структуру фінансових ресурсів досліджуваних господарюючих суб'єктів за критерієм максимізації рентабельності власного капіталу, який передбачає використання механізму фінансового левериджу. Визначимо спочатку оптимізацію структури капіталу ПАТ «Монфарм» у таблиці нижче.

Таблиця 3.1

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу на ПАТ «Монфарм»

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Сума власного капіталу, тис. грн.	100820	125020	139576	139576	139576	139576	139576	139576
Сума позикового капіталу, тис. грн.	79852	80878	29996	49000	69500	105000	139576	175100
Загальна сума капіталу, тис. грн.	180672	205898	169572	188576	209076	244576	279152	314676
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,79	0,65	0,21	0,35	0,50	0,75	1,00	1,25
Економічна рентабельність активів, %	19,21	15,47	18,28	18,28	18,28	18,28	18,28	18,28
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	14,41	16,25	36,97	36,97	36,97	36,97	36,97	36,97
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	15,20	16,89	37,19	37,33	37,47	37,73	37,97	38,23
Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	34707,09	31852,42	30997,76	34471,69	38219,09	44708,49	51028,99	57522,77
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	11507	13139	11091	18117,72	25697,58	38823,68	51608,13	64743,1
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	23200,09	18713,42	19906,76	16353,98	12521,52	5884,816	-579,143	-7220,33
Ставка податку на прибуток	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума чистого прибутку, тис. грн.	19024,07	15345	16323,54	13410,26	10267,64	4825,549	-474,897	-5920,67
Частка власного капіталу, %	55,80	60,72	82,31	74,02	66,76	57,07	50,00	44,36
Частка позикового капіталу,%	44,20	39,28	17,69	25,98	33,24	42,93	50,00	55,64
Ефект фінансового левериджу,%	3,12	-0,41	-3,29	-5,38	-7,63	-11,53	-15,33	-19,23

Джерело: розраховано на основі [дод. А,Б,В]

Як свідчать дані таблиці 3.1, протягом аналізованого періоду на ПАТ «Монфарм» спостерігалося значне збільшення власного капіталу, яке відбувалося в основному за рахунок росту нерозподілених прибутків. Тому починаючи з 2017 року структура позикового капіталу поступово зменшувалася, а власного навпаки нарощувалась. Дослідивши основні показники оптимізації структури капіталу, було виявлено, що у 2019 році спостерігалася висока процентна ставка за кредит на противагу низькій економічній рентабельності про що свідчить від'ємний ефект фінансового левериджу. Хоча при цьому був наявний низький ступінь ризику. Це свідчить про те, що позики є недоцільним джерелом для поповнення капіталу підприємства, тому для підприємства характерно було для цього року збільшувати частку власного капіталу.

Також під час дослідження було запропоновано інших 5 можливих варіантів структуризації капіталу для 2019 року. Даний аналіз показав, що зі збільшенням суми позикового капіталу ефект фінансового левериджу знижується, а також збільшується коефіцієнт левериджу, який веде до значних ризиків.

Можливі приклади показують, що для подальшої діяльності підприємства буде доцільно лише збільшувати суму власного капіталу, а не залучати позикові кошти. Таким чином, воно зможе значно підвищити прибутки та досягти значних результатів у розвитку.

Проведемо також аналіз оптимізації структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу на банкрутства ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», що наведений у таблиці 3.2.

Як видно з даних таблиці, протягом аналізованого періоду на підприємстві відбулося збільшення як власного, так і позикового капіталу. Позиковий капітал при цьому зростав більшими темпами, тому можна спостерігати зменшення частки власного капіталу. Дослідивши основні показники оптимізації структури капіталу для 2019 року було виявлено, що при структурі 51,00% власного капіталу та 49,00% позикового, який був присутній у 2019 році чистий прибуток становив 391606,2 тис. грн, а ефект фінансового левериджу знаходився в межах

5,15%. Коефіцієнт фінансового левериджу при цьому становив 0,96, що говорить про середній рівень ризику при залученні позикових коштів.

Таблиця 3.2

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу на ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця»

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Сума власного капіталу, тис. грн.	2438380	2937400	1759996	1759996	1759996	1759996	1759996	1759996
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн.	642523	1144431	1691170	2639990	4106090	7039000	15840000	33430000
Загальна сума капіталу, тис. грн.	3080903	4081831	3451166	4399986	5866086	8798996	17599996	35189996
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,26	0,39	0,96	1,50	2,33	4,00	9,00	18,99
Економічна рентабельність активів, %	13,73	14,07	20,86	20,86	20,86	20,86	20,86	20,86
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	1,24	5,94	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33	14,33
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	1,50	6,33	15,29	15,83	16,66	18,33	23,33	33,32
Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	423008	574313,6	719913,2	917837,1	1223665,5	1835470,6	3671359,2	7340633,2
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	7967,29	67979,20	242344,66	378310,6	588402,7	1008688,7	2269872,0	4790519,0
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	415040,7	506334,4	477568,6	539526,5	635262,8	826781,9	1401487,2	2550114,2
Ставка податку на прибуток	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума чистого прибутку, тис. грн.	340333,4	415194,2	391606,2	442411,7	520915,5	677961,1	1149219,5	2091093,6
Частка власного капіталу, %	79,14	71,96	51,00	40,00	30,00	20,00	10,00	5,00
Частка позикового капіталу,%	20,86	28,04	49,00	60,00	70,00	80,00	90,00	95,00
Ефект фінансового левериджу,%	2,70	2,60	5,15	6,19	8,03	8,30	-18,23	-194,14

Джерело: розраховано на основі [дод. Д,Е,Ж]

Що стосується можливих варіантів структуризації капіталу, то зі збільшенням суми позикового капіталу рентабельність власного капіталу теж збільшується, але незначними темпами, при тому ж коефіцієнт фінансового левериджу також збільшується і веде до значних ризиків. В варіантах 4 і 5 можна

спостерігати від'ємний ефект фінансового левериджу, що свідчить не лише про високий рівень ризику, але і недоцільності збільшення позикового капіталу.

Можна зробити висновок, що підприємство ефективно формувало свої джерела фінансових ресурсів у 2019 році. При цьому ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» може залучати більші обсяги позикового капіталу, але при цьому ступінь ризику теж зростатиме.

Дослідимо також оптимальність джерел формування фінансових ресурсів на ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» .

Таблиця 3.3

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу на ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я»

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Сума власного капіталу, тис. грн.	720044	709813	846154	846154	846154	846154	846154	846154
Можлива сума позикового капіталу, тис. грн.	1069562	1009602	1064239	1269000	1571600	1973900	2539000	3384900
Загальна сума капіталу, тис. грн.	1789606	1719415	1910393	2115154	2417754	2820054	3385154	4231054
Коефіцієнт фінансового левериджу	1,49	1,42	1,26	1,50	1,86	2,33	3,00	4,00
Економічна рентабельність активів, %	11,40	7,81	11,44	11,44	11,44	11,44	11,44	11,44
Ставка відсотка за кредит без ризику (мінімальна), %	12,93	12,70	9,95	9,95	9,95	9,95	9,95	9,95
Ставка відсотка за кредит з урахуванням ризику, %	14,42	14,13	11,21	11,45	11,80	12,28	12,95	13,95
Сума прибутку без відсотків за кредит, тис. грн.	204015,1	134286,3	218549,0	241973,6	276591,1	322614,2	387261,6	484032,6
Сума сплачених відсотків, тис. грн.	138321,0	128269,0	105865,0	126233,6	156334,7	196353,4	252566,6	336712,4
Сума прибутку з урахуванням сплати відсотків, тис. грн.	65694,1	6017,3	112684,0	115740,1	120256,4	126260,8	134695,0	147320,2
Ставка податку на прибуток	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума чистого прибутку, тис. грн.	53869,1	4934,2	92400,8	94906,8	98610,3	103533,9	110449,9	120802,6
Частка власного капіталу, %	40,23	41,28	44,29	40,00	35,00	30,00	25,00	20,00
Частка позикового капіталу,%	59,77	58,72	55,71	60,00	65,00	70,00	75,00	80,00
Ефект фінансового левериджу,%	-1,87	-5,71	0,24	-0,01	-0,56	-1,61	-3,71	-8,23

Джерело: розраховано на основі [дод. К,Л]

Отже, протягом аналізованого періоду можна спостерігати поступове збільшення частки власного капіталу і відповідно зменшення позикового. Як свідчить аналіз оптимізації структури капіталу, у 2017-2019 роках структура капіталу не була задовільною для компанії. Рентабельність власного капіталу була на низькому рівні, а в 2018 році підприємство було збитковим. Проте в 2019 році можна спостерігати покращення, оскільки при 44,29% власного капіталу та 55,71% позикового ефект фінансового левериджу становив 1,54. При цьому ступінь ризику становив 1,26, а чистий прибуток зріс до 92400,85 тис. грн.

Тому для пошуку оптимальної структури капіталу було запропоновано 5 можливих варіантів, де сума позикового капіталу з кожним варіантом збільшувалася. Дане дослідження показало, що з ростом позикових коштів прибутковість суб'єкта господарювання тільки зростає, але при цьому скорочується рентабельність власного капіталу. Також рівень ризику теж доволі великий. В цілому варто зазначити, що для ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» є доцільно нарощувати обсяги власного капіталу, так як це є найбільш надійне джерело фінансових ресурсів для підприємства.

Варто не забувати, що у теперішніх умовах є недоцільним використання лише одного джерела формування фінансових ресурсів. Підприємство повинне використовувати усі можливі методи залучення коштів тому, що це підвищує його рівень розвитку, а також фінансове благополуччя.

Доцільним для підприємств було б використання такого джерела фінансових ресурсів підприємства, як лізинг. Це джерело фінансових ресурсів мало використовується в Україні, хоча несе в собі значні потенційні можливості. Він забезпечує економію значних витрат на придбання основних засобів та мінімізує години за рахунок швидкості в укладанні договору. Він надає право одразу використовувати передане у лізинг майно та, як відомо, є дешевшим за взяття кредиту. А так, як підприємства намагаються з кожним роком осучаснювати технологію виробництва, даний вид буде дієвим для зменшення зайвих витрат.

Існує і низка інших методів наповнення фінансових ресурсів. Проте оптимізація їх на підприємствах буде ефективною лише тоді, коли фінансові менеджери зможуть детально дослідити потреби суб'єктів господарювання в коштах та можливі проблеми, які виникають у зв'язку з формуванням таких ресурсів.

Виходячи з вище наведеного, можна запропонувати вдосконалення оптимізації джерел формування фінансових ресурсів за допомогою таких напрямів, як:

– підвищити кваліфікацію працівників, які відповідають за управління фінансами підприємств;

– розробити якісно нові підходи до організації роботи у сфері фінансування підприємства;

– намагатися розширити спектр можливих джерел формування фінансових ресурсів;

– вибирати ефективні джерела залучення фінансових ресурсів за допомогою проведення розрахунків вартості їх залучення;

– збільшувати величину позикових ресурсів так, як існує ряд позитивним моментів у їх залученні ;

– діяльність фінансових служб підприємства має бути сконцентрованою, головним чином, на пошуку можливих внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування інвестиційних проектів, операційної діяльності та способів їх найбільш «сприятливого» залучення;

– забезпечити підприємство таким обсягом фінансових ресурсів, щоб вистачало для його потреб;

– покращити структуру фінансових ресурсів;

– проводити постійний аналіз ринку та швидко реагувати на зміни у зовнішньому середовищі;

– забезпечити контроль за станом фінансових ресурсів, за допомогою якого можна буд оцінити вплив якості управління фінансовими ресурсами на рівень рентабельності та динаміку розвитку підприємства.

Якщо підприємство дотримуватиметься усіх рекомендацій, воно зможе не лише оптимізувати джерела формування фінансових ресурсів, а й підвищити фінансовий стан та досягти значних результатів на ринку.

Таким чином, оптимізація джерел формування фінансових ресурсів підприємства є одним з найважливіших процесів у діяльності суб'єкта господарювання. Від вибору наповнення коштів залежить як весь виробничий процес, так і все функціонування підприємства. В сучасних умовах існує низка проблем, які унеможливлюють ефективність оптимізації фінансових ресурсів. В першу чергу це є не досить розвинений фінансовий менеджмент, вплив зовнішнього середовища, економічних змін зокрема. Також підприємству варто не зациклюватись на одному джерелу, а намагатися використовувати інші. Враховуючи наведені рекомендації та правильний вибір стабільних джерел, підприємство може покращити свою підприємницьку діяльність.

3.2 Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Сучасний стан економіки України породжує деякі труднощі у забезпеченні абсолютної фінансової стійкості на підприємствах. Щоб домогтися відповідного стану та подолати проблеми, суб'єкту господарювання необхідно ефективно використовувати фінансові ресурси. Адже фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, за якого досягається фінансова незалежність від запозичених коштів, тобто платоспроможність та стабільна продуктивність всього виробничого процесу.

Підвищення ефективності використання фінансових ресурсів є основним завданням, що ставлять перед собою усі досліджувані підприємства. Адже, від того на скільки ефективно використовуються фінансові ресурси залежить не

просто фінансовий добробут підприємства, а й розвиток економіки країни в цілому.

Ефективність використання фінансових ресурсів можна трактувати по-різному. Деякі науковці вважають, що потрібно починати з складу та структури джерел формування фінансових ресурсів. Це пояснюється тим, що інформація, яка наводиться в пасиві балансу, дає змогу визначити зміни в структурі власного і позикового капіталу, постійного і змінного; розмір залучених в оборот довгострокових і короткострокових позикових коштів. Пасив показує, звідки взялися кошти і кому підприємство за них зобов'язане [27]. Адже фінансовий стан підприємства в багатьох випадках залежить від того, які кошти має підприємство, звідки вони взялись і куди їх буде вкладено. Тобто в основі джерел формування фінансових ресурсів лежить подальше ефективне використання коштів без можливих витрат на ризики.

Оцінка фінансового стану, а також і ефективності використання фінансових ресурсів, проведена в розділі 2, показала, що досліджувані суб'єкти господарювання ведуть не досить правильну політику ефективного використання коштів, оскільки не всі запаси формуються за рахунок стабільних джерел фінансових ресурсів, оскільки частина за рахунок довгострокових зобов'язань і забезпечень. Також спостерігалося збільшення періоду часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію та періоду часу від моменту вкладання коштів у запаси до моменту отримання їх внаслідок реалізації продукції. Тому на підприємствах доцільно підвищити ефективність використання фінансових ресурсів, щоб домогтися покращенню основних показників фінансової діяльності.

Для досягнення стабільного фінансового стану з точки зору ефективного використання фінансових ресурсів на підприємствах доцільно дотримуватися таких порад, як:

– мінімізація витрачання фінансових ресурсів при збільшенні обсягів виробництва;

– створення умов, які забезпечують раціональне використання фінансових ресурсів;

– економія фінансових ресурсів, що зменшує потребу в позикових коштах і сприяє збереженню фінансової незалежності від кредиторів;

– структурні зрушення в джерелах фінансування;

– сприяння впровадженню прогресивних фінансових технологій;

– вивільнення оборотних коштів та прискорення їх оборотності.

Також основним завданням підприємства для підвищення ефективності використання своїх ресурсів в сучасних умовах є збільшення прибутковості капіталу і обсягу виручки, збільшення суми прибутку та нарощування показників рентабельності, яке можна досягти такими шляхами:

- намагатися збільшувати обсяги реалізації продукції;

- за можливостями не вдаватися до перевитрат по сировині і матеріалах, загальновиробничих витрат, втрат від браку;

- зменшувати позареалізаційні витрати;

- реалізовувати невикористані матеріали та устаткування;

- модернізувати виробництво;

- використовувати прогресивні форми організації праці;

- скорегувати стратегію і тактику діяльності підприємства.

Варто пам’ятати, що використання фінансових ресурсів відображається в активі підприємства, в частині, де наявна сукупність сформованих грошей. І якщо у суб’єкта господарювання є потреба у збільшенні вартості майна чи рості фінансової потужності виробництва, йому необхідно правильно розподілити фінансові ресурси, враховуючи оптимальне співвідношення коштів до отримання максимального результату від їх використання.

В такому разі можна сказати, що фінансова стійкість досліджуваного підприємства за рахунок ефективного використання фінансових ресурсів дасть змогу вчасно оновлювати основні фонди, впроваджувати нові технології, інвестувати кошти у інноваційні проекти, повністю задовольняти свої потреби у товарно-матеріальних запасах відповідно до потреб виробництва, у встановлені

строки розраховуватися за кредитними зобов'язаннями при прийнятному співвідношенні власного і позикового капіталу.

У зарубіжній практиці, піднімаючи тему щодо підвищення ефективності використання фінансових, можна побачити підходи багатьох науковців, які є популярними та реалізованими на практиці до сьогодні. Серед таких підходів варто виділити такі, які є доцільними і для досліджуваних підприємств:

1. Система SWOT-аналізу. Трактування методу полягає у виявленні сильних і слабких сторін підприємства щодо можливостей використання фінансових ресурсів, а також впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на їх використання. SWOT-аналіз проводять графічно. Він виявляє вплив окремих факторів на ефективність використання фінансових ресурсів протягом певного проміжку часу.

2. Дюпонівська система інтегрального аналізу ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Ця система була розроблена фірмою «Дюпон», яка знаходиться в США, і яка полягає в поділі коефіцієнту рентабельності капіталу на ряд коефіцієнтів, які є цілісно об'єднані. Такий розподіл коефіцієнту капіталовіддачі виокремлює коефіцієнти рентабельності реалізації продукції і оборотності капіталу. Система в загальному допомагає менеджерам звернути увагу на основні фінансові показники звертаючи увагу на проблемні сторони [6].

Вище наведені системи дадуть можливість виявити як проблемні, так і позитивні сторони функціонування досліджуваного підприємства. що в кінцевому результаті позитивно відобразиться на використанні фінансових ресурсів.

Таким чином, можна сказати, що ще одним вагомим завданням для покращення фінансового стану підприємств є підвищення ефективності використання своїх фінансових ресурсів. Це пов'язано з тим, що в сучасних умовах нестабільності економіки, підприємство має чітко розподіляти свої кошти, щоб забезпечити подальший розвиток та швидке реагування на можливий ризик. В першу чергу для того, щоб використовувати фінансові

ресурси правильно, підприємство має забезпечити стабільні джерела для їх формування. Тільки тоді воно може розподіляти ці кошти на відповідні цілі.

Ефективність використання ресурсів на підприємстві лежить в основі збільшення суми прибутку та нарощування показників рентабельності, які можна досягнути завдяки вище наведених рекомендацій. Проте для кращого результату варто використовувати також підходи зарубіжних науковців, найдоцільнішими серед яких є Дюпонівська методика та система SWOT-аналізу. Тільки після дотримання усіх цих характеристик підприємство може покращити ефективність використання своїх фінансових ресурсів, що в кінцевому результаті підвищить фінансову стійкість.

3.3. Механізм функціонування підприємств в умовах фінансової кризи

В умовах трансформацій, що відбуваються сьогодні в економіці країни і характеризуються значними нестабільностями, спостерігається негативна тенденція до збільшення кількості фінансово неспроможних підприємств. Також, враховуючи події на сході держави та наслідки світової пандемії коронавірусу, економічна криза неминуча. Тому стабільний фінансовий стан підприємств в цілому залежить від завчасно виявлених недоліків та швидких управлінських рішень, які можна досягнути завдяки добре проведеному комплексному аналізі фінансового стану.

Багато вчених вважають, що криза характеризує переломний момент в діяльності суб'єкта господарювання. Вона має як негативну сторону, що зумовлює руйнівний вплив на підприємство, тим самим провокуючу банкрутство та ліквідацію суб'єкта, а також і позитивну сторону- поштовх до удосконалення, до впровадження інновацій.

Фінансова криза є однією з найбільш важких форм порушення фінансової рівноваги підприємства та обмежених можливостей впливу з боку управління на фінансові відносини підприємства. Дана криза характеризує неплатоспроможність господарюючого суб'єкта, яка зумовлює спад

виробництва, брак фінансових ресурсів, невиконання зобов'язання та інше. Неплатоспроможність, своєю чергою, є підставою для оголошення підприємства банкрутом. Банкрутство підприємств – це наслідок глибокої фінансової кризи, система заходів щодо управління якою не дала позитивних результатів.

Криза може виникати на усіх стадіях життєвого циклу підприємства, тобто гальмувати подальший розвиток підприємства та перехід на наступну стадію його розвитку або виконувати функцію ініціації передчасного старіння та ліквідації підприємства. На кожній стадії життєвого циклу існують власні причини виникнення й особливості перебігу та подолання кризи.

В першу чергу розглянемо чинники, які зумовлюють розвиток фінансової к ризи на підприємстві, які наведено на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Чинники, які зумовлюють розвиток фінансової кризи на підприємстві

Джерело: побудовано автором на основі узагальнення літературних джерел [59,61]

Розглянувши вище наведені причини розвитку кризи на підприємстві, можна сказати, що усі фактори взаємопов’язані та переплітаються між собою. Досліджуючи окреме підприємство, спектр проблем, які будуть виявлені при аналізі, характеризуватимуться конкретно для нього, проте в кінцевому

результаті все зводиться до неплатоспроможності, спричиненої переліченими чинниками.

Варто також зазначити, що наслідками впливу факторів кризи на підприємницьку діяльність суб'єкта будуть такі, як:

- зниження прибутків та наявні збитки на підприємстві;
- підвищення розмірів собівартості та інших витрат;
- поява незапланованих витрат;
- зменшення обсягів реалізації;
- зниження інвестиційної привабливості;
- втрата постачальників та покупців, зменшення обсягів збуту;
- звільнення працівників, зниження продуктивності праці;
- збільшення тиску на ціни;
- зростання кредиторської заборгованості;
- втрата частини основних фондів;
- та інше.

Одним із першочергових завдань підприємства в умовах кризових явищ є пошук можливих шляхів покращення фінансового стану, які полягають в передбачені негативних тенденцій та подальше прийняття ефективних управлінських рішень. Тому важливу роль в механізмі функціонування підприємств є впровадження антикризового управління, що містить систему методів і принципів розроблення й реалізації специфічних управлінських дій щодо прогнозування кризових ситуацій та явищ і усунення їх.

Мета введення на підприємствах антикризового управління:

• на економічно успішних підприємствах, зокрема ПАТ «Монфарм», ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» - розгляд антикризового управління як процесу запобігання кризи на підприємстві, виявлення «ранніх ознак» кризового стану, профілактична робота з недопущення кризи. Реалізація набору антикризових процедур, серед яких передкризова підготовка, яка дозволить знизити ймовірність виникнення

кризових ситуацій, підвищити таким чином ефективність діяльності підприємства та економіки в цілому;

• на підприємствах, із наявними локальними та системною кризою - пом'якшення кризи, а також утримання функціонування підприємства в режимі виживання в даний період і виведення його з кризового стану з мінімальними втратами.

Тому варто виділити таку систему заходів антикризового управління для підтримки стійкого фінансового стану ПАТ «Монфарм», ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» та інших підприємств, як:

- проведення якісних маркетингових досліджень;
- здійснення планування збутової діяльності;
- укладення довгострокових контрактів із постачальниками;
- використання системи знижок і гнучких цін;
- використання операцій факторингу для збільшення ліквідності;
- збільшення власного оборотного капіталу;
- реалізація частини основних засобів, не задіяних у виробництві;
- регулювання рівня незавершеного виробництва;
- забезпечення достатності фінансових ресурсів для покриття нових поточних зобов'язань;
- зменшення витрат до мінімально допустимого рівня;
- скорочення дивідендних виплат;
- отримання державної фінансової підтримки на безповоротній або поворотній основі.

Як бачимо, систему заходів антикризового управління можна поділити на тактичні та стратегічні рішення. При цьому тактичні (оперативні) рішення щодо виходу з кризи можуть бути як захисними (скорочення витрат, закриття підрозділів, скорочення персоналу, скорочення виробництва і збуту), так і наступальними (активні маркетингові дослідження, високі ціни на продукцію, використання внутрішніх резервів, модернізація, удосконалювання керування).

Оперативні рішення щодо виходу з кризи складаються у встановленні поточних збитків, виявленні внутрішніх резервів, залученні фахівців, кадрових змінах, одержанні кредитів, зміцненні дисципліни.

Стратегічні заходи полягають в аналізі й оцінці положення підприємства, вивченні виробничого потенціалу, розробці виробничих програм, політики доходів, інновацій, розробці загальної концепції фінансового оздоровлення підприємства.

Також важливим кроком в удосконаленні фінансового стану підприємства є постійне підвищення прибутковості суб'єкта господарювання, зокрема в період кризових явищ. Дана рекомендація є особливо доцільною для ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я». Адже прибуток у ринковій економіці є рушійною силою відновлення як виробничих фондів, так і продукції, що випускається [8].

Збут продукції є одним з основних видів діяльності підприємства, який сприяє прибутковості суб'єкта господарювання, і тому в умовах фінансової кризи є необхідною оптимізація каналів оптової торгівлі, проведення активної маркетингової роботи шляхом проведення постійного аналізу потенційних клієнтів та конкурентів, дослідження нових форм реклами, розробки нейромаркетингових механізмів впливу на роздрібного покупця продукції.

Також для збільшення рівня прибутковості підприємства необхідно регулярно проводити інвентаризацію запасів і обладнання з метою виявлення надлишків. Ці надлишки можна продавати за ринковими цінами, і тим самим підвищуючи обсяги прибутків.

При фінансовій кризі важливим фактором збільшення прибутків є скорочення собівартості продукції, що можна досягти шляхом зменшення невиробничих витрат, зменшення витрат на управління та організацію виробництва, комплексне, повне використання сировини і матеріалів, зменшення витрат на доставку і зберігання сировини.

Ще одним важливим заходом для підвищення прибутковості є впровадження у виробництво удосконаленої техніки та нових технологій, що

дозволить скоротити витрати у розрахунку на одиницю продукції за рахунок збільшення обсягів виробництва та економії на оплаті праці.

Хоча, відповідно до діагностики ймовірності банкрутства, досліджуваним підприємствам не загрожує банкрутство, сучасні події погіршують їх фінансовий стан, що підтверджується зниженням валюти балансу, зменшенням показників рентабельності та незадовільними показниками використання фінансових ресурсів. Тому серед вище перелічених заходів щодо механізму функціонування підприємства в умовах фінансової кризи, навіть підприємствам з стійким станом слід виокремити для себе важливі рішення, які сприятимуть покращенню фінансового стану.

Таким чином, можна зробити висновок, що в сучасних умовах гостро постає питання ефективного функціонування підприємств в період фінансової кризи. Криза характеризує переломний момент в діяльності суб'єкта господарювання і має як негативну, так і позитивну сторону. Існує ряд чинників, які зумовлюють розвиток фінансової кризи на підприємстві. Їх можна поділити на екзогенні, які виникають у зовнішньому середовищі, та ендогенні, причина яких міститься в внутрішньому середовищі підприємства.

Криза призводить до великої кількості негативних явищ, зокрема до різкого скорочення прибутковості, спаду виробництва, зростання кредиторської заборгованості та інше, що в свою чергу веде до банкрутства підприємства, або навіть його ліквідацію.

Щоб покращити фінансовий стан господарюючого суб'єкта в умовах кризи необхідним є впровадження антикризового управління, система заходів якого допоможе не лише передбачити виникнення кризових явищ, а й усунути її. В період подолання кризи заходи можуть бути тактичними, що направлені на швидку та негайну їх реалізацію, та стратегічними.

Також важливою дією для удосконалення діяльності підприємства є підвищення рівня прибутковості, що допоможе суб'єкту господарювання запобігти кризового фінансового стану.

ВИСНОВКИ

За сучасних ринкових відносин все більше уваги почали приділяти ефективному функціонуванні підприємств. Адже рівень їх фінансової стійкості впливає на загальну систему економіки країни, що в цілому відображає її розвиток та можливості. Проте, щоб домогтися стабільності в фінансовій діяльності суб'єкту господарювання необхідно ретельно аналізувати його фінансовий стан, щоб забезпечити ефективне формування і використання своїх фінансових ресурсів.

Під час дослідження виявилося, що до сьогодні не існує єдиного трактування фінансового стану. Це пов'язано з низкою факторів, які вплинули на дану економічну категорію впродовж її історичного розвитку. Але можна стверджувати, що фінансовий стан - це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу.

При оцінці фінансового стану підприємства та виявленні нових можливостей підвищення ефективності формування й використання фінансових ресурсів можуть застосовуватися різні методи аналізу. До основних методів та прийомів аналізу фінансового стану належать такі, як: вертикальний аналіз, горизонтальний аналіз та аналіз відносних показників (коефіцієнтів).

Розглядаючи фінансовий стан як систему, можна виокремити окремі його складові, аналіз яких, по суті, і є аналізом фінансового стану підприємства. На погляд науковців, до основних елементів, які характеризують фінансовий стан, слід віднести: ліквідність та платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, рентабельність та ймовірність настання банкрутства. Ці складові

фінансового стану, кожна окремо, мають свою методичну базу, систему фінансових показників та факторів, які на них впливають.

Для кращого дослідження фінансового стану було обрано три підприємства фармацевтичної галузі: Публічне акціонерне товариство «Монфарм», Приватне акціонерне товариство «Фармацевтична фірма «Дарниця» та Товариство з обмеженою відповідальністю «Фармацевтична компанія «Здоров'я».

Оцінка фінансово-майнового становища ПАТ «Монфарм» та ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» показала, що на підприємствах існує негативна тенденція зменшення валюти балансу. Але при цьому фінансові ресурси ПАТ «Монфарм» формувалися за рахунок стабільних джерел, про що свідчить значне скорочення суми довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень. При цьому спостерігається неефективність використання основних засобів на противагу їх стану, що підтверджують проаналізовані показники.

Що ж стосується ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», то довгострокові зобов'язання і забезпечення навпаки мали постійну тенденцію до росту. Дані зміни говорять, що підприємство стає більш залежним від кредиторів, погіршуючи цим фінансову стійкість діяльності суб'єкта господарювання. Стан необхідної складової здійснення господарської діяльності – основних засобів, характеризувався ефективним використанням.

ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я», порівняно з іншими досліджуваними підприємствами, в 2019 році мало збільшення валюти балансу. Зростання ж вартості майна відбувалося в основному за рахунок збільшення вартості необоротних та необоротних активів та з точки зору формування майна товариства за рахунок збільшення власного капіталу. Позитивні зміни і відбулися з показниками ефективності використання основних засобів, які в 2019 році значно покращилися. Проте стан основних засобів досі знаходиться в незадовільному становищі.

Аналіз ліквідності показав, що жодне з досліджуваних підприємств не мало абсолютно ліквідного балансу, оскільки не виконувалися основні умови ліквідності. Відносні показники ліквідності та платоспроможності на деяких

підприємствах мали задовільні значення. Зокрема ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» характеризувалося доволі високими показниками. Коефіцієнти ліквідності інших суб'єктів господарювання знаходилися на низькому рівні порівняно з нормативними значеннями.

Провівши дослідження фінансової стійкості виявилося, що усі підприємства мають нормальну, або абсолютну фінансову стійкість. Проте відносні показники фінансової стійкості показали, що одне із досліджуваних підприємств -ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» має недосконалу фінансову стійкість.

Що стосується ділової активності підприємств, то аналіз динаміки загальних показників господарської діяльності показав, що у 2019 році лише ПАТ «Монфарм» не досяг «золотого правила економіки підприємства» ($Т_р^{чп} > Т_р^{чд} > Т_р^{к} > 100\%$), яке є найбільш бажаним між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності. Проте аналіз ефективності використання ресурсів підприємств характеризувався негативно для усіх досліджуваних суб'єктів господарювання. Цьому сприяло значне зменшення коефіцієнтів оборотності та збільшення тривалості обороту. Показники рентабельності лише підтвердили, що кожне з підприємств у 2018 році мало проблеми з ефективним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.

Діагностика ймовірності банкрутства підприємств показала, що жодному з досліджуваних суб'єктів господарювання банкрутство не загрожує, а їх фінансове становище є стабільним.

Відповідно до аналізу фінансового стану підприємств, було виявлено загальні проблеми, які присутні в діяльності більшості суб'єктів господарювання, серед яких: недосконала структура капіталу, неефективне використання фінансових ресурсів, вразливість перед зовнішніми факторами, мале коло використання різноманітних джерел формування фінансових ресурсів, низька здатність підтримувати рівень власного оборотного капіталу й

поповнювати оборотні кошти в разі потреби за рахунок власних джерел, збільшення операційного та фінансового циклів, зменшення прибутковості.

Тому для подолання вище наведених проблем, було запропоновано ряд рекомендацій, серед яких варто виділити такі завдання, як: оптимізувати джерела формування фінансових ресурсів шляхом пошуку нових методів залучення; використовувати ефективні джерела формування фінансових ресурсів за допомогою проведення розрахунків вартості їх залучення; збільшувати величину позикових ресурсів так, як існує ряд позитивним моментів у їх залученні; розробити продуктивну політику використання фінансових ресурсів; намагатися розширювати обсяги реалізації продукції; за можливостями не вдаватися до перевитрат по сировині і матеріалах, загальновиробничих витрат, втрат від браку; реалізовувати невикористані матеріали та устаткування; за можливості модернізувати виробництво; намагатися постійно аналізувати зовнішнє та внутрішнє середовища підприємства, щоб передбачити можливі негативні явища, зокрема кризу; проводити якісні маркетингові дослідження; за необхідності використовувати операції факторингу для збільшення ліквідності та інше.

Реалізація вище наведених рекомендацій допоможе підприємствам не просто покращити свій фінансовий стан, а й домогтися подальшому розвитку їх діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О. В. Економічна стійкість підприємства: сутність, складові та заходи її забезпечення // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – №8. – С. 83–90.

2. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 328 с.

3. Безбородова Т.В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану // Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 1 (11) - 2014. – С. 1-7

4. Безугла Т. В. Економічна стійкість та фінансова стійкість / Т. В. Безугла // Молодий вчений. – 2014. – № 3. – С. 33.

5. Білик М.Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств // Фінанси України. – 2005. − № 3. − С. 117–128

6. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент / І. О. Бланк. – К : Ельга, 2008. – с. 722

7. Богацька Н.М., Галюк О.В. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення в бізнеспроцесах підприємства. Молодий вчений. 2013. № 2. С. 12–15.

8. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підручник. Київ : Кондор, 2016. -С. 378

9. Бражник Л.В. Джерела фінансування господарської діяльності підприємств / Л.В. Бражник, І.О. Ралко, В.О. Яловега, В.О. Заловецька // Наукові праці ПДАА. № 1(6). – 2013. – С. 57-62.

10. Власюк Н. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства на основі показників ліквідності. Випуск 9. 2017. С. 357–362.

11. Внукова Н.М., Смоляк В.А. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики / Харківський національний економічний ун-т. Х.: ВД «ІНЖЕК». 2006. 181 с

12. Волощук Н. Формування комплексного фінансового аналізу та діагностики діяльності підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2017. Випуск 1(49). Т. 2. С. 242–248

13. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. –. Вінниця : ВНТУ, 2013. – 85 с

14. Дем'яненко, Г.О. Фінансовий аналі: підручник / Г.О. Дем'яненко, О.Є. Чорна. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 392 с.

15. Денисенко М.П., Зазимко О.В. Основні аспекти оцінки фінансового стану підприємств. Агросвіт. 2015. № 10. С. 3–9.

16. Дропа Я. Б., Терешко О. М. Формування фінансових ресурсів підприємств в сучасних умовах розвитку фінансової системи // Житомир: ЖДТУ, 2016. С. 60–62.

17. Єфремова Н. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства: їх склад та оптимізація структури / Н. Єфремова // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2013. – № 3. – С. 53 – 61.

18. Загородній А. Г. Фінансовий словник / Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. – 3-тє вид., випр. і допов. – К. : Знания, 2000. – 587 с.

19. Заросило А. П. Сучасні інформаційні технології для аналізу господарської діяльності підприємств// Економічний вісник-2016. -№ 4-2(04). – С. 82–86.

20. Захарченко В.О., Счасна С.І. Систематизація методів оцінки фінансового стану підприємства. Фінанси України. № 1. 2005. С.137–144.

21. Казакова Н. А.Финансовый анализ : учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / Н. А. Казакова. – М. : Издательство Юрайт, 2014. – 539 с.

22. Карпенко Г. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства / Г. Карпенко // Економіка держави. – 2010. – № 1. – С. 61–62.

23. Колчина Н.В. Финансы предприятий : учебник / под ред. Н. В. Колчиной. - М. : Финансы ; ЮНИТИ, 1998. - 413с.

24. Конторщикова О. Аналіз фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. Економіка, фінанси, право. № 6. 2002. С.3–5.

25. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : підручник. Київ : Знання, 2006. 378 с.

26. Косова Т. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2013. 440 с.

27. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства / О. В. Курінна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. – 2013. – Вип. 2. – С. 140 - 148.

28. Ладунка І.С. Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. Економіка і суспільство. 2016. № 5. С. 185–188

29. Лазоренко В. В. Оцінка фінансової стійкості підприємства сфери послуг методом оцінки коефіцієнтів / В. В. Лазоренко // Причорноморські економічні студії. – 2018. – № 29.

30. Линенко А. В. Оптимізація структури джерел фінансових ресурсів підприємства / А. В. Линенко // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – № 2. – С. 47 – 55

31. Мамонтова Н.А. Джерела самофінансування підприємств, їх склад та структура за кризових умов /Н.А. Мамонтова, О. В. Менделюк //Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал – Острог: Вид-во НУ «ОА», вересень 2017. – № 32. –С. 59-62

32. Мамонтова Н.А. Особливість визначення фінансового стану підприємства в умовах ринкової економіки / Н. А. Мамонтова // Сучасна інноваційно-промислова політика України: Інвестиційні пріоритети та інфраструктура. – Т.ІІІ. – Чернівці: Рута. – 1999. – С. 44-46.

33. Мамонтова Н.А. Умови забезпечення фінансової стійкості підприємств / Н. А. Мамонтова //Фінанси України. – 2000. № 8. – С.103-106\

34. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерного товариства як умова його економічного розвитку / Н. А. Мамонтова // Наукові записки Острозької Академії: Збірник наукових праць. – Острог: Вид–во “Острозька Академія”, 2001. – С. 83 – 88.

35. Маркарьян Э.А., Маркарьян С.Э., Герасименко Г.П. Управленческий анализ в отраслях/ Учеб. пособие. Изд. 2-е, исправл. и дополн. / Под ред. проф. Э. А. Маркарьяна — Москва: ИКЦ «МарТ», Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2007. — 320 с.

36. Мец, В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навчальний посібник / В. О. Мец. – К., 2003. – 280 с.

37. Москаленко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа діагностики його банкрутства / В. П. Москаленко, О. Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 6. – С. 180–192.

38. Мосьондз О.Б. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Ефективна економіка. 2012. № 3. С. 15–19.

39. Ніколаєва С. П. Сутність, прийоми та методи аналізу фінансового стану підприємств /С. П. Ніколаєва// Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки – 2011р. – №20 – С.317-323.

40. Ніпіаліді О. Формування засад аналізу фінансового стану в контексті розвитку теорії економічного аналізу // Науково-практичний журнал “Регіональні перспективи”. 2001. - № 2 – 3. – Кременчук: Перспективи. - с. 165 - 166.

41. Ніпіаліді О.Ю.Аналіз фінансового стану : економіко-математичний аспект.// Вісник ТАНГ. 2001. - Випуск 12. – Тернопіль: Економічна думка. – с.121-125

42. Обущак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства. // Актуальні проблеми економіки. – К. 2009, №9, –С. 92–100.

43. Обущак Т. Сутність фінансового стану підприємства / Т. Обущак // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 9. – С. 92–100.

44. Олійник Т.О., Шеремет Т.В. Фінансова стійкість підприємства як основний показник фінансового стану/Т.О.Олійник, Т.В.Шеремет// Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. – 2014р. – № 23 – С.35-37.

45. Онисько С. М. Фінанси підприємств : підручник / С. М. Онисько, П. М. Марич. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія 2006, 2010. – 366 с.

46. Отенко І. П Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.

47. Петренко В.С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. Економічні науки. 2015. № 8. С. 139–142.

48. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Економічні науки. 2013. № 4. С. 379– 389.

49. Пластун О. Л. Аналіз кількісних методик прогнозування банкрутства підприємства та обґрунтування необхідності розробки сучасних вітчизняних аналогів / О. Л. Пластун // Вісник Української академії банківської справи. - 2005. - № 2. - С. 101–107.

50. Погожа Н. В. Проблемні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства в умовах рецесії України / Н. В. Погожа // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 2. – С. 144 – 149.

51. Поддєрьогін А.М. Фінансова стійкість підприємств у економіці України: монографія / А.М. Поддєрьогін, Л.Ю. Наумова – К.: КНЕУ, 2011. – 184

52. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2008. 552 с.

53. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації /Наказ Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України 26.01.2001 N 49/12. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text (Дата звернення: 11.02.2020)

54. Приходько Н.І. Поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення. ФІП ФИП PSE. 2010. № 8. С. 188–190.

55. Рижиков В.С. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посібник / В.С. Рижиков. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 400с

56. Рудницька О.М. Шляхи покращення фінансового стану українських підприємств / О.М. Рудницька, Я.А. Біленська // Логістика. – 2009. – № 649. – С. 132–138.

57. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник ; 2-е вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2005. 662 с.

58. Солотва В. Сутність платоспроможності підприємства / В. Солотва // Фінанси України. - 2010. - №1. - С.116–120

59. Суздальцев О.М. Антикризове управління як один із напрямів підвищення ефективності діяльності підприємства / О.М. Суздальцев, К.О. Гайдаш // Вісник Донецького університету економіки та права. – 2012. – № 1. – С. 88–91.

60. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2013. – 554 с.

61. Тимошенко О. В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства/ О. В. Тимошенко, О. Ю. Буцька, Ф. Х. Сафарі // Економічний аналіз: зб. наук. праць / ТНЕУ, Тернопіль: Видавничо-полі- графічний центр ТНЕУ «Економічна думка», 2016. – Том 23. – № 2. – С. 187–192.

62. Томчук О.Ф. Аналітичне забезпечення управління діловою активністю підприємства / О.Ф. Томчук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 10. – С. 991–995.URL: http://global-national.in.ua/archive/10-2016/205.pdf. (Дата звернення: 05.03.2020)

63. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Т98 Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с

64. Фінансовий словник-довідник / за ред. М.Я. Дем'яненка. Київ : ІАЕУААН, 2005. 507 с.

65. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2002. 359 с

66. Хайлук, С.О., 2005. Закордонний досвід використання системи контролінгу в управлінні фінансами підприємств. Вісник Української академії банківської справи, 2 (19). с. 36-41. 198. Хайлук, С.О., 2008.

67. Шаблиста Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. – С. 46–57.

68. Шеремет, А. Д. Методика финансового анализа / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулин. – М.: ИНФРА-М, 1996 – 176 с

69. Шифріна Н. Поняття фінансового стану діяльності підприємства. Науково-технічний збірник. № 96, 2010. С. 323–328.

70. Шифріна Н. І. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства. Вісник економіки транспорту і промисловості: зб. наук. ст. Х.: УДАЗТ, 2011. № 35. С. 191−194.;

71. Шиян Д. В. Комплексна оцінка фінансового стану галузей економіки // Фінанси України. – 2002. – №2. – С.54–62

72. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. для студ. вузів / Шморгун Н. П., Головко І. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 258 с.

73. Яловий Г.К. Концептуальні підходи до визначення фінансової стійкості підприємства / Г.К. Яловий, Н.П. Бакеренко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016, вип. 18.5 – С. 115-124.

74. Янковець Т. М. Порівняння сучасних моделей діагностики ймовірності банкрутства підприємства: закордонний та вітчизняний досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 20. - С. 58–62, с. 62

75. Foot M. What is financial stability and how do we get it?. URL: http://www.fsa.gov.uk/Pages/Library/Communication/Speeches/2003/sp122. (Дата звернення: 10.04.2020)

76. Nagorna I. V. Formation of indicators ensure the financial sustainability of the enterprise. Wirtschaft und Management: Theorie und Praxis: Sammelwerk der

wissenschaftlichen Artikel. Vol. 1. Verlag SWG imex GmbH. Nurnberg, Deutschland, 2014. 323–328 p

77. Pylypenko L. Income as an accounting evaluation of company operating efficiency / L. Pylypenko, Y. Demska // Annales Universitatis Mariae CurieSklodowska. Section H: Oeconomia. – 2013. – Vol. XLVII, 4. – P. 105-111.

ДОДАТОК А

			КОДИ
		Дата	01.01.2018
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ**	00374870
Територія	Черкаська область, с.Аврамівка	**за КОАТУУ**	7123480301
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	**за КОПФГ**	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	**за КВЕД**	21.20

Середня кількість працівників: 247
Адреса, телефон: 19100 м. Монастирище, вулиця Заводська, 8, 0474623676
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	23 132	26 149
первісна вартість	1011	44 819	49 227
знос	1012	(21 687)	(23 078)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	40 002	49 998
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	63 134	76 147

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	41 066	47 552
Виробничі запаси	1101	23 581	27 031
Незавершене виробництво	1102	329	6
Готова продукція	1103	17 156	20 508
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	41 306	47 569
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	148	158
з бюджетом	1135	31	9
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 890	4 519
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 462	4 718
Готівка	1166	2	3
Рахунки в банках	1167	6 460	4 715
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	92 903	104 525
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	156 037	180 672

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 575	1 575
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	86 328	99 245
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	87 903	100 820

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	341	553
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	44 204	52 554
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	44 545	53 107
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	2 908	2 908
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	18 336	15 822
розрахунками з бюджетом	1620	406	1 496
у тому числі з податку на прибуток	1621	195	747
розрахунками зі страхування	1625	234	329
розрахунками з оплати праці	1630	887	1 202
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	0	3 771
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	647	702
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	171	515
Усього за розділом III	1695	23 589	26 745
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	156 037	180 672

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

		КОДИ
	Дата	01.01.2018
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ** 00374870

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	140 683	142 280
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(80 118)	(81 109)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	60 565	61 171
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3 921	4 673
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(13 059)	(9 047)
Витрати на збут	2150	(2 547)	(3 348)
Інші операційні витрати	2180	(16 545)	(12 456)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	32 335	40 993
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0

Інші доходи	2240	399	304
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(11 507)	(11 237)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(159)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	21 068	30 060
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-4 118	-5 506
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	16 950	24 554
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	16 950	24 554

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	70 090	69 802
Витрати на оплату праці	2505	15 127	11 810
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 300	2 464
Амортизація	2515	1 577	1 520
Інші операційні витрати	2520	14 544	18 568
Разом	2550	104 638	104 164

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 301 624	6 301 624
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 301 624	6 301 624
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	3,896460

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	3,896460
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

ДОДАТОК Б

			КОДИ
		Дата	01.01.2019
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ**	00374870
Територія	Черкаська область, с.Аврамівка	**за КОАТУУ**	7123480301
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	**за КОПФГ**	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	**за КВЕД**	21.20

Середня кількість працівників: 248
Адреса, телефон: 19100 м. Монастирище, вулиця Заводська, 8, 0474623676
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	0	0
накопичена амортизація	1002	(0)	(0)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	26 149	43 540
первісна вартість	1011	49 227	73 038
знос	1012	(23 078)	(29 498)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	49 998	49 998
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	76 147	93 538

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	47 552	51 203
Виробничі запаси	1101	27 031	32 474
Незавершене виробництво	1102	6	7
Готова продукція	1103	20 508	18 722
Товари	1104	7	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47 569	55 932
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	158	128
з бюджетом	1135	9	14
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 519	3 462
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 718	1 621
Готівка	1166	3	5
Рахунки в банках	1167	4 715	1 616
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	104 525	112 360
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	180 672	205 898

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 575	1 575
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	3 993	12 872
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	95 252	110 573
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	100 820	125 020

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	553	77
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	52 554	54 194
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	53 107	54 271
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	2 908	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15 822	22 262
розрахунками з бюджетом	1620	1 496	1 861
у тому числі з податку на прибуток	1621	747	0
розрахунками зі страхування	1625	329	344
розрахунками з оплати праці	1630	1 202	1 361
одержаними авансами	1635	0	0
розрахунками з учасниками	1640	3 771	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	702	616
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	515	163
Усього за розділом III	1695	26 745	26 607
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	180 672	205 898

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

		КОДИ
	Дата	01.01.2019
Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ**	00374870

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	144 309	140 683
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(84 252)	(80 118)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	60 057	60 565
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	6 393	3 921
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(12 771)	(13 059)
Витрати на збут	2150	(4 032)	(2 547)
Інші операційні витрати	2180	(19 737)	(16 545)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	29 910	32 335
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	5	0

Інші доходи	2240	888	399
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(13 139)	(11 507)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(255)	(159)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	17 409	21 068
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 088	-4 118
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	15 321	16 950
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	8 879	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	8 879	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	8 879	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24 200	16 950

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	72 281	70 090
Витрати на оплату праці	2505	19 760	15 127
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 059	3 300
Амортизація	2515	2 616	1 577
Інші операційні витрати	2520	13 824	14 544
Разом	2550	112 540	104 638

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 301 624	6 301 624
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 301 624	6 301 624
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2,431280	2,689780

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2,431280	2,689780
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,64

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

ДОДАТОК В

			КОДИ
		Дата	01.01.2020
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ**	00374870
Територія	Черкаська область, с.Аврамівка	**за КОАТУУ**	7123480301
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	**за КОПФГ**	230
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	**за КВЕД**	21.20

Середня кількість працівників: 247
Адреса, телефон: 19100 м. Монастирище, вулиця Заводська, 8, 0474623676
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2019 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	130	130
накопичена амортизація	1002	(130)	(130)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	43 540	41 777
первісна вартість	1011	72 908	73 758
знос	1012	(29 368)	(31 981)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	49 998	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	93 538	41 777

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	51 203	58 547
Виробничі запаси	1101	32 474	38 161
Незавершене виробництво	1102	7	0
Готова продукція	1103	18 722	20 386
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	55 932	58 710
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	128	302
з бюджетом	1135	14	18
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 462	2 852
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 621	7 366
Готівка	1166	5	1
Рахунки в банках	1167	1 616	7 365
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	112 360	127 795
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	205 898	169 572

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 575	1 575
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	12 872	12 872
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	110 573	125 129
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	125 020	139 576

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	77	69
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	54 194	669
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	54 271	738
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	22 262	21 940
розрахунками з бюджетом	1620	1 861	2 164
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	1 214
розрахунками зі страхування	1625	344	414
розрахунками з оплати праці	1630	1 361	1 710
одержаними авансами	1635	0	22
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	616	498
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	163	2 510
Усього за розділом III	1695	26 607	29 258
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	205 898	169 572

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

		КОДИ
	Дата	01.01.2020
Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОНФАРМ"	**за ЄДРПОУ**	00374870

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	150 705	144 309
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(87 147)	(84 252)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	63 558	60 057
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	8 182	6 393
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(16 294)	(12 771)
Витрати на збут	2150	(3 827)	(4 032)
Інші операційні витрати	2180	(17 303)	(19 737)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	34 316	29 910
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	5

Інші доходи	2240	50 075	888
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(11 091)	(13 139)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(50 374)	(255)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	22 926	17 409
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-4 337	-2 088
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	18 589	15 321
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	8 879
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	8 879
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	8 879
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18 589	24 200

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	72 615	72 281
Витрати на оплату праці	2505	23 702	19 760
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 883	4 059
Амортизація	2515	2 994	2 616
Інші операційні витрати	2520	19 961	13 824
Разом	2550	124 155	112 540

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	6 301 624
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	6 301 624
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	2,431280

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	2,431280
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник Домащук Богдан Борисович

Головний бухгалтер Марчук Оксана Василівна

ДОДАТОК Д

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2018.01.01
за ЄДРПОУ	00481212
за КОАТУУ	8036300000
за КОПФГ	230
за КВЕД	21.20

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"

Територія ДАРНИЦЬКИЙ

Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство

Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів

Середня кількість працівників 970

Адреса, телефон вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	70778	70383
первісна вартість	1001	89382	105018
накопичена амортизація	1002	18604	34635
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	562908	564657
первісна вартість	1011	1180214	1246413
знос	1012	617306	681756
Інвестиційна нерухомість	1015	4147	4080
первісна вартість інвестиційної нерухомості	*1016*	0	0
знос інвестиційної нерухомості	*1017*	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	*1021*	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	*1022*	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	279884	301825
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	371	30
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	*1050*	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	*1060*	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	*1065*	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	**1095**	**918853**	**941740**

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	589588	538043
Виробничі запаси	*1101*	307418	265792
Незавершене виробництво	*1102*	17415	35496
Готова продукція	*1103*	264437	236541
Товари	*1104*	318	214
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	*1115*	0	0
Векселі одержані	*1120*	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	488971	597492
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	27570	36339
з бюджетом	1135	19376	17862
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	*1140*	1019	1527
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахункі	*1145*	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	150307	147978
Поточні фінансові інвестиції	1160	520956	690649
Гроші та їх еквіваленти	1165	16674	106974
Готівка	*1166*	5	7
Рахунки в банках	*1167*	16669	106967
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	*1180*	0	0
у тому числі в: *резервах довгострокових зобов'язань*	*1181*	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	*1182*	0	0
резервах незароблених премій	*1183*	0	0
інших страхових резервах	*1184*	0	0
Інші оборотні активи	1190	1276	2314
Усього за розділом II	**1195**	**1815737**	**2139178**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0**	**0**
Баланс	**1300**	**2734590**	**3080918**

2017 © SMA 00481212

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	50493	50493
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	*1411*	0	0
Накопичені курсові різниці	*1412*	0	0
Резервний капітал	1415	69883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	784394	1111505
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	*1435*	0	0
Усього за розділом I	**1495**	**2096514**	**2438625**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8180	8410
Пенсійні зобов'язання	*1505*	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	111	301747
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	*1521*	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	*1526*	0	0
Страхові резерви	*1530*	0	0
у тому числі: *резерв довгострокових зобов'язань*	*1531*	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	*1532*	0	0
резерв незароблених премій	*1533*	0	0
інші страхові резерви	*1534*	0	0
Інвестиційні контракти	*1535*	0	0
Призовий фонд	*1540*	0	0
Резерв на виплату джек-поту	*1545*	0	0
Усього за розділом II	**1595**	**8291**	**310157**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	*1605*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	567496	195580
розрахунками з бюджетом	1620	6643	21998
у тому числі з податку на прибуток	1621	3772	15230
розрахунками зі страхування	1625	501	849
розрахунками з оплати праці	1630	12265	1625
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	*1635*	339	1684
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	*1640*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	*1645*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	*1650*	0	0
Поточні забезпечення	1660	12688	39025
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	*1670*	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	29853	71375
Усього за розділом III	**1695**	**629785**	**332136**

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	***1800***	0	0
Баланс	**1900**	**2734590**	**3080918**

Примітки: д/н

Керівник Діденко С.В.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2017 © SMA 00481212

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2018.01.01
за ЄДРПОУ	00481212

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2529678	2130758
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	0	0
Премії підписані, валова сума	*2011*	0	0
Премії, передані у перестрахування	*2012*	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1171352)	(976771)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1358326	1153987
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	0	0
Інші операційні доходи	2120	14663	21509
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	0	0
Адміністративні витрати	2130	(213208)	(169962)
Витрати на збут	2150	(517341)	(368621)
Інші операційні витрати	2180	(315839)	(299620)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	326601	337293
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	26415	31734
Інші фінансові доходи	2220	23595	59164
Інші доходи	2240	54337	8296
Дохід від благодійної допомоги	*2241*	0	0
Фінансові витрати	2250	(7916)	(24013)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(72)	(206)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	422960	412268
збиток	2295	(0)	(0)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(80849)	(71151)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	**2350**	**342111**	**341117**
збиток	**2355**	**(0)**	**(0)**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	50493
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	0	50493
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	0	50493
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**342111**	**391610**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1083329	946532
Витрати на оплату праці	2505	235700	161375
Відрахування на соціальні заходи	2510	45035	31146
Амортизація	2515	91280	93741
Інші операційні витрати	2520	784574	687976
Разом	**2550**	**2239918**	**1920770**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник Діденко С.В.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2017 © SMA 00481212

ДОДАТОК Е

		КОДИ
	Дата (рік, місяць, число)	2019.01.01
Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	за ЄДРПОУ	00481212
Територія ДАРНИЦЬКИЙ	за КОАТУУ	8036300000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20

Середня кількість працівників 1010

Адреса, телефон вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2018 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	70383	62303
первісна вартість	1001	105018	113916
накопичена амортизація	1002	34635	51613
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	564657	608214
первісна вартість	1011	1246413	1365337
знос	1012	681756	757123
Інвестиційна нерухомість	1015	4080	4014
первісна вартість інвестиційної нерухомості	*1016*	0	0
знос інвестиційної нерухомості	*1017*	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	*1021*	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	*1022*	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	301825	1350137
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	30	8
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	*1050*	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	*1060*	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	*1065*	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	**1095**	**941740**	**2025441**

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	538043	532345
Виробничі запаси	*1101*	265792	311116
Незавершене виробництво	*1102*	35496	48588
Готова продукція	*1103*	236541	172460
Товари	*1104*	214	181
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	*1115*	0	0
Векселі одержані	*1120*	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	597492	989784
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	36339	54573
з бюджетом	1135	17862	23142
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	*1140*	1527	1320
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахункі	*1145*	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	147963	130966
Поточні фінансові інвестиції	1160	690649	111517
Гроші та їх еквіваленти	1165	106974	212429
Готівка	*1166*	7	6
Рахунки в банках	*1167*	106967	212423
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	*1180*	0	0
у тому числі в: *резервах довгострокових зобов'язань*	*1181*	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	*1182*	0	0
резервах незароблених премій	*1183*	0	0
інших страхових резервах	*1184*	0	0
Інші оборотні активи	1190	2314	314
Усього за розділом II	**1195**	**2139163**	**2056390**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0**	**0**
Баланс	**1300**	**3080903**	**4081831**

2018 © SMA 00481212

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	50493	79875
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	*1411*	0	0
Накопичені курсові різниці	*1412*	0	0
Резервний капітал	1415	84883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1111260	1580898
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	*1435*	0	0
Усього за розділом I	**1495**	**2438380**	**2937400**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	8410	9035
Пенсійні зобов'язання	*1505*	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	301747	870669
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	*1521*	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	*1526*	0	0
Страхові резерви	*1530*	0	0
у тому числі: *резерв довгострокових зобов'язань*	*1531*	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	*1532*	0	0
резерв незароблених премій	*1533*	0	0
інші страхові резерви	*1534*	0	0
Інвестиційні контракти	*1535*	0	0
Призовий фонд	*1540*	0	0
Резерв на виплату джек-поту	*1545*	0	0
Усього за розділом II	**1595**	**310157**	**879704**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	*1605*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	195810	88530
розрахунками з бюджетом	1620	21998	16080
у тому числі з податку на прибуток	1621	15230	6338
розрахунками зі страхування	1625	849	1136
розрахунками з оплати праці	1630	1625	7562
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	*1635*	1684	6078
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	*1640*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	*1645*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	*1650*	0	0
Поточні забезпечення	1660	39025	47005
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	*1670*	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	71375	98336
Усього за розділом III	**1695**	**332366**	**264727**

2018 © SMA 00481212

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	***1800***	0	0
Баланс	**1900**	**3080903**	**4081831**

Примітки: д/н

Керівник Обрізан А.А.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2018 © SMA 00481212

	КОДИ
Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"	Дата (рік, місяць, число) 2019.01.01
	за ЄДРПОУ 00481212

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3002135	2529678
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	0	0
Премії підписані, валова сума	*2011*	0	0
Премії, передані у перестрахування	*2012*	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1412326)	(1171352)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1589809	1358326
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	0	0
Інші операційні доходи	2120	27201	14663
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	0	0
Адміністративні витрати	2130	(282890)	(213208)
Витрати на збут	2150	(632722)	(517341)
Інші операційні витрати	2180	(162944)	(315839)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	538454	326601
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	21354	26415
Інші фінансові доходи	2220	44050	23595
Інші доходи	2240	38341	54337
Дохід від благодійної допомоги	*2241*	0	0
Фінансові витрати	2250	(67988)	(7916)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(72)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	574211	422960
збиток	2295	(0)	(0)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(104573)	(80849)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	**2350**	**469638**	**342111**
збиток	**2355**	**(0)**	**(0)**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	29382	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	29382	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	29382	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**499020**	**342111**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1253479	1083329
Витрати на оплату праці	2505	318109	235700
Відрахування на соціальні заходи	2510	58809	45035
Амортизація	2515	101899	91280
Інші операційні витрати	2520	739772	784574
Разом	**2550**	**2472068**	**2239918**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	561024	561024
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	561024	561024
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	837,11	609,8
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	837,11	609,8
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник Обрізан А.А.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2018 © SMA 00481212

ДОДАТОК Ж

	КОДИ
Дата (рік, місяць, число)	2020.01.01
за ЄДРПОУ	00481212
за КОАТУУ	8036300000
за КОПФГ	230
за КВЕД	21.20

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ"

Територія ДАРНИЦЬКИЙ

Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство

Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів

Середня кількість працівників 1102

Адреса, телефон вулиця Бориспільська, 13, місто Київ, Дарницький р-н, 02093, Україна, 0(44) 566-68-78

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	62303	74493
первісна вартість	1001	113916	151078
накопичена амортизація	1002	51613	76585
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби	1010	608214	630408
первісна вартість	1011	1365337	1468262
знос	1012	757123	837854
Інвестиційна нерухомість	1015	4014	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	*1016*	0	0
знос інвестиційної нерухомості	*1017*	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	*1021*	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	*1022*	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1350137	356733
інші фінансові інвестиції	1035	765	765
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	8	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	1336
Гудвіл	*1050*	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	*1060*	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	*1065*	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	**1095**	**2025441**	**1063735**

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	532345	581168
Виробничі запаси	*1101*	311116	320149
Незавершене виробництво	*1102*	48588	19224
Готова продукція	*1103*	172460	239786
Товари	*1104*	181	2009
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	*1115*	0	0
Векселі одержані	*1120*	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	993066	1368503
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	54573	63864
з бюджетом	1135	23142	9363
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	*1140*	1320	819
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахункі	*1145*	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	127684	104946
Поточні фінансові інвестиції	1160	111517	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	212429	257797
Готівка	*1166*	6	3
Рахунки в банках	*1167*	212423	257794
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	*1180*	0	0
у тому числі в: *резервах довгострокових зобов'язань*	*1181*	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	*1182*	0	0
резервах незароблених премій	*1183*	0	0
інших страхових резервах	*1184*	0	0
Інші оборотні активи	1190	314	971
Усього за розділом II	**1195**	**2056390**	**2387431**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**0**	**0**
Баланс	**1300**	**4081831**	**3451166**

2019 © SMA 00481212

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	179528	179528
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	79875	0
Додатковий капітал	1410	1012216	1012216
Емісійний дохід	*1411*	0	0
Накопичені курсові різниці	*1412*	0	0
Резервний капітал	1415	84883	84883
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1579604	2189233
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(1705864)
Інші резерви	*1435*	0	0
Усього за розділом I	**1495**	**2936106**	**1759996**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	9035	0
Пенсійні зобов'язання	*1505*	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	870669	1404489
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	*1521*	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	*1526*	0	0
Страхові резерви	*1530*	0	0
у тому числі: *резерв довгострокових зобов'язань*	*1531*	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	*1532*	0	0
резерв незароблених премій	*1533*	0	0
інші страхові резерви	*1534*	0	0
Інвестиційні контракти	*1535*	0	0
Призовий фонд	*1540*	0	0
Резерв на виплату джек-поту	*1545*	0	0
Усього за розділом II	**1595**	**879704**	**1404489**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	*1605*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	89824	80687
розрахунками з бюджетом	1620	16080	61450
у тому числі з податку на прибуток	1621	6338	42566
розрахунками зі страхування	1625	1136	1737
розрахунками з оплати праці	1630	7562	10524
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	*1635*	6078	339
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	*1640*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	*1645*	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	*1650*	0	0
Поточні забезпечення	1660	47005	62055
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	*1670*	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	98336	69889
Усього за розділом III	**1695**	**266021**	**286681**

2019 © SMA 00481212

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	***1800***	0	0
Баланс	**1900**	**4081831**	**3451166**

Примітки: д/н

Керівник Обрізан А.А.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2019 © SMA 00481212

	КОДИ
Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА "ДАРНИЦЯ" Дата (рік, місяць, число)	2020.01.01
за ЄДРПОУ	00481212

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2019 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3312103	3002135
Чисті зароблені страхові премії	*2010*	0	0
Премії підписані, валова сума	*2011*	0	0
Премії, передані у перестрахування	*2012*	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	*2013*	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	*2014*	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1376318)	(1412326)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	*2070*	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	1935785	1589809
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	*2105*	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	*2110*	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	*2111*	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	*2112*	0	0
Інші операційні доходи	2120	18882	15585
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2121*	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2122*	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	*2123*	0	0
Адміністративні витрати	2130	(215595)	(282890)
Витрати на збут	2150	(694444)	(632722)
Інші операційні витрати	2180	(213083)	(151328)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	*2181*	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	*2182*	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	831545	538454
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	92441	21354
Інші фінансові доходи	2220	27858	44050
Інші доходи	2240	10460	38341
Дохід від благодійної допомоги	*2241*	0	0
Фінансові витрати	2250	(242409)	(67988)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(7)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	*2275*	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	719888	574211
збиток	2295	(0)	(0)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(110259)	(104573)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	**2350**	**609629**	**469638**
збиток	**2355**	**(0)**	**(0)**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	29382
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	0	29382
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	0	29382
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**609629**	**499020**

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1334903	1253479
Витрати на оплату праці	2505	400707	318109
Відрахування на соціальні заходи	2510	69698	58809
Амортизація	2515	120073	101899
Інші операційні витрати	2520	675253	739772
Разом	**2550**	**2600634**	**2472068**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	561024	561024
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	561024	561024
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1086,64	837,11
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1086,64	837,11
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник Обрізан А.А.

Головний бухгалтер Тихонова І.А.

2019 © SMA 00481212

			КОДИ		
		Дата (рік, місяць, день)	19	12	31
Підприємство	**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ`Я»**	за ЄДРПОУ	31437750		
Територія	Харківська область, Харків	за КОАТУУ	6310100000		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20		

Середня кількість працівників 1632

Адреса 61013 Харківська обл., Київський р-н, м. Харків, Шевченка, будинок 22, (057) 757-85-97

Одиниця виміру: у тисячах гривень

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за Міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2019 р., 31 грудня 2018 р. та 1 січня 2018 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000	1,321	1,148	1,188	
первісна вартість	1001	1,890	1,898	2,095	
накопичена амортизація	1002	569	750	907	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6,239	6,874	5,108	
Основні засоби:	1010	475,869	451,016	435,667	*15*
Первісна вартість	1011	663,435	673,817	695,369	
Знос	1012	187,566	222,801	259,702	
Інвестиційна нерухомість:	1015	-	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:					
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	53,275	*6*
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	16	-	-	
Відстрочені податкові активи	1045	634	2,131	3,895	*13*
Інші необоротні активи	1090	2,246	11,829	1,683	
Усього за розділом I	**1095**	**486,325**	**472,998**	**500,816**	

Актив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	468,017	612,701	428,351	*16*
Виробничі запаси	1101	259,412	274,509	270,021	
Незавершене виробництво	1102	41,507	42,287	32,289	
Готова продукція	1103	145,011	274,453	105,989	
Товари	1104	22,087	21,452	20,052	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	483,182	319,555	597,891	*17*
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	17,295	14,124	20,660	*18*
з бюджетом	1135	42,699	50,207	21,058	*18*
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	280,215	214,162	125,045	*19*
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	178,803	*20*
Гроші та їх еквіваленти	1165	6,160	25,570	33,469	*21*
Витрати майбутніх періодів	1170	967	1,107	1,286	
Інші оборотні активи	1190	4,746	8,991	3,014	
Усього за розділом II	**1195**	**1,303,281**	**1,246,417**	**1,409,577**	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**	**-**	**-**	-	
Баланс	**1300**	**1,789,606**	**1,719,415**	**1,910,393**	

Пасив	Код рядка	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	341,295	341,295	366,295	*22(а)*
Капітал у дооцінках	1405	-	-		
Додатковий капітал	1410	-	-		
Резервний капітал	1415	-	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	378,749	368,518	479,859	*22(б)*
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	-	
Усього за розділом I	**1495**	**720,044**	**709,813**	**846,154**	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	-	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	381,384	662,997	612,923	*25*
Довгострокові забезпечення	1520	11,355	13,506	13,198	*27*
забезпечення витрат персоналу	1521	11,355	13,506	13,198	
Цільове фінансування	1525	-	-	-	
Усього за розділом II[1]	**1595**	**392,739**	**676,503**	**626,121**	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	46,467	114,538	143,586	*25*
Векселі видані	1605	18,540	12,815	17,743	*26*
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1615	251,339	148,863	205,096	*23*
розрахунками з бюджетом	1620	6,511	2,918	14,658	
у тому числі з податку на прибуток	1621	3,245	236	10,879	
розрахунками зі страхування	1625	5,789	2,717	6,909	
розрахунками з оплати праці	1630	12,859	10,619	15,076	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1,111	9,572	9,918	
Поточні забезпечення	1660	16,194	19,132	15,706	*24*
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	318,013	11,925	9,426	*25*
Усього за розділом III[1]	**1695**	**676,823**	**333,099**	**438,118**	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття[1]	**1700**	-	-	-	
Баланс	**1900**	**1,789,606**	**1,719,415**	**1,910,393**	

[1]Усього зобов'язань слід розраховувати як суму рядків 1595, 1695 і 1700.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 12-63, які є складовою частиною фінансової звітності.

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, день)	20	01	01
Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ «ЗДОРОВ`Я»**	за ЄДРПОУ	31437750		

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)

за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801001

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2,038,351	1,600,152	*7*
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1,578,430)	(1,220,245)	
Валовий:				
Прибуток	2090	**459,921**	**379,907**	
Збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	31,255	24,651	*11*
Адміністративні витрати	2130	(103,936)	(93,671)	*9*
Витрати на збут	2150	(140,731)	(123,425)	*8*
Інші операційні витрати	2180	(38,840)	(50,511)	*10*
Фінансові результати від операційної діяльності:				
Прибуток	2190	**207,669**	**136,951**	
Збиток	2195	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	-	-	
Інші доходи	2240	49,851	5,196	*11*
Фінансові витрати	2250	(105,865)	(128,269)	*14*
Інші витрати	2270	(5,946)	(5,609)	*10*
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290	**145,709**	**8,269**	
Збиток	2295	-	-	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(33,372)	(18,734)	*13*
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350	**112,337**		
Збиток	2355		**(10,465)**	

Рядок 2120 «Інші операційні доходи» включає дохід від коригування резерву очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 за 2018 рік: 3,914 тисяч гривень (Примітка 11).

Рядок 2180 «Інші операційні витрати» включає витрати на створення резерву очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9 за 2019 р. – 10,409 тисяч гривень (2018 р.: 1,192 тисячі гривень) (Примітка 10).

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід*	2445	(996)	234	*27*
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**	**(996)**	**234**	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**	**(996)**	**234**	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	**2465**	**111,341**	**(10,231)**	

*Суми, визнані в інших сукупних доходах, ніколи не будуть рекласифіковані у прибутки та збитки.

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	894,790	1,047,242	
Витрати на оплату праці	2505	271,192	247,701	*12*
Відрахування на соціальні заходи	2510	57,370	52,355	*12*
Амортизація	2515	38,529	37,633	
Інші операційні витрати	2520	116,024	91,161	
Разом	2550	**1,377,905**	**1,476,092**	

Рядок 2500 «Матеріальні затрати» включає в себе матеріальні затрати за винятком собівартості реалізованих товарів.

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	2019 р.	2018 р.	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) слід читати разом з примітками, викладеними на сторінках 12-63, які є складовою частиною фінансової звітності.

ДОДАТОК Л

			КОДИ
		Дата	01.01.18
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ`Я"	**за ЄДРПОУ**	31437750
Територія	Харківська область, Харків	**за КОАТУУ**	6310100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	**за КОПФГ**	240
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	**за КВЕД**	21.20

Середня кількість працівників: 1632
Адреса, телефон: 61013 м. Харків, вулиця Шевченка, будинок 22, (057) 757-85-97
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	v
за міжнародними стандартами фінансової звітності	

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.17 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	464	1 321
первісна вартість	1001	966	1 890
накопичена амортизація	1002	(502)	(569)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 718	6 239
Основні засоби	1010	481 063	446 965
первісна вартість	1011	916 523	935 778
знос	1012	(435 460)	(488 813)
Інвестиційна нерухомість	1015	1 433	432
первісна вартість	1016	19 711	19 711
знос	1017	(18 278)	(19 279)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	99 750	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	40	16
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0

Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	586 468	454 973
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	483 229	505 325
Виробничі запаси	1101	214 024	244 542
Незавершене виробництво	1102	56 283	63 536
Готова продукція	1103	198 768	175 160
Товари	1104	14 154	22 087
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	406 227	505 503
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	34 198	20 004
з бюджетом	1135	27 298	42 699
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	270 176	351 258
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	38 989	6 160
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	38 989	6 160
Витрати майбутніх періодів	1170	9 033	11 847
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов’язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	3 773	11 189
Усього за розділом II	1195	1 272 923	1 453 985
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	1 859 391	1 908 958

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	341 295	341 295
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	131 543	124 378
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	15 559	17 080
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	335 114	370 951

Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	823 511	853 704
II. Довгострокові зобов’язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов’язання	1500	0	0
Пенсійні зобов’язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	46 467
Інші довгострокові зобов’язання	1515	607 559	670 185
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов’язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	607 559	716 652
III. Поточні зобов’язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	16 552	18 540
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов’язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	326 295	251 338
розрахунками з бюджетом	1620	11 964	6 512
у тому числі з податку на прибуток	1621	8 660	3 245
розрахунками зі страхування	1625	5 109	5 789
розрахунками з оплати праці	1630	9 911	12 859
одержаними авансами	1635	183	1 111
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	10 413	13 231
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов’язання	1690	47 894	29 222
Усього за розділом III	1695	428 321	338 602
IV. Зобов’язання, пов’язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	1 859 391	1 908 958

Керівник Доровський Олександр Вікторович

Головний бухгалтер Волобуєва Галина Федорівна

			КОДИ
		Дата	01.01.18
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ФАРМАЦЕВТИЧНА КОМПАНІЯ "ЗДОРОВ`Я"	**за ЄДРПОУ**	31437750

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік
Форма №2
І. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 686 248	1 493 424
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 282 960)	(1 113 495)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	403 288	379 929
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	80 371	105 255
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(89 728)	(100 205)
Витрати на збут	2150	(111 128)	(65 425)
Інші операційні витрати	2180	(74 825)	(139 180)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	207 978	180 374

прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	118 847	109
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(127 441)	(94 713)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(141 842)	(7 612)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	57 542	78 158
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-27 349	-26 044
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	30 193	52 114
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов’язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30 193	52 114

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 012 929	975 961
Витрати на оплату праці	2505	233 919	166 587
Відрахування на соціальні заходи	2510	43 448	50 638
Амортизація	2515	56 704	56 068
Інші операційні витрати	2520	79 081	153 121
Разом	2550	1 426 081	1 402 375

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року

1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,000000	0,000000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,000000	0,000000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Керівник Доровський Олександр Вікторович

Головний бухгалтер Волобуєва Галина Федорівна